Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Gemeentefonds

Meicirculaire 2024

de gemeentebesturen, ter attentie van de raden en de colleges van B&W

DGOBDR/ Bestuur, Financiën en Regio's

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
eventuele vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

Datum
27 mei 2024

Kenmerk
2024-0000287430

circulaire

Onderwerp	meicirculaire gemeentefonds 2024
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Juridische grondslag	
Relaties met andere circulaires	decembercirculaire 2023 (2023-0000718122); septembercirculaire 2023 (2023-0000570821); meicirculaire 2023 (2023-0000285703)
Ingangsdatum	27 mei 2024
Geldig tot	1 juli 2025

Voorwoord

Voor u ligt de meicirculaire gemeentefonds 2024. Deze circulaire informeert u over de gemeentefondsuitkeringen voor 2024 en verder, gebaseerd op de voorjaarsbesluitvorming van het Rijk.

De politiek-bestuurlijke zaken worden in hoofdstuk 1 belicht. De circulaire is in belangrijke mate een financieel-technisch document. Vooral de latere hoofdstukken richten zich op de doelgroep van financieel specialisten.

Ik wens u veel succes toe bij de uitvoering van uw taken.

Mede namens de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hugo de Jonge

Inhoudsopgave

1 Hoofdpunten 1
1.1 Inleiding 1
1.2 Algemene uitkering 1
1.3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2
2 Algemene uitkering 3
2.1 Inleiding 3
2.2 Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering 3
1. Afspraken tussen Rijk en medeoverheden over stabielere en beheersbare financiering 4
1a. Schrappen oploop opschalingskorting 5
1b. Bijstelling accres-tranches 5
1c. Incidentele compensatie 10
2. Afrekening ruimte onder plafond BCF 2023 13
3. Diversen 14
4. Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden 14
5. Correctie extrapolatie participatie 15
6. Werkdrukverlaging jeugdbescherming 15
7. Vrijval reservering compensatieregelingen Voogdij 18+ 15
8. Loon- en prijsbijstelling Voogdij 18+ 16
9. Ketensystemen jeugd 16
10. Compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg 16
11. Besparingsverlies Jeugd 16
12. Wmo hulpmiddelen 17
13. Overgangsrecht levenslang 17
14. Landelijke Vreemdelingen Voorziening 17
15. Kiescollege niet ingezetenen 17
16. Handelsregister 18
17. Basisregistratie Personen (BRP) experiment 18
18. Handhaving energielabel C kantoren 18
2.3 Verdeling mutaties algemene uitkering 19
2.4 Overige mededelingen algemene uitkering 19
2.4.1 Bommenregeling 19
2.5 Veranderingen in het verdeelstelsel 21
2.5.1 Maatstaf OZB: WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven 21
2.5.2 Maatstaven, gewichten, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen 21
3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen 27
3.1 Inleiding 27
3.2 Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen 27
1. Uitvoeringskosten Omgevingswet 28
2. Voorkomen van dakloosheid 29
2a. Nationaal actieplan dakloosheid 29

2b. Pilot dakloze EU-burgers 29
3. Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus 29
4. Bodembescherming 30
5. Regionale doelgroepspecifieke aanpak 31
6. Gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen 31
7. Faciliteitenbesluit opvangcentra 31
8. Maatschappelijke begeleiding 32
9. Einde lening inburgeringsplicht (ELIP) 32
10. Social Labs 33
11. Behoud sociale voorzieningen Groningen 33
12. LHBTI-beleid Regenboogsteden 33
13. Outreachend werken 34
14. Veilige steden 34
15. Ex ante Impact analyse NPLV 34
16. Weerbare gemeenschappen tegen ondermijnende criminaliteit 34
17. Versterking arbeidsmarktregio's 35
18. Knelpunten verdeelsystematiek 35
19. DU Jeugd 35
20. Compensatieregeling niet-beoogde kosten jeugdzorg 35
21. Vrijval reservering compensatieregelingen Voogdij 18+ 36
22. Tegemoetkoming sociaal ontwikkelbedrijven 36
23. Verhoging rijksbijdrage beschut werk 36
24. WSW extrapolatie 36
25. Beschut werk extrapolatie 36
26. Loon- en prijsbijtelling 2024 Participatie 37
27. Loon- en prijsbijtelling 2024 Beschermd wonen 37
3.3. Verdeling bestaande decentralisatie- en integratie-uitkeringen en overige mededelingen 38
3.3.1. Armoedebestrijding kinderen 38
3.3.2. Kinderen in een AZC 38
3.3.3. Voorschoolse voorzieningen peuters 38
3.3.4. Basisregistratie Personen (BRP): centralisering inschrijving vergunninghouders 38
3.3.5. Vangnet constructie energietoelage 39
4 Overige mededelingen 41
4.1 Inleiding 41
4.2 Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen 41
4.3 Landelijk gemiddelde kengetal belastingcapaciteit 42
4.4 Nieuw proces belastingcapaciteit 2024 WOZ 42
4.5 Advies raming ruimte onder het plafond BCF 43
4.6 Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteitseisen kinderopvang 43
4.7 Stand van zaken versterken dienstverlening gemeenten 44

4.8 Redelijk peil 2025 44
4.9 Integraal overzicht financiën gemeenten 44
4.10 Analyse gemeentebegrotingen 45
4.11 Website gemeentefinanciën: www.findo.nl 45
Bijlagen 47
Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2024 48
Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2024 per cluster 49
Bijlage 2.1.3 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2025 51
Bijlage 2.1.4 Bedragen per eenheid 2025 per cluster 52
Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkeringen 2024-2029 54
Bijlage 2.2.2 Overzicht mutaties 2023 BTW-compensatiefonds 55
Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering bommenregeling 56
Bijlage 2.5.1 Aanvullende informatie uitkeringsfactor 57
Bijlage 2.5.2 Volumina maatstaven 2024-2029 59
Bijlage 3.2-1 Decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten omgevingswet 62
Bijlage 3.2-2a Decentralisatie-uitkering Nationaal actieplan dakloosheid 66
Bijlage 3.2-2b Decentralisatie-uitkering Pilot dakloze EU-burgers 67
Bijlage 3.2-3 Decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus 68
Bijlage 3.2-4 Decentralisatie-uitkering Bodembescherming 70
Bijlage 3.2-6 Decentralisatie-uitkering Gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen 71
Bijlage 3.2-7 Decentralisatie-uitkering Faciliteitenbesluit opvangcentra 75
Bijlage 3.2-8 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding 76
Bijlage 3.2-9 Decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplicht (ELIP) 80
Bijlage 3.2-12 Decentralisatie-uitkering LHBTI-beleid Regenboogsteden 84
Bijlage 3.2-14 Decentralisatie-uitkering Veilige steden 85
Bijlage 3.2-15 Decentralisatie-uitkering Ex ante Impact analyse NPLV 86
Bijlage 3.2-16 Decentralisatie-uitkering Weerbare gemeenschappen tegen ondermijnende criminaliteit 87
Bijlage 3.3.1 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen 88
Bijlage 3.3.2 Decentralisatie-uitkering Kinderen in een AZC 92
Bijlage 3.3.3 Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorzieningen peuters 94
Bijlage 4.8 Redelijk peil 2025 98

1 Hoofdpunten

1.1 Inleiding

Deze circulaire informeert gemeenten over de gemeentefondsuitkeringen. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. Daarnaast bepalen factoren als belastingopbrengsten, gemeentelijke rentebaten, dividendopbrengsten en grondexploitatie mede de financiële ruimte van gemeenten. Zij vallen echter buiten het bestek van deze circulaire.

Gemeenten ontvangen in principe op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De informatie is steeds onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

De indeling van de circulaire is afgestemd op de soorten uitkeringen die het gemeentefonds kent: de algemene uitkering, de decentralisatie- en de integratie-uitkeringen.

1.2 Algemene uitkering

Afspraken tussen Rijk en medeoverheden over stabielere en beheersbare financiering
Het Rijk, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal overleg (IPO) en de Unie van Waterschappen (UvW) hebben tijdens het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen (BOFv) de afgelopen weken in constructieve sfeer om de tafel gezeten om afspraken te maken over een stabiele en betere beheersbare financiering voor de komende jaren.

Afgesproken is dat vanaf 2026 de oploop van de opschalingskorting definitief wordt geschrapt. Daardoor krijgen gemeenten € 675 miljoen extra en provincies ruim € 40 miljoen meer. Verder is besloten om de nieuwe financieringssystematiek (bbp-systematiek) al vanaf dit jaar in te voeren, zodat de financiering stabieler wordt. Deze overgang heeft, met uitzondering van het jaar 2025, geen financiële gevolgen voor gemeenten en provincies.

Om in de toekomst verantwoordingslasten te beperken en bestedingsvrijheid te bevorderen wordt, naast de lopende inspanningen om de financiële verhoudingswet aan te passen, een plan uitgewerkt om te komen tot een vermindering van het aantal (nieuwe) specifieke uitkeringen.

Ook is gesproken over een gedeelde verantwoordelijkheid om aan de balans tussen ambities, taken, middelen en uitvoeringskracht te werken. Zo gaan Rijk en gemeenten gezamenlijk werken om de beheersbaarheid van de uitgaven in relatie tot de wettelijke zorgtaken van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 te borgen. Rijk en gemeenten werken er gezamenlijk aan om het openeinde-deel van de regeling te beëindigen.

Afgesproken is dat in de toekomst (een nader te bepalen deel van de) Wmo 2015 niet langer via de algemene uitkering van het gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering. Afhankelijk van de gekozen bekostigingsvorm wordt een passende, geobjectiveerde indexering ontwikkeld die rekening houdt met de kostenontwikkeling en demografie en vergrijzing. Op het BOFv van juni zal er een voorstel worden besproken op welke wijze die uitgangspunten verder worden uitgewerkt, ook in samenhang met het al lopende houdbaarheidsonderzoek.

Besparingsverlies Jeugdzorg
De geraamde besparing van uit het coalitieakkoord Rutte IV op de jeugdzorg (zowel jeugdhulp, jeugdbescherming als jeugdreclassering) oplopend naar structureel € 511 miljoen in 2027, kan in 2025 nog niet gerealiseerd worden, omdat de maatregelen die tot besparing moeten leiden nog niet zijn gerealiseerd. Om die reden wordt in 2025 incidenteel € 500 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds.

Plafond BTW-compensatiefonds
Deze circulaire biedt informatie over de definitieve afrekening van de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) over 2023. Bij Miljoenennota 2024 werd de ruimte onder het plafond voor 2023 geraamd op € 443,2 miljoen. Bij de definitieve afrekening blijkt deze ruimte te zijn toegenomen met € 246,5 miljoen. Dit overschot wordt toegevoegd aan het gemeentefonds en provinciefonds. Het aandeel van gemeenten daarin bedraagt € 213,8 miljoen.

1.3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

De circulaire bevat voor uitkeringsjaar 2024 en verder ook een aantal wijzigingen in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Het gaat zowel om de aanpassing van bestaande als om nieuwe uitkeringen. In hoofdstuk 3 is een compleet overzicht opgenomen.

De belangrijkste wijzigingen die in deze circulaire verwerkt zijn betreffen:

- De integratie-uitkering Participatie wordt opgehoogd om gemeenten tegemoet te komen bij de financiële uitdagingen die zij ervaren rondom de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven (€ 63,9 miljoen in 2024). Daarnaast wordt de begeleidingsmiddelen van beschut werk structureel verhoogd. Het gaat om € 23,1 miljoen in 2024 oplopend naar € 65,3 miljoen in de structurele situatie (2048).
- De decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten Omgevingswet. Bij deze circulaire wordt € 71,5 miljoen uitgekeerd zodat de ontvangende partijen in hun transitie ervoor kunnen zorgdragen dat ze aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen.
- De integratie-uitkeringen Beschermd wonen en Participatie zijn geïndexeerd. De loon- en prijsbijstelling 2024 bedraagt € 89 miljoen voor Beschermd wonen en € 113,3 miljoen voor Participatie.

2 Algemene uitkering

2.1 Inleiding

Binnen het gemeentefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de gemeenten via maatstaven, zoals het inwonertal en de oppervlakte van een gemeente, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor (de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor). Die drie componenten zijn aan wijzigingen onderhevig. Dit hoofdstuk geeft informatie over de aanleiding voor die wijzigingen en over de uitwerking ervan. In paragraaf 2.2 worden de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering behandeld en in paragraaf 2.3 worden de consequenties daarvan voor de verdeling aangegeven. In paragraaf 2.4 volgen de overige mededelingen over de algemene uitkering en paragraaf 2.5 informeert de gemeenten over een aantal gegevens voor de berekening van de algemene uitkering, te weten: maatstaven, gewichten en uitkeringsfactoren.

Het totaal van alle wijzigingen vindt zijn neerslag in de bijlagen 2.1.1 tot en met 2.1.4, die overzichten bevatten van maatstaven, bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren.

De algemene uitkering is vrij besteedbaar voor gemeenten. Eventuele opmerkingen die over de algemene uitkering in deze circulaire worden gemaakt, zijn niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten gemeenten geconfronteerd worden. Dit inzicht is ook van belang voor de Tweede Kamer. Met de betreffende teksten wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

2.2 Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering

Tabel 2.2.1 bevat de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering over de periode 2024 tot en met 2029 ten opzichte van de decembercirculaire 2023. Het betreft achtereenvolgens:

1. Algemene mutaties
   Deze mutaties hebben betekenis voor de financiële ruimte van de gemeenten, zonder veranderingen in het takenpakket.
2. Taakmutaties
   Deze mutaties hebben betrekking op taakmutaties bij gemeenten en hebben corresponderende gevolgen voor inkomsten of uitgaven. De mutaties zijn geordend volgens de clusterindeling van het gemeentefonds om gemeenten een overzicht te bieden per beleidsterrein. De clusterindeling, naar gelijksoortige gemeentelijke beleidsvelden, is een hulpmiddel bij het onderhoud van de verdeling. De clusterindeling heeft geen gevolgen voor de bestedingsvrijheid van de algemene uitkering.

Tabel 2.2.1 geeft een totaalbeeld van de mutaties in de omvang van de algemene uitkering van circulaire op circulaire. De mutaties hebben betrekking op 2024 en verder en worden

onder de tabel toegelicht. In bijlage 2.2.1 zijn de mutaties uit tabel 2.2.1 samengenomen met de mutaties uit eerdere circulaires. Deze bijlage geeft een totaalbeeld van de mutaties van jaar op jaar.

Tabel 2.2.1 Ontwikkeling algemene uitkering, mutaties ten opzichte van de decembercirculaire 2023 (in duizenden euro's)

		2024	2025	2026	2027	2028	2029
	stand decembercirculaire 2023	**38.393.830**	**40.348.642**	**38.363.467**	**40.130.076**	**41.672.812**	**41.672.812**
	algemene mutaties						
1a)	Schrappen oploop opschalingskorting			675.000	675.000	675.000	675.000
1b)	Bijstelling accres-tranches	-813.089	-1.610.194	-593.902	-666.974	-608.373	1.147.906
1c)	Incidentele compensatie	719.400	649.150	135.640	109.430	87.520	63.150
2)	Afrekening ruimte onder plafond BCF 2023	213.835					
3)	Diversen						-110
	taakmutaties						
	cluster Participatie						
4)	Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
5)	Correctie extrapolatie participatie					8.425	17.856
	cluster Individuele voorzieningen Jeugd						
6)	Werkdruk verlaging jeugdbescherming	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
7)	Compensatieregeling Voogdij 18+		32.124	32.124	32.124	32.124	32.124
8)	Ketensystemen jeugd	-712	-712				
9)	Loon- en prijsbijstelling voogdij 18+	1.749	1.749	1.749	1.749	1.749	1.749
10)	Compensaterregeling niet beoogde kosten jeugdzorg	-27.876					
11)	Besparingsverlies Jeugd		500.000				
	cluster Wmo						
12)	Wmo hulpmiddelen	4.500	6.700				
13)	Overgangsrecht levenslang						1.157
	cluster Sociale basisvoorzieningen						
14)	Landelijke Vreemdelingen Voorziening	-14.700					
	cluster bestuur en ondersteuning						
15)	Kiescollege niet ingezetenen	237					
16)	Handelsregister	-1.075	-538	-538	-538	-538	-538
17)	BRP experiment	821					
	cluster Infrastructuur						
18)	Handhaving energielabel C kantoren			126	126	126	126
	stand deze circulaire	**38.546.920**	**39.996.921**	**38.683.666**	**40.350.993**	**41.938.845**	**43.681.232**

Toelichting

1. *Afspraken tussen Rijk en medeoverheden over stabielere en beheersbare financiering*

De ontwikkeling van het gemeente- en provinciefonds wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van het accres. In deze circulaire is een nieuwe accresraming opgenomen voor het jaar 2024 en verder.

Dit voorjaar is gesproken over een stabiele en beter beheersbare financiering van gemeenten en provincies. In constructief overleg met de VNG en het IPO – in gewaardeerde aanwezigheid van de UvW – is besloten over te gaan tot het schrappen van de oploop van de opschalingskorting in combinatie met het vervroegd invoeren van de nieuwe financieringssystematiek in 2024. Dit houdt in dat de koppeling van het accres aan de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp) per 2024 vervroegd is ingevoerd. De gekozen vorm van indexatie levert door de vormgeving op twee componenten de gewenste stabiliteit op. Uitgangspunt is dat de fondsen (gemeentefonds en provinciefonds) meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bbp volgen. De indexatie is gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor het fonds minder schommelt (volumedeel). De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van

het lopende jaar, waardoor de fondsen reëel 'op niveau' blijven (prijsdeel).

Belangrijk is dat het accres een generieke indexatie betreft die bestaat uit een prijsdeel en een volumedeel. In het volumedeel van de bbp zit ook de stijging van lonen door volumegroei van de economie. In het prijsdeel zit het deel van de loonontwikkeling voortkomend uit prijsstijgingen. Het prijsdeel van de bbp-systematiek is daarin dus niet een-op-een vergelijkbaar met de Loon Prijs Ontwikkeling (LPO) zoals die ook wordt gebruikt bij de LPO-indexatie van de Rijksbegroting. Het accres is beleids- en bestedingsvrij. De wijze waarop (het volume- en prijsdeel) wordt ingezet is aan de gemeente.

De basis voor de grondslag waarover de indexatie wordt berekend is (1) het jaarlijks budget in het gemeente- of provinciefonds voor zover dit verantwoord wordt op het uitgavenplafond Rijksbegroting, exclusief middelen in het sociaal deelfonds en corona- en Oekraïne-noodmaatregelen, en (2) het nog niet in het gemeente- of provinciefonds verwerkte volume-accres. Het jaarlijks budget bevat zowel de algemene uitkering als de decentralisatie-uitkeringen.

Het accres is naar eigen inzicht van een individuele gemeente of provincie in te zetten. Het accres wordt dan ook door de fondsbeheerders niet toegerekend aan specifieke clusters binnen de algemene uitkering en/of decentralisatie-uitkeringen.

In de Voorjaarsnota van het lopend jaar wordt de tranche van het lopend jaar definitief, de gemeenten en provincies worden hierover geïnformeerd in de meicirculaire. De bbp groei (zowel volume als prijs) is daarbij gebaseerd op de CEP raming van het CPB.

1a. Schrappen oploop opschalingskorting

De oploop van de opschalingskorting wordt vanaf 2026 structureel geschrapt. Dit resulteert in een plus van € 675 miljoen op het gemeentefonds.

1b. Bijstelling accres-tranches

Actualisatie voor CEP24

Voor een juiste overgang naar de bbp-systematiek is eerst het accres uit de Miljoenennota 2024 geactualiseerd op basis van de oude afspraken (Bevroren trap-op-trap-af voor het volumedeel en LPO voor het prijsdeel). Deze actualisatie is, zoals gewoonlijk, op basis van de meest recente economische raming van het CPB (CEP24) gedaan. Door een lagere verwachting van LPO in met name de loonvoet van 2025 en 2026 daalt het accres op basis van oude afspraken ten opzichte van de Miljoenennota 2024. Dit leidt dus ook tot een lagere kostenontwikkeling van gemeenten en provincies dan bij de Miljoenennota 2024 was verwacht.

In onderstaande tabel zijn de mutaties in de LPO-index opgenomen:

Tabel 2.2.2: Indices CPB LPO CEP24	**2024**	**2025**	**2026**
Loonvoet sector overheid	6,5%	4,4%	3,8%
Netto materiele consumptie	2,9%	2,2%	2,2%
Overheidsinvesteringen	3,0%	2,0%	2,2%
Gemiddelde index (60% loon, 20% consumptie, 20% investeringen)	**5,06%**	**3,45%**	**3,18%**
Indices CPB LPO MEV24	**2024**	**2025**	**2026**
Loonvoet sector overheid	6,7%	5,3%	4,7%
Netto materiele consumptie	3,5%	2,0%	2,0%
Overheidsinvesteringen	3,1%	1,9%	1,9%
Gemiddelde index (60% loon, 20% consumptie, 20% investeringen)	**5,31%**	**3,93%**	**3,57%**
Verschil (nieuw-oud)	**-0,25%**	**-0,48%**	**-0,39%**

In onderstaande tabel is het accres opgenomen uit de Miljoenennota 2024 en de septembercirculaire 2023. Vervolgens is een tabel opgenomen van het accres op basis van de oude afspraken (Bevroren trap-op-trap-af voor het volumedeel en LPO voor het prijsdeel) en geactualiseerd voor de indices uit het CEP24.

Tabel 2.2.3 Accres Miljoenennota 2024 Gemeentefonds

Bedragen in miljoenen euro	2024	2025	2026	2027	2028
tranche 2024 volume	1.135	1.135			
tranche 2024 prijs	2.026	2.026	1.842	1.838	1.832
tranche 2025 volume		920			
tranche 2025 prijs		1.557	1.444	1.441	1.436
tranche 2026 volume			1.464	1.464	1.464
tranche 2026 prijs			1.365	1.362	1.358
tranche 2027 volume				706	703
tranche 2027 prijs				1.117	1.114
tranche 2028 volume					670
tranche 2028 prijs					997
Totaal accres	**3.161**	**5.639**	**6.114**	**7.928**	**9.575**

Tabel 2.2.4 Accres Miljoenennota 2024 Gemeentefonds na actualisatie o.b.v. CEP24

Bedragen in miljoenen euro	2024	2025	2026	2027	2028	2029
tranche 2024 volume	1.135	1.135				
tranche 2024 prijs	1.932	1.932	1.738	1.735	1.729	1.729
tranche 2025 volume		920				
tranche 2025 prijs		1.365	1.265	1.263	1.259	1.259
tranche 2026 volume			1.464	1.464	1.464	1.464
tranche 2026 prijs			1.189	1.187	1.183	1.183
tranche 2027 volume				697	695	695
tranche 2027 prijs				1.025	1.022	1.022
tranche 2028 volume					678	678
tranche 2028 prijs					1.025	1.025
tranche 2029 volume						664
tranche 2029 prijs						1.067
Totaal accres	**3.067**	**5.352**	**5.656**	**7.371**	**9.054**	**10.786**

Deze tabel geeft de mutaties in de Miljoenennota stand n.a.v. de CEP24 indexatie weer:

Tabel 2.2.5 Mutaties accres sinds Miljoenennota 2024 Gemeentefonds

Bedragen in miljoenen euro	2024	2025	2026	2027	2028
tranche 2024 volume					
tranche 2024 prijs	– 94	– 94	– 104	– 104	– 103
tranche 2025 volume					
tranche 2025 prijs		– 192	– 179	– 178	– 178
tranche 2026 volume					
tranche 2026 prijs			– 176	– 175	– 175
tranche 2027 volume				– 8	– 8
tranche 2027 prijs				– 92	– 92
tranche 2028 volume					7
tranche 2028 prijs					28
Totaal accres	**– 94**	**– 286**	**– 458**	**– 557**	**– 521**

Overgang naar bbp-systematiek vanaf 2024

Nadat het accres uit de Miljoenennota 2024 is geactualiseerd voor de meest recente economische raming van het CPB is de bbp-systematiek per 2024 vervroegd ingevoerd op basis van CEP24.

De berekening van het gecombineerde bbp-index is weergegeven in tabel 2.2.6.

Tabel 2.2.6 Berekening gecombineerde bbp-index

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
8-jaars historisch gemiddelde bbp (t-2 t/m t-9)	2,3%	2,1%	2,0%	1,8%	1,7%	1,6%
Prijs bbp	4,0%	2,3%	2,6%	2,6%	2,5%	2,5%
Gecombineerde bbp-index	**6,35%**	**4,45%**	**4,61%**	**4,45%**	**4,22%**	**4,12%**

Door het vervroegen van de bbp-indexatie zijn er meerdere mutaties met betrekking tot het accres. De (voor het volumedeel incidentele) tranches 2022 en 2023 zijn bij de betreffende Voorjaarsnota onderdeel geworden van de grondslag van het accres. De volume tranches 2024 en 2025 worden met het vervroegen van de bbp-systematiek structureel in plaats van incidenteel, de prijs tranches waren al structureel. Het vastgezette volume accres 2026 uit het coalitieakkoord wordt eveneens vervangen door een bbp volume tranche.

Het accres op basis van de oude 'trap-op-trap-af'-systematiek is voor de periode 2022-2025, bezien vanuit historisch perspectief, relatief hoog. Door de accres-tranches vanaf 2024 te baseren op het bbp valt het accres voor de jaren 2024 en 2025 lager uit dan op basis van de 'trap-op trap-af' systematiek. Dit heeft invloed op de lopende begroting van gemeenten en provincies. Om die reden is besloten de impact hiervan volledig (2024) en deels (2025) te dempen door middel van incidentele compensatie in de grondslag. Ook voor 2026 tot en met 2029 vindt incidentele compensatie plaats.

De incidentele compensatie in 2024 en 2026 tot en met 2029 is zodanig dat per saldo het vervroegen van de bbp-systematiek geen budgettaire gevolgen heeft. De incidentele compensatie in de grondslag is naar eigen inzicht van een individuele gemeenten of provincie in te zetten. In combinatie met het definitief schrappen van de oploop van de opschalingskorting resulteert het in een structurele plus van € 675 miljoen vanaf 2026 voor gemeenten en € 44 miljoen voor provincies.

In onderstaande tabel 2.2.7 is het accres opgenomen uit de Miljoenennota 2024 geactualiseerd voor het CEP24, deze is identiek aan tabel 2.2.4. Vervolgens is een tabel opgenomen met het nieuwe accres op basis van de bbp-systematiek. Door met name de lagere raming van de loonvoet in 2025 en 2026 leidt dit tot een lager accres. In tabel 2.2.9 is het verschil tussen het accres uit de Miljoenennota 2024 op basis van de CEP24 cijfers en de bbp-systematiek weergeven. Daarbij is aangeven hoeveel de incidentele compensatie is in de grondslag.

Tabel 2.2.7: Accres Miljoenennota 2024 na CEP24

Bedragen in miljoenen euro	2024	2025	2026	2027	2028	2029
tranche 2024 volume	1.135	1.135				
tranche 2024 prijs	1.932	1.932	1.738	1.735	1.729	1.729
tranche 2025 volume		920				
tranche 2025 prijs		1.365	1.265	1.263	1.259	1.259
tranche 2026 volume			1.464	1.464	1.464	1.464
tranche 2026 prijs			1.189	1.187	1.183	1.183
tranche 2027 volume				697	695	695
tranche 2027 prijs				1.025	1.022	1.022
tranche 2028 volume					678	678
tranche 2028 prijs					1.025	1.025
tranche 2029 volume						664
tranche 2029 prijs						1.067
Totaal accres	**3.067**	**5.352**	**5.656**	**7.371**	**9.054**	**10.786**

Wordt:

Tabel 2.2.8 Accres Voorjaarsnota 2024 (bbp-systematiek vanaf 2024)

Bedragen in miljoenen euro	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
tranche 2024 volume	836	822	770	768	765	764
tranche 2024 prijs	1.512	1.487	1.394	1.390	1.384	1.383
tranche 2025 volume		812	761	759	756	755
tranche 2025 prijs		908	851	849	845	845
tranche 2026 volume			742	740	737	736
tranche 2026 prijs			1.003	1.001	997	996
tranche 2027 volume				711	708	707
tranche 2027 prijs				1.045	1.041	1.040
tranche 2028 volume					690	690
tranche 2028 prijs					1.044	1.043
tranche 2029 volume						676
tranche 2029 prijs						1.086
Totaal accres	**2.348**	**4.028**	**5.520**	**7.261**	**8.966**	**10.723**

Tabel 2.2.9 Mutaties bbp-systematiek

Bedragen in miljoenen euro	2024	2025	2026	2027	2028	2029
tranche 2024 volume	-299	-313	770	768	765	764
tranche 2024 prijs	-420	-445	-344	-345	-345	-346
tranche 2025 volume		-108	761	759	756	755
tranche 2025 prijs		-457	-414	-414	-414	-414
tranche 2026 volume			-722	-724	-727	-728
tranche 2026 prijs			-186	-186	-186	-187
tranche 2027 volume				13	13	12
tranche 2027 prijs				20	19	18
tranche 2028 volume					13	12
tranche 2028 prijs					19	18
tranche 2029 volume						12
tranche 2029 prijs						19
Totaal accres	**-719**	**-1.324**	**-136**	**-109**	**-88**	**-63**
Compensatie in grondslag	719	649	136	109	88	63
Totaal na compensatie	**0**	**-675**	**0**	**0**	**0**	**0**

De bijstelling van de accrestranches in de opbouwtabel van de algemene uitkering (tabel 2.2.1) is de optelsom van:

- de mutaties in het accres (‘trap-op trap-af’ systematiek) als gevolg van de actualisatie van het accres van stand Miljoenennota 2024 naar stand Voorjaarsnota 2024 (CEP24) (tabel 2.2.5);
- de mutaties als gevolg van de overstap van de ‘trap-op trap-af’ systematiek naar de bbp-systematiek met ingang van 2024 (tabel 2.2.9).

Verder wordt in deze circulaire de tranche 2029 toegevoegd. Dit betreft de mutatie in het accres van 2028 op 2029 uit tabel 2.2.8 (€ 10.723 - € 8.966 miljoen), gecorrigeerd voor het structureel doorwerken van de mutatie ad € -609 miljoen in 2028 (€ -521 miljoen uit tabel 2.2.5 en € -88 miljoen uit tabel 2.2.9).

1c. Incidentele compensatie

De overgang van de huidige ‘trap-op trap-af’ systematiek naar de bbp-systematiek wordt in de jaren 2024-2029 (gedeeltelijk) gecompenseerd zoals hiervoor aangegeven (tabel 2.2.9).

Aanvullende afspraken

Als onderdeel van het hierboven beschreven en met de VNG en het IPO overeengekomen besluit is ook gesproken over enkele inhoudelijke (budgettaire) thema’s: Wmo, fysiek domein en de provinciale opcenten. Dit heeft geleid tot enkele concrete afspraken

Wet maatschappelijke ontwikkeling (Wmo)

Het is een gedeelde verantwoordelijkheid van Rijk en gemeenten om samen aan de balans

tussen ambities, taken, middelen en uitvoeringskracht te werken. Vanwege de houdbaarheid en beheersbaarheid van de Wmo gaat het er nadrukkelijk om, om de financiële aspecten (inclusief de financieringsvorm), de uitvoeringspraktijk, de inhoudelijke sturing (incl. beleidsopties) en de rolneming door zowel Rijk als gemeenten in samenhang te bespreken (art 108 Gemeentewet). Indien deze samenhangende aanpak in combinatie met monitoring goed wordt uitgevoerd werken Rijk en gemeenten gezamenlijk aan de beheersbaarheid van de uitgaven van gemeenten en hun wettelijke zorgtaken Wmo. Rijk en gemeenten werken er gezamenlijk aan om het openeinde-deel van de regeling te beëindigen.

Afgesproken is dat in de toekomst (een nader te bepalen deel van de) Wmo niet langer via de algemene uitkering van het gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering. Qua financieringsvormen zal in ieder geval worden gekeken naar de opties van een Bijzondere Fonds Uitkering en een constructie als de BUIG (bijstand) met daarbij oog voor de verantwoordelijkheidsverdeling tussen Rijk en gemeenten. Bij de uitwerking van de financieringsvarianten zullen de inzichten worden benut die zijn en worden opgedaan bij de ontwikkeling van financieringsvarianten voor jeugd die momenteel plaatsvindt door een werkgroep van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Financiën en de VNG.

Afhankelijk van de gekozen bekostigingsvorm wordt een passende geobjectiveerde indexering onderzocht (die aansluit bij de raming die het CPB doet in het kader van het houdbaarheidsonderzoek) en daardoor ook rekening houdt met kostenontwikkeling en demografie/vergrijzing. Het Rijk treft vooruitlopende op de uitwerking een reservering voor een aanvullende indexering voor demografie bovenop de bbp-systematiek. Uitgaande van de demografie raming van het CPB voor de Wet langdurige zorg (Wlz) van 1,7 procent en de actuele CBS-realisatie reserveert het Rijk op de Aanvullende Post vanaf 2026 een jaarlijkse tranche van circa € 75 miljoen additioneel oplopend tot € 300 miljoen in 2029 voor gemeenten.
Het streven is dat er met ingang van 2026 nadere afspraken zijn. Op het BOFv van juni zal er een voorstel worden besproken op welke wijze bovengenoemde uitgangspunten verder worden uitgewerkt, ook in samenhang met het houdbaarheidsonderzoek. Met bovenstaande afspraken werken gemeenten en Rijk aan een goede balans van taken en middelen en daarmee een voor gemeenten rechtvaardige risicoverdeling.

<u>Fysiek domein (infrastructuur, natuur en openbaar vervoer)</u>
Op het fysiek terrein spelen een aantal fundamentele ontwikkelingen die veel van overheden vragen en financieel grote gevolgen kunnen hebben.

Het openbaar vervoer staat voor meerdere uitdagingen: verduurzamen van de exploitatie, onzekerheid op de aanbestedingsmarkt, behoud van sociale veiligheid, innoveren voor een betere aansluiting op de mobiliteitsbehoeften. Recent is vanuit de motie Bikker (2023)

structureel € 300 miljoen beschikbaar gesteld voor het (regionaal[1]) OV. Dit mede in het licht van voorgenoemde ontwikkeling. Er is geen volledig kwantitatief inzicht in de kostenontwikkeling beschikbaar gebleken. Het is van belang een volledig beeld te hebben op de impact van deze vraagstukken op de exploitatie van het openbaar vervoer door provincies.

Vervangingsinvesteringen en onderhoud van bestaande infrastructuur vormen naast de grote opgaven voor nieuwe aanleg van infrastructuur een aanzienlijke uitdaging voor gemeenten, provincies en het Rijk. Het is van belang om een compleet beeld te hebben van de financiële impact van de benodigde vervangingsinvesteringen en onderhoudskosten. De natuuropgave van de provincies is groot en uitdagend. Daarbij spelen onder andere vragen rondom structurele beheertaken. Op dit moment is er geen volledig kwantitatief inzicht in de kostenontwikkelingen

Kabinet en het IPO erkennen dat er onderzoek nodig is naar de vraag of de bbp-systematiek evenredig meebeweegt met de ontwikkeling van de kosten op deze drie beleidsterreinen openbaar vervoer, infrastructuur en natuur. Daarbij dient goed gekeken te worden naar uitvoeringscapaciteit, trends, ontwikkelingen en prognoses, juridische en financiële obstakels. Waarbij dit ook in het licht van de gehele overheidsfinanciën wordt bekeken.

Op deze dossiers is daarom in het kader van de Voorjaarsnota 2024 afgesproken dat in voorbereiding op het BOFv van juni 2024 de concrete vraagstukken nader worden uitgewerkt.

Het gaat het om de balans tussen ambitie, taken, middelen en uitvoeringskracht. Voor deze drie beleidsterreinen zal in samenspraak met de betrokken beleidsverantwoordelijke departementen tot een verdere concretisering van de handelingsperspectieven en oplossingsrichtingen worden gekomen.

Streven is om door de verdere uitwerking, indien mogelijk, zo snel mogelijk een meer compleet beeld te hebben van aard en omvang en mogelijke maatregelen. Daarbij zal zowel gekeken worden naar de financiële aspecten, de inhoudelijke sturing als de rolneming door zowel Rijk als medeoverheden.

Inzet specifieke uitkeringen

De afgelopen jaren is het aantal specifieke uitkeringen (Spuks) en de daaraan verbonden uitgaven sterk gestegen (realisatie 2023: 153 Spuks, totaalbedrag € 18,3 miljard[2]). Dit is onwenselijk vanwege het uitgangspunt dat financiële middelen vanuit het Rijk aan medeoverheden bij voorkeur bestedingsvrij en zonder oormerk ter beschikking gesteld

[1] Het regionaal openbaar vervoer wordt aangestuurd door provincies en vervoerregio's
[2] *Kamerstukken II* 2023/24, 36 410-B, nr. 12

worden. Bovendien zijn aan specifieke uitkeringen hoge verantwoordings- en controlelasten verbonden. De gezamenlijke inzet van Rijk, VNG en IPO is daarom gericht op een beperking van het aantal specifieke uitkeringen en het verminderen van de verantwoordingslasten. Naast de lopende inspanningen om de Financiële verhoudingswet (Fvw) aan te passen en daarmee het uitkeringsstelsel te vernieuwen, zal een plan worden uitgewerkt om te komen tot doorlichting en waar mogelijk het verminderen van het aantal (nieuwe) specifieke uitkeringen. Bestaande specifieke uitkeringen zullen daarbij tegen het licht worden gehouden met de vraag of ze op korte termijn al kunnen worden opgenomen in het gemeentefonds en provinciefonds. Nog voor de zomer maken we afspraken over de verdere uitwerking hiervan met de medeoverheden.

2. Afrekening ruimte onder plafond BCF 2023

De bijdrage van het Rijk aan het BCF is geplafonneerd. Het plafond van het BCF is sinds 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals die volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds en provinciefonds.

Het plafond van het BCF wordt daarnaast aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met toevoegingen of onttrekkingen aan het BCF. Hierdoor hebben decentralisaties geen effect op de ruimte onder het plafond van het BCF. Als het plafond overschreden wordt, komt het verschil ten laste van het gemeente- en het provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeente- en provinciefonds.

Bij Miljoenennota 2024 werd de ruimte onder het plafond voor 2023 voor de gemeenten geraamd op € 359 miljoen. Bij de definitieve afrekening blijkt deze ruimte te zijn toegenomen met € 214 miljoen. Dit overschot wordt toegevoegd aan het gemeentefonds.

Doordat het gemeente- en provinciefonds in 2022 en 2023 op een verschillende wijze zijn geïndexeerd (bevroren volume accres gemeentefonds) verschilt voor 2023 de indexering van het gemeentefonds-deel van het BCF-plafond van de indexering van het provinciefonds-deel van het BCF-plafond. Daarom wordt de afrekening van de ruimte onder het BCF-plafond voor 2023 apart verrekend met respectievelijk het gemeente- en provinciefonds.

Onderstaande tabel bevat een cijfermatig overzicht van de realisatie van 2023:

Tabel 1 plafond BCF 2023 (bedragen x € 1.000)

	Stand Meicirculaire 2024	Stand Septembercirculaire 2023	Verschil
	2023	**2023**	**2023**
BCF Plafond totaal	**4.727.432**	**4.458.229**	**269.203**
Plafondaandeel gemeenten	**4.191.470**	**3.956.900**	**243.570**
w.v. stand septembercirculaire 2023	3.956.900		
w.v. taakmutaties	234.570		
w.v. toevoeging accres	**-**		
Uitgaven gemeenten	**3.618.268**	**3.597.533**	**20.735**
Ruimte onder het plafond gemeenten	**573.202**	**359.367**	**213.835**

Bijlage 2.2.2 bevat zoals gebruikelijk een overzicht van alle mutaties van het plafond BCF die verband houden met taakverschuivingen tussen gemeenten en provincies enerzijds en het Rijk anderzijds voor 2023. Het gaat om alle overboekingen die betrekking hebben op de periode tussen de septembercirculaire en de meicirculaire. Er is een ondergrens gehanteerd van € 0,1 miljoen.

3. Diversen

Dit betreft een aantal kleine mutaties die vanwege hun omvang niet via de reguliere verdeelsystematiek kunnen worden uitgekeerd. Daarom worden deze als algemene mutatie verwerkt en via de uitkeringsfactor verdeeld. Het betreft middelen ten behoeve van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken, project Beter Kenbaar, en negatieve bijstellingen vanwege de Wet visueel gehandicapten en Knelpunten verdeelsystematiek. Per saldo gaat het om een mutatie van € -110.000 in 2029.

4. Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden

Vanuit de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, die in juli 2022 aan de Tweede Kamer is gepresenteerd, heeft het kabinet via het gemeentefonds € 40 miljoen aan structurele middelen voor betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn voor 2023 incidenteel aan gemeenten beschikbaar gesteld. De toekenning vanaf 2024 zal structureel plaatsvinden om gemeenten verder in staat te stellen om strategisch en doelgericht te handelen en hun activiteiten uit

te breiden zoals het verdubbelen van het gebruik van schuldhulpverlening en het bevorderen van activiteiten om armoede onder kinderen te bestrijden. Zie ook paragraaf 2.2-6 van de meicirculaire 2023. De bijbehorende middelen worden toegevoegd aan het cluster Participatie.

5. Correctie extrapolatie participatie

In 2018 zijn door de betrokken departementen: het ministerie van Financiën, het ministerie van BZK en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), afspraken gemaakt over de overheveling van de onderdelen Wajong en Regulier werk van de integratie-uitkering Participatie naar de algemene uitkering. Deze overheveling is in de meicirculaire met ingang van 2023 (zie ook paragraaf 2.2-13 en 3.2-2 van de meicirculaire 2022) uitgevoerd.
Bij de overheveling zijn de departementen overeengekomen om de meerjarige oploop van deze twee onderdelen jaarlijks via een correctie op de extrapolatie te blijven compenseren, zoals ook te doen gebruikelijk was bij de integratie-uitkering Participatie. Daarom wordt de correctie op de extrapolatie voor 2028 van € 8,4 miljoen en voor 2029 van € 17,9 miljoen in deze circulaire in de algemene uitkering verwerkt. Vanaf extrapolatiejaar 2030 maakt deze jaarlijkse correctie standaard onderdeel uit van de extrapolatie. De bijbehorende middelen worden toegevoegd aan het cluster Participatie.

6. Werkdrukverlaging jeugdbescherming

In oktober 2023 hebben het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) en de VNG een bestuurlijk akkoord gesloten over het verlagen van de werkdruk in de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering door de gecertificeerde instellingen (GI's). Hiervoor is € 60 miljoen benodigd. In het bestuurlijk akkoord is afgesproken dat het ministerie van JenV vanaf 2024 structureel jaarlijks € 30 miljoen bijdraagt aan deze werkdrukverlaging. Het bestuurlijk akkoord is van kracht, tot het moment dat een wettelijke regeling voor het Toekomstscenario of een wettelijke regeling voor een landelijk tarief voor maatregelen van jeugdbescherming en jeugdreclassering in werking treedt, al dan niet als onderdeel van een wettelijke regeling ter implementatie van de Hervormingsagenda. Met het bestuurlijk akkoord zijn afspraken gemaakt hoe gemeenten en GI's aan de hand van het inlooppad stapsgewijs toewerken naar het landelijk tarief. Met dit inlooppad wordt het landelijk tarief en de daarbij passende werkdruk zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 1 januari 2026 gerealiseerd. Zie het bestuurlijk akkoord voor nadere informatie over het landelijke tarief. De bijbehorende middelen worden toegevoegd aan het cluster Individuele voorzieningen jeugd.

7. Vrijval reservering compensatieregelingen Voogdij 18+

In de meicirculaire 2022 is het budget van de integratie-uitkering Voogdij 18+ overgeheveld naar de algemene uitkering. Zie paragraaf 2.2-17 en 3.2-1 van die circulaire. Op de integratie-uitkering is een reservering achtergebleven voor eventueel nog toe te kennen compensatieregelingen. Dit restbudget (€ 32,1 miljoen) wordt nu voor 2025 en verder overgeheveld naar de algemene uitkering zie ook paragraaf 3.2-21. De bijbehorende

middelen worden toegevoegd aan het cluster Individuele voorzieningen jeugd.

8. Loon- en prijsbijstelling Voogdij 18+

Op de integratie-uitkering Voogdij 18+ was in de ontwerpbegroting 2024 nog een reservering opgenomen voor eventueel nog toe te kennen compensatieregelingen (zie ook paragraaf 3.2-7 hierboven). Over dat budget is, zoals te doen gebruikelijk, loon- en prijsbijstelling toegekend. Omdat het budget van de reservering in deze circulaire wordt overgeheveld naar de algemene uitkering, wordt ook de toegekende loon- en prijsbijstelling van structureel € 1,7 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering. De bijbehorende middelen worden toegevoegd aan het cluster Individuele voorzieningen jeugd.

9. Ketensystemen jeugd

In het Coördinerend beraad Jeugd, Justitie en Veiligheid van 2 november 2017 hebben alle betrokken ketenpartners ingestemd met een verdeelsleutel voor de kosten van het operationeel, tactisch en strategisch beheer van de ketensystemen (het betreft de systemen Middenvelder, CORV en IFM/LIJ). De structurele bijdrage van gemeenten aan de ketensystemen bedraagt € 950.000. Voor de jaren 2021 tot en met 2023 was de extra bijdrage € 338.000. Als gevolg van de (herijkte) verdeelsleutel gaan gemeenten in 2024 en 2025 jaarlijks € 712.000 meer bijdragen voor het gebruik van de ketensystemen, deze extra bijdrage wordt onttrokken aan de algemene uitkering. Hierna zal worden gekeken of de verdeelsleutel opnieuw moet worden herijkt.

Voor 2024 en 2025 komt de totale bijdrage daarmee op € 1,7 miljoen (was € 1,3 miljoen voor de jaren 2021 tot en met 2023). De extra bijdrage vanaf 2024 van € 712.000 wordt nu voor twee jaar aan de algemene uitkering onttrokken vanuit het cluster individuele voorzieningen Jeugd. Zie ook paragraaf 2.2-10 van de meicirculaire 2021.

10. Compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg

Voor het verlenen van de specifieke uitkering compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg in 2024 wordt € 60 miljoen vanuit het gemeentefonds overgeboekt naar de begroting van het ministerie van VWS. Vanuit de algemene uitkering wordt € 27,9 miljoen overgeboekt. Het overige deel van de € 60 miljoen (€ 32,1 miljoen) wordt overgeboekt vanuit het restantbudget van de integratie-uitkering Voogdij 18+, zie ook paragraaf 3.2-20. Dit budget wordt ingezet om de gemeenten te compenseren voor de niet beoogde kosten van 2022 en 2023 na inwerkingtreding van de Wet wijziging woonplaatsbeginsel. Indien er in 2024 sprake is van onderuitputting binnen deze regeling, dan zullen de resterende middelen weer terugvloeien naar het gemeentefonds.

11. Besparingsverlies Jeugd

In het coalitieakkoord Rutte IV is een aanvullende besparing in het kader van Jeugdzorg (wat zowel jeugdhulp als jeugdbescherming en jeugdreclassering omvat) oplopend naar structureel € 511 miljoen vanaf 2027 opgenomen. De geraamde besparing van € 500 miljoen in 2025 kan nog niet gerealiseerd worden, omdat de maatregelen die tot

besparing moeten leiden nog niet zijn gerealiseerd. Om die reden wordt in 2025 incidenteel € 500 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds. De bijbehorende middelen worden toegevoegd aan het cluster Individuele voorzieningen jeugd.

12. Wmo hulpmiddelen

Het scheiden van wonen en zorg in de Wlz leidt bij gemeenten tot meerkosten. Bepaalde hulpmiddelen die bij zorg met verblijf vanuit de Wlz worden gefinancierd, worden bij andere leveringsvormen vanuit de Wmo gefinancierd. De meerkosten van gemeenten worden gedekt vanuit de Wlz. Daartoe wordt € 4,5 miljoen in 2024 en € 6,7 miljoen in 2025 overgeboekt naar het gemeentefonds. De bijbehorende middelen worden toegevoegd aan het cluster Wmo.

13. Overgangsrecht levenslang

De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2029. Daardoor wordt in de tabel het onderwerp 'overgangsrecht levenslang' in 2029 zichtbaar. Deze mutatie betreft een correctie op de extrapolatie van extramurale zorgkosten binnen de Wmo en/of Jeugdwet. Cliënten met een verblijfsindicatie voor een hoog zorgzwaartepakket op 31 december 2014 hebben een overgangsrecht gekregen voor onbepaalde tijd. Door dit overgangsrecht voor onbepaalde tijd zullen deze cliënten structureel hun extramurale zorg (bijvoorbeeld in de vorm van persoonsgebonden budget) afnemen ten laste van de Wlz in plaats van ten laste van de Wmo of de Jeugdwet. Om dit voor gemeenten te corrigeren, wordt voor 2029 een bedrag van € 1,2 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd. Zie ook paragraaf 2.2-14 van de meicirculaire 2023. De bijbehorende middelen worden toegevoegd aan het cluster Wmo.

14. Landelijke Vreemdelingen Voorziening

Het pilotprogramma voor de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) had oorspronkelijk een looptijd van 2019 tot en met 2021. In afwachting van een mogelijke structurele regeling heeft het kabinet, in overleg met de VNG, besloten de pilot te verlengen tot en met 31 december 2024. De middelen aan de gemeenten met een LVV-voorziening worden sinds 2022 verstrekt via een specifieke uitkering. Zie ook paragraaf 2.2-6 van de septembercirculaire 2022. Een gedeelte hiervan wordt bekostigd door een uitname uit het gemeentefonds. Omdat de uitname in 2023 niet heeft plaatsgevonden, zijn in deze circulaire de uitnamen opgenomen voor 2023 en 2024. Het gaat om respectievelijk € 4,4 miljoen en € 10,3 miljoen (in totaal € 14,7 miljoen). Het bedrag in 2024 is hoger, doordat de kostprijs voor LVV-plekken is aangepast. De bijbehorende middelen worden onttrokken aan het cluster Sociale basisvoorzieningen.

15. Kiescollege niet ingezetenen

De organisatie van de verkiezing van de leden van het kiescollege niet-ingezeten voor de Eerste Kamer en de ondersteuning ervan worden gedaan door de gemeente Den Haag. De gemeente wordt hiervoor gecompenseerd via een verhoging van de uitkering uit het gemeentefonds. De verkiezing is elke vier jaar, dus Den Haag krijgt elk jaar een vierde deel

van de totale kosten van een verkiezing als vergoeding. Dit bedraagt € 236.880. Er is afgesproken in 2025 te kijken of dit bedrag herijkt moet worden. Daarom wordt voor 2024 nog incidenteel het bedrag van € 236.800 overgeheveld. Zie ook paragraaf 2.2-19 van de meicirculaire 2023.

16. Handelsregister

De Kamer van Koophandel beheert in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) het Handelsregister. Dit register is de basisregistratie waarin alle bedrijven en rechtspersonen ingeschreven staan. Daarnaast staan alle andere organisaties die deelnemen aan het economisch verkeer ook in dit register. Naast private organisaties kunnen ook gemeenten, provincies, ministeries, waterschappen en overige organisaties met een publieke taak gebruik maken van het Handelsregister.
Sinds 1 januari 2014 is er sprake van inputfinanciering voor het overheidsgebruik van het Handelsregister waarbij gemeenten bijdragen in de kosten. In deze circulaire wordt de jaarlijkse aanvullende bijdrage van € 538.000 vanaf 2023 structureel verwerkt; waarbij 2023 is verwerkt in begrotingsjaar 2024. Zie ook paragraaf 2.2-19 van de meicirculaire 2021. De bijbehorende middelen worden onttrokken aan het cluster Bestuur en ondersteuning.

17. Basisregistratie Personen (BRP) experiment

In het najaar van 2023 is het besluit experimenten bijhouding BRP in werking getreden, en daarmee een experiment met het oogmerk de ingeschrevene in de BRP op het woonadres te informeren over de inschrijvingen op het betreffende adres. Dit experiment geeft uitvoering aan het door de Tweede Kamer aangenomen amendement Rajkowski c.s. en een toezegging van de staatssecretaris van het ministerie van BZK dat een experiment over het doen van meldingen aan ingeschrevenen op een woonadres over inschrijvingen op of adreswijzigingen naar het betreffende adres zal worden gehouden.[3] Gemeenten (colleges) krijgen er daarmee een extra (verplichte) taak bij: zij moeten actief berichten gaan versturen aan ingezetenen van de gemeente over (nieuwe) inschrijvingen op een woonadres. Veel colleges doen dit echter al. Het experiment moet uitwijzen of de verplichting leidt tot een lastenverzwaring voor colleges in termen van uitvoering en kosten. De gemeenten ontvangen jaarlijks gedurende de looptijd van het experiment een vergoeding voor de verplichte medewerking aan de evaluatie van € 2.400 per jaar per gemeente (in totaal € 821.000).

18. Handhaving energielabel C kantoren

In het Bouwbesluit is vastgelegd dat per 1 januari 2023 een kantoor energielabel C of beter moet hebben om nog als kantoor gebruikt te mogen worden. De VNG en het ministerie van BZK vinden dat toezicht en handhaving van deze maatregel voortvarend moet worden opgepakt. Zo wordt een duidelijk signaal afgegeven dat normerende maatregelen opgevolgd dienen te worden. De spreiding van het budget voor toezicht en handhaving over

[3] *Kamerstukken II* 2020/21, 35 648, nr. 15

een lange periode, zoals oorspronkelijk gepland, is ongewenst. Daarom zijn middelen naar voren gehaald, zodat het zwaartepunt van de financiering ligt in de jaren 2023 tot en met 2025. In de meicirculaire 2023 is een kasschuif verwerkt voor handhaving energielabel C kantoren (zie ook paragraaf 2.2-21 van de meicirculaire 2023). Zoals aangekondigd in de meicirculaire 2023 worden nu de jaren 2026 tot en met 2029 verwerkt.

2.3 Verdeling mutaties algemene uitkering

De verdeelwijze van de mutaties uit paragraaf 2.2 is in tabel 2.3.1 weergegeven. De verdeelwijze bestaat uit een wijziging in de uitkeringsfactor of het gewicht (bedrag per eenheid) van één of meer maatstaven van het cluster waaronder de mutatie valt. De cijfermatige uitwerking is opgenomen in paragraaf 2.5.

Tabel 2.3.1 Verdeelwijze mutaties algemene uitkering

Mutatie	Verdeelwijze
taakmutaties	
cluster Participatie	
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	via maatstaven cluster
Correctie extrapolatie participatie	via maatstaven cluster
cluster Individuele voorzieningen Jeugd	
Werkdruk verlaging jeugdbescherming	via maatstaven cluster
Compensatieregeling Voogdij 18+	via maatstaven cluster
Ketensystemen jeugd	via maatstaven cluster
Loon- en prijsbijstelling voogdij 18+	via maatstaven cluster
Compensateregeling niet beoogde kosten jeugdzorg	via maatstaven cluster
Besparingsverlies Jeugd	via maatstaven cluster
cluster Wmo	
Wmo hulpmiddelen	
Wmo hulpmiddelen	via maatstaven cluster
Overgangsrecht levenslang	via maatstaven cluster
cluster Sociale basisvoorzieningen	
Landelijke Vreemdelingen Voorziening	via maatstaven cluster
cluster bestuur en ondersteuning	
Kiescollege niet ingezetenen	via maatstaf verkiezingen Den Haag
Handelsregister	via maatstaven cluster
BRP experiment	via maatstaf vast bedrag
cluster Infrastructuur	
Handhaving energielabel C kantoren	via maatstaf oppervlak bebouwing buitengebied (50%) en oppervlak bebouwing woonkernen (50%)

2.4 Overige mededelingen algemene uitkering

2.4.1 Bommenregeling

Gemeenten kunnen in aanmerking komen voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog (WOII).

De bommenregeling is geen Rijkssubsidie, maar een regeling die wordt gefinancierd uit het gemeentefonds. Het doel van het gemeentefonds is om iedere gemeente een gelijkwaardige financiële uitgangspositie te geven, zodat gemeenten een gelijkwaardig voorzieningenniveau kunnen realiseren tegen gelijke belastingdruk: mensen moeten in principe toegang hebben tot hetzelfde voorzieningenniveau en dat mag niet afhankelijk zijn van de plek waar iemand woont.

In dit kader moet ook de bommenregeling worden gezien. Het is een regeling ván gemeenten, vóór gemeenten: De idee achter de regeling is, conform de doelstelling van het gemeentefonds, dat gemeenten die veel kosten hebben op het gebied van het ruimen van ontplofbare oorlogsresten, hier beperkt financieel nadeel van ondervinden ten opzichte van andere gemeenten die hier niet mee te maken hebben. Alle uitkeringen in het kader van de bommenregeling worden door alle gemeenten gezamenlijk gedragen.

Bovenstaande maakt dat de bommenregeling alleen geldt voor de kosten van gemeenten en/of particuliere vondsten. Voor de kosten die door waterschappen of provincies worden gemaakt geldt dat deze niet worden vergoed. Deze organisaties hebben hun eigen inkomsten en vallen daarom niet onder deze regeling. Dit geldt ook voor (semi)-overheid en non-profit organisaties zoals het Rijksvastgoedbedrijf, Rijkswaterstaat, ProRail, Staatsbosbeheer, drinkwaterbedrijven en netwerkbeheerders. Verder is het richtsnoer dat de bommenregeling in het gemeentefonds niet is bedoeld voor het compenseren van private partijen voor kosten die anders door de markt zouden worden gedragen.

Helaas blijkt in de praktijk dat sommige gemeenten toch de kosten van derden in hun aanvraag opnemen. Vanaf dit jaar zullen de fondsbeheerders er strenger op toezien dat alleen de gemeentelijke kosten en/of die van een particuliere vondst, in de aanvraag worden meegenomen, Dit zal fasegewijs worden gehandhaafd. Dit jaar wordt gehandhaafd op of de ingediende aanvragen niet de kosten van waterschappen en provincies bevatten. Vanaf volgend jaar zullen ook de kosten van andere derden, met uitzondering van particuliere vondsten, niet langer voor vergoeding in aanmerking komen. Bovendien moet vanaf volgend jaar expliciet in het raadsbesluit worden verklaard dat de kosten alleen de kosten, exclusief btw, van gemeenten en/of particuliere vondsten betreffen. Er hoeft geen verdere onderbouwing te worden overlegd. Voor meer informatie hierover zie, Bommenregeling gemeentefonds | Brochure | Rijksoverheid.nl.

Bijlage 2.4.1 vermeldt de gemeenten die in 2024 op basis van de ingediende aanvraag een uitkering ontvangen, inclusief de bijbehorende bedragen. Het totaalbedrag van de bommenregeling 2024 bedraagt circa € 19,5 miljoen. Dit bedrag is inclusief het bedrag voor berging van vliegtuigwrakken (zie hieronder).

Binnen het nationaal programma Berging vliegtuigwrakken met nog vermiste vliegers uit de Tweede Wereldoorlog zijn eind 2018 locaties vastgesteld waar zich mogelijk te bergen vliegtuigwrakken bevinden. De afgelopen jaren hebben in verschillende gemeenten bergingen plaatsgevonden.

In 2023 heeft, in dit kader de berging plaatsgevonden van de Britse Lancaster ED603 bommenwerper in het IJsselmeer. Hierbij zijn alle drie vermiste bemanningsleden aangetroffen. Het proces om te komen tot hun formele identificatie en begrafenis door de Britse overheid is gestart. Daarnaast vond eind juni 2023 op de Duitse militaire begraafplaats Ysselsteyn de begrafenis plaats van de in 2022 in Lingewaard geborgen

piloot. Voor bergingen die onderdeel uitmaken van het nationaal programma ontvangen de betreffende gemeenten via de bommenregeling een bijdrage van 100 procent aan de door hen gemaakte kosten. Op basis van het ingediende raadsbesluit met daarin de gemaakte kosten ontvangt de gemeente Súdwest-Fryslân in 2024 een bedrag van € 1 miljoen.

In het najaar van 2024 staan twee bergingen gepland, die van een Britse Wellington bommenwerper in Holwerd met nog vijf vermiste bemanningsleden en die van een Duitse Messerschmitt Bf109 in de *Noarderleech*. Beide locaties vallen onder de gemeente Noardeast-Fryslân, die nu volop aan beide projecten werkt. Voorbereidingen en gesprekken over potentiële bergingen in 2025 vinden momenteel plaats op ambtelijk niveau.

2.5 Veranderingen in het verdeelstelsel

2.5.1 Maatstaf OZB: WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven

De jaarlijkse aanpassing van de gewichten (rekentarieven) van de verdeelmaatstaf onroerendezaakbelasting (OZB) is doorgevoerd. De uitkomst van de verdeelmaatstaf OZB wordt bepaald door de omvang van de WOZ-waarde en een daaraan gekoppeld gewicht, het zogenaamde rekentarief. Er worden drie WOZ-waarden onderscheiden: voor eigenaren woningen, eigenaren niet woningen en gebruikers niet-woningen. Er zijn daarom drie rekentarieven. Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde sterk fluctueren. Het is staand beleid om voor het effect van deze marktontwikkelingen te corrigeren, door middel van een aanpassing van de rekentarieven van de verdeelmaatstaf OZB. De correctie is op nationaal niveau.

De aanpassing van de rekentarieven van de verdeelmaatstaf OZB is afgestemd op de WOZ-tijdvakken. Op 1 januari 2024 begint een nieuw WOZ-tijdvak met waardepeildatum 1 januari 2023. Bij de aanpassing van de rekentarieven is de vaste werkwijze toegepast: het rekentarief wordt naar beneden (of naar boven) bijgesteld om de stijging (of daling) van de OZB-maatstaf als gevolg van de stijging (of daling) van de WOZ-waarde van woningen en niet-woningen ongedaan te maken. De maatstaf groeit alleen met de inflatie mee (prijs Nationale Bestedingen, pNB).

De marktontwikkeling tussen 1 januari 2023 en 1 januari 2024 bij woningen wordt, op basis van informatie van de Waarderingskamer, geschat op 3,5%. Voor niet-woningen wordt de waardeontwikkeling over dezelfde periode geschat op 1,25%. De inflatie (pNB) in die periode bedraagt volgens de ramingen van het CPB 6,3%. Het rekentarief voor eigenaren woningen komt na aanpassing op 0,0914%, voor eigenaren niet-woningen op 0,3079% en voor gebruikers niet-woningen op 0,2342%. De aangepaste rekentarieven zijn ook opgenomen in bijlage 2.1.3.

2.5.2 Maatstaven, gewichten, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen

De berekening van de algemene uitkering bestaat uit de vermenigvuldiging van het aantal

eenheden van alle maatstaven met het bijbehorende gewicht per maatstaf (bedrag per eenheid). De som van deze producten, de zogenaamde uitkeringsbasis, wordt vervolgens vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor (zie uitleg verderop). De verkregen uitkomst moet daarnaast worden opgehoogd met enkele uitkeringsonderdelen binnen de algemene uitkering die buiten het format van aantal eenheden en bedragen per eenheid vallen. Hierna wordt achtereenvolgens ingegaan op de maatstaven, de bedragen per eenheid, de uitkeringsfactor en de overige uitkeringsonderdelen.

Maatstaven

Voor uitkeringsjaar 2024 is geen sprake van wijzigingen in de definities van de verdeelmaatstaven. Meer informatie over de berekeningswijze van de verdeelmaatstaven van de algemene uitkering voor dat uitkeringsjaar kunt u vinden in de toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024.[4] Voor wat betreft de maatstaven Huishoudens met lage inkomens met drempel en Loonkostensubsidie is het volgende van belang;

Huishoudens met lage inkomens met drempel

In december 2023 is de maatstaf huishoudens met een laag inkomen geactualiseerd. Aan de hand van deze actualisatie zijn toen veel vragen van gemeenten ontvangen. AEF is door ons gevraagd om een analyse te maken van de ontwikkeling van deze maatstaf over de tijd (2015 – 2022). Deze resultaten zijn besproken in de begeleidingscommissie stapeling problematiek sociaal domein van 3 april jl. De conclusie van AEF is dat het aantal huishoudens met een laag inkomen ten tijde van het herijkingsonderzoek bij 44 procent van de gemeenten minder dan 1 procent fluctueerde. Bij in totaal 71 procent van de gemeenten was de fluctuatie ten tijde van het herijkingsonderzoek 2 procent of minder. Uit de analyse van AEF blijkt dat voor de periode van 2015 t/m 2022 geldt dat bij gemiddeld 52 procent van de gemeenten sprake was van een jaarlijkse fluctuatie van 1 procent of minder en als wordt gekeken naar fluctuaties van 2 procent of minder, dan gaat het om 68 procent. Beide percentages zijn volgens AEF goed vergelijkbaar met de fluctuaties die ten tijde van het herijkingsonderzoek zijn bepaald. Gedurende dat onderzoek is geconcludeerd dat deze variaties geen belemmering waren voor het gebruik van deze maatstaf. Aangezien deze variaties in de praktijk (over de periode 2015 t/m 2022) slechts weinig lijken af te wijken van de variaties ten tijde van het herijkingsonderzoek, zou volgens AEF dan ook deze conclusie dus nog steeds moeten gelden.

Verder is in de begeleidingscommissie stapeling problematiek sociaal domein en de expertgroep onderzoeksagenda van 16 april jl. gesproken over wat gedaan kan worden om de maatstaf in de toekomst stabieler te maken. Het is gebleken dat een driejarig gemiddelde de maatstaf stabieler maakt. In het belang van stabiliteit in de gemeentelijke begroting is daarom besloten om over te stappen op een meerjarig gemiddelde. Voor het jaar 2023 en 2024 zal er geen aanpassing plaatsvinden op de maatstaf huishoudens laag

[4] Toelichting op de berekening van de uitkeringen uit het gemeentefonds, Rijksoverheid.nl

inkomen met drempel. De data voor 2023 en 2024 worden niet bevroren, maar de definitie van de maatstaf zal voor deze jaren niet gewijzigd worden. Voor 2025 zal worden uitgegaan van een tweejarig gemiddelde en voor 2026 en verder van een driejarig gemiddelde van de maatstaf huishoudens laag inkomen met drempel. Nadere informatie over de definiëring van dit meerjarig gemiddelde, waaronder welke tijdsperiode en exacte berekeningswijze, volgt naar verwachting in de septembercirculaire.

Loonkostensubsidie
Op dit moment levert het CBS in het kader van de Fvw het aantal lopende loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet (LKSP, type voorziening 10) ultimo 31 december aan. Het CBS heeft echter geconstateerd dat sinds kalenderjaar 2022 meerdere gemeenten de LKSP per 31 december afsluiten en een LKSP per 1 januari per cliënt starten, terwijl het eigenlijk gaat om een doorlopende voorziening. Het advies van het CBS is daarom om voortaan 22 december als peildatum te nemen. De fondsbeheerders hebben dit advies voor de uitkeringsjaren 2023 (gebaseerd op december 2022) en verder overgenomen.

Toelichting: Deze nieuwe loonkostensubsidies bevatten een nieuw registratienummer en begindatum. Als voorzieningen bij het CBS met een nieuw registratienummer worden aangeleverd, ziet het CBS de desbetreffende voorziening als een nieuwe voorziening. Ultimo van de dag van beëindiging van de voorgaande voorziening telt het CBS geen lopende voorziening. Alle LKSP die per 31 december wordt afgesloten, tellen niet mee voor de vergoeding uit het Gemeentefonds.

Maatstaf medicijngebruik
Bij deze circulaire worden de definitieve gegevens van de maatstaf medicijngebruik met drempel voor uitkeringsjaar 2022 gepubliceerd.

Bedragen per eenheid
- De zogenaamde rekentarieven 2025 van de maatstaf OZB zijn ten opzichte van 2024 aangepast.
- De informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1 is verwerkt.

Bijlagen 2.1.1 en 2.1.3 bevat het overzicht van bedragen per eenheid 2024 en 2025.

Uitkeringsfactor
De uitkeringsfactor is de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor die wordt berekend door de som van de algemene uitkering, de OZB-maatstaven en de overige uitkeringsonderdelen (circa € 38,5 miljard in 2024) te delen door de uitkeringsbasis (circa € 30 miljard). De – landelijke – uitkeringsbasis is berekend door van alle maatstaven de aantallen te vermenigvuldigen met het bijbehorende bedrag per eenheid; er is ook een uitkeringsbasis voor elke gemeente (het product van de gemeentelijke aantallen en de

bedragen per eenheid). De uitkeringsfactor verschilt per uitkeringsjaar. Zie voor meer toelichting op het begrip uitkeringsfactor bijlage 2.5.1 van deze circulaire.

De volgende aspecten zijn bij de raming van de uitkeringsfactor van belang:

- De informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1 met betrekking tot de mutaties in het gemeentefonds en de verdeling van deze mutaties.
- De ontwikkeling van de uitkeringsbasis als gevolg van nieuwe aantallen. Bijlage 2.5.2 bevat informatie over de raming van de maatstaven met een groot aandeel in de uitkeringsbasis.

Ten opzichte van de decembercirculaire 2023 is de uitkeringsfactor voor het jaar 2022 ongewijzigd op 1,824. De uitkeringsfactor voor uitkeringsjaar 2023 wijzigt met 3 punten naar 1,307. De stijging wordt veroorzaakt door de actualisatie van de volumina van meerdere maatstaven, waaronder de actualisatie van de gegevens over bijstandontvangers, laag opleidingsniveau met drempel en de OZB-maatstaven.

De nieuwe raming van de uitkeringsfactor in de jaren 2024-2029 is vermeld in tabel 2.5.1.

Tabel 2.5.1 Uitkeringsfactor 2024-2029

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Uitkeringsfactor	1,414	1,457	1,459	1,504	1,548	1,593
één punt uitkeringsfactor (in miljoenen)	29.933	30.224	29.309	29.561	29.765	30.032

De uitkeringsfactoren in tabel 2.5.1 zijn in lopende prijzen.[5] Gemeenten die in constante prijzen ramen dienen zelf de loon- prijsontwikkeling te verwerken. Om gemeenten hierbij te faciliteren, is in de gemeentefondsrubriek op internet zoals gebruikelijk een rekenmodel in constante prijzen gepubliceerd. In dit rekenmodel is een hulpmiddel opgenomen waarin gemeenten hun eigen prijsindexen kunnen invullen en/of loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt. Op basis van het Centraal Economisch Plan 2024 zijn in het rekenmodel en in paragraaf 4.2 ook, als service, de ramingsgegevens van een aantal indicatoren van het CPB gepresenteerd. Na het invullen van de indexatiecijfers berekent het model automatisch de uitkering in het gemeentefonds in constante prijzen.

Om gemeenten inzicht te geven in de ontwikkeling van de uitkeringsfactoren volgt hieronder de tabel, waarin voor ieder afzonderlijk jaar de ontwikkeling is opgenomen ten opzichte van de septembercirculaire 2022 (verticale toelichting).

[5] De algemene uitkering is via het accres afhankelijk van de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven (accresrelevante uitgaven; ARU) waarin rekening is gehouden met loon- en prijsontwikkelingen. Daarmee is de algemene uitkering uitgedrukt in het prijspeil van het betreffende jaar ofwel in lopende prijzen.

Verticale toelichting ontwikkeling uitkeringsfactor

Tabel 2.5.2 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2024-2029

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
stand septembercirculaire 2023	**1,406**	**1,480**	**1,441**	**1,489**	**1,532**	
mutaties deze circulaire						
algemene mutaties	0,004	-0,032	0,007	0,004	0,005	
uitkeringsbasis/OZB	0,004	0,008	0,010	0,010	0,010	
overig	0,000	0,001	0,001	0,001	0,001	
uitkeringsfactor stand deze circulaire	**1,414**	**1,457**	**1,459**	**1,504**	**1,548**	**1,593**

Tabel 2.5.2 laat de ontwikkeling van de uitkeringsfactor zien ten opzichte van de stand septembercirculaire 2023.

De uitkeringsfactor valt voor de jaren 2024 tot en met 2028 hoger uit, met uitzondering van het jaar 2025. De impact van de vervroegde overgang naar de nieuwe bbp-systematiek per 2024 wordt gecompenseerd voor de jaren 2024-2029, met uitzondering van 2025 waar sprake is van gedeeltelijke compensatie. Dit heeft een effect van -32 punten bij de algemene mutaties in 2025 ten opzichte van de septembercirculaire 2023. Het structureel afschaffen van de oploop van de opschalingskorting vanaf 2026 heeft voor de jaren vanaf 2026 een opwaarts effect op de uitkeringsfactor.

Verder zijn de uitkeringsfactoren per saldo ook gestegen als gevolg van aanpassingen in (de ramingen van) de volumina van de maatstaven. Hierbij spelen onder andere de actualisatie van de raming van de maatstaven huishoudens met een laag inkomen met drempel, laag opleidingsniveau met drempel, landelijke en regionale centrumfunctie, omgevingsadressendichtheid, de OZB-maatstaven en de neerwaartse bijstelling van de ramingen van het aantal bijstandontvangers (zie tabel 2.5.3) een rol. Bij de huishoudens met lage inkomens met drempel gaat het om een neerwaarts effect van circa 3,6 punten in 2024. De volumina-aanpassingen van de overige genoemde maatstaven hebben een positief effect op de uitkeringsfactor, waarbij met name het effect van de aanpassing van de maatstaf bijstandontvangers een relatief grote bijdrage heeft van circa 4 punten in 2024. In latere jaren zorgen de prognoses voor de OZB-maatstaven voor een verdere oploop van de uitkeringsfactor van jaarlijks circa 5 punten. De bijdrage van de volumina-aanpassingen van de overige maatstaven aan de ontwikkeling van de uitkeringsfactor loopt in latere jaren op van per saldo 3 punten in 2024 naar circa 5 punten in 2028.

Tabel 2.5.3 Bijstandsontvangers

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Stand septembercirculaire 2023	400.647	406.297	416.586	425.111	433.252	-
Stand meicirculaire 2024	384.006	386.097	394.479	401.984	411.390	419.753

Overige uitkeringsonderdelen

Onder de algemene uitkering vallen ook de volgende uitkeringsonderdelen, die niet de vorm hebben van maatstafaantallen die met een bedrag per eenheid worden vermenigvuldigd:

- Een beperkt aantal gemeenten ontvangt middelen op grond van de maatstaf herindeling of ontvangt een artikel 12-uitkering.
- Eveneens ontvangt een beperkt aantal gemeenten een suppletie-uitkering Bommenregeling vanwege de kosten die zij hebben gemaakt met betrekking tot het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog (zie paragraaf 2.4.1).
- Vanaf 2023 geldt voor gemeenten een ingroeipad als gevolg van de invoering van het nieuwe verdeelmodel van de algemene uitkering. Dit ingroeipad wordt zoals gebruikelijk verwerkt in een suppletie-uitkering (zie paragraaf 2.5.2 van de meicirculaire 2022). De bedragen voor 2026 en verder voor de suppletie-uitkering zijn afhankelijk van verdere besluitvorming. In afwachting hiervan is ervoor gekozen om voor 2026 en verder uit te gaan van de stand 2025 en dus de suppletie-uitkering door te trekken.

3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat mededelingen over de decentralisatie- en de integratie-uitkeringen. Deze uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het gemeentefonds, maar hebben een eigen verdeling over de gemeenten.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering beleids- en bestedingsvrij en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Eventuele opmerkingen die over decentralisatie- en integratie-uitkeringen gemaakt worden in deze circulaire, zijn niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten gemeenten geconfronteerd worden. Dit inzicht is ook van belang voor de Tweede Kamer. Met de betreffende teksten wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

Paragraaf 3.2 informeert over de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en over de omvang en de verdeling ervan. Paragraaf 3.3 bevat overige mededelingen over de decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

3.2 Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Tabel 3.2.1 bevat de mutaties in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen ten opzichte van de decembercirculaire 2023 over de periode 2024 tot en met 2029. De mutaties hebben betrekking op 2024 en verder en worden onder de tabel toegelicht.

Tabel 3.2.1 Mutaties decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2024-2029 (bedragen in duizenden euro's)*

		2024	2025	2026	2027	2028	2029
	stand decembercirculaire 2023	**4.473.430**	**4.380.628**	**4.297.186**	**4.219.603**	**4.146.029**	**4.146.029**
1	Uitvoeringskosten omgevingswet	71.535					
2a	Nationaal Actieplan dakloosheid	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000
2b	Dakloze EU burgers	7.000					
3	Landelijke beeindigingsregeling veehouderijbedrijven	2.224					
4	Bodembescherming	8.636	8.636	8.636	8.636	8.636	8.636
5	Regionale doelgroepspecifieke aanpak	4.784	4.784	4.784			
6	Gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen	2.500					
7	Faciliteitenbesluit opvangcentra	2.165					
8	Maatschappelijke begeleiding	1.373					
9	Einde lening inburgeringsplichtig	840					
10	Social Labs	700					
11	Behoud sociale voorzieningen Groningen	629					
12	LHBTI beleid Regenboogsteden	533	533	533			
13	Outreachend werken	508					
14	Veilige steden	315	315	315			
15	Ex Ante Impact Analyse NPLV	223					
16	Weerbare gemeenschappen tegen ondermijnende criminaliteit	210					
17	Versterking arbeidsmarkt regio's	10	11	11	11	11	11
18	Knelpunten verdeelproblematiek						102
19	DU Jeugd		-21.700	-21.700	-21.700	-21.700	-21.700
20	Compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg (IU)	-32.124					
21	Vrijval reservering Compensatieregelingen voogdij 18+ (IU)		-32.124	-32.124	-32.124	-32.124	-32.124
22	Tegemoetkoming sociaal ontwikkelbedrijven (IU)	63.908					
23	Verhoging rijksbijdrage beschut werk (IU)	23.092	24.870	26.645	28.418	30.197	31.974
24	WSW extrapolatie (IU)						-71.235
25	Beschut werk extrapolatie (IU)						7.677
26	Loon- en prijsbijstelling 2024 Participatie (IU)	113.318	109.325	105.387	101.453	97.552	93.657
27	Loon- en prijsbijstelling 2024 Beschermd wonen (IU)	88.987	89.021	89.058	89.058	89.058	89.058
	stand deze circulaire	**4.889.796**	**4.619.299**	**4.533.731**	**4.448.355**	**4.372.659**	**4.307.085**

*Alle bedragen betreffen decentralisatie-uitkeringen (DU) tenzij in de tabel vermeld dat het een integratie-uitkering (IU) betreft.

Tabel 3.2.2 bevat het complete overzicht van de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en de daarmee gemoeide bedragen.

Tabel 3.2.2 Decentralisatie-en integratie-uitkeringen 2024-2029 (in duizenden euro's)*

Uitkeringsjaar	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Vindplaats
- IU Participatie	2.070.911	1.939.597	1.873.178	1.806.824	1.741.028	1.675.352	mei 2024, § 3.2-22 t/m 26
- IU Beschermd wonen	1.730.992	1.731.665	1.732.370	1.732.370	1.732.370	1.732.370	mei 2024, § 3.2-27
- IU Voogdij/18+							mei 2024, § 3.2-20 t/m 21
- Maatschappelijke opvang	385.057	385.057	385.057	385.057	385.057	385.057	december 2022, § 3.2-21
- Vrouwenopvang	230.829	230.843	210.970	210.937	210.937	210.937	september 2023, § 3.2-3
- Armoedebestrijding kinderen	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000	mei 2020, § 3.3.8
- Uitvoeringskosten Omgevingswet	71.535						mei 2024, § 3.2-1
- Nationaal Actieplan Dakloosheid	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000	mei 2024, § 3.2-2a
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving	46.700	46.700	46.700	46.700	46.700	46.700	mei 2017, § 4.2
- Voorschoolse voorziening peuters	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	september 2022, § 3.2-4
- Jeugd	21.700						mei 2024, § 3.2-19
- Begeleiding jongeren naar werk	14.895						september 2023, § 3.2-8
- Versterking arbeidsmarktregio's	14.593	14.593	14.593	14.593	14.593	14.593	mei 2024, § 3.2-17
- Beeldende kunst en vormgeving	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	september 2015, § 4.2-1
- Extra capaciteit BOA's	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000	mei 2022, § 3.2-11
- Wet kwaliteitsborging bouw	10.076	10.076	10.000				september 2022, § 3.2-3
- Versterking dienstverlening gemeenten: personen met verwa	10.000	10.000	10.000	10.000	0	0	mei 2023, § 3.2-19
- RES regio's	8.781	8.781	8.781	8.781	8.781	8.781	september 2023, § 3.2-6
- Bodembescherming	8.636	8.636	8.636	8.636	8.636	8.636	mei 2024, § 3.2-4
- Veiligheidshuizen	7.699	7.699	7.699	7.699	7.699	7.699	juni 2012, § 6.11
- Aanpak laaggeletterdheid	7.300						september 2019, § 3.2-7
- Dakloze EU burgers	7.000						mei 2024, § 3.2-2b
- Uitstapprogramma prostituees	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	september 2022, § 3.2-6
- Jeugdhulp aan kinderen in een AZC	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100	december 2019, § 3.3.1
- Regionale doelgroepen specifieke aanpak	4.784	4.784	4.784				mei 2024, § 3.2-5
- BRP: centralisering inschrijving vergunninghouders	4.731	4.731	4.731	4.731	4.731	4.731	mei 2020, § 3.3.7
- Knelpunten verdeelproblematiek	4.047	4.140	4.235	4.332	4.432	4.534	mei 2024, § 3.2-18
- Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	3.825						september 2020, § 3.2-15
- Gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen	2.500						mei 2024, § 3.2-6
- Veilig wonen	2.415	2.415	2.415				september 2023, § 3.2-9
- Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus	2.224						mei 2024, § 3.2-3
- Faciliteitenbesluit opvangcentra	2.165						mei 2024, § 3.2-7
- Experiment gesloten coffeeshopketen	1.378						december 2023, § 3.2-19
- Maatschappelijke begeleiding	1.373						mei 2024, § 3.2-8
- LHBTI beleid Regenboogsteden	1.212	1.212	1.212				mei 2024, § 3.2-12
- Slavernijverleden	958						mei 2021, §3.2-15
- Einde lening inburgeringsplichtig (ELIP)	840						mei 2024, § 3.2-9
- Social Labs	700						mei 2024, § 3.2-10
- Veilige steden	675	675	675				mei 2024, § 3.2-14
- Behoud sociale voorzieningen Groningen	629						mei 2024, § 3.2-11
- Outreachend werken	508						mei 2024, § 3.2-13
- Ex Ante Impact Analyse NPLV	223						mei 2024, § 3.2-15
- Weerbare gemeenschappen tegen ondermijnende criminaliteit	210						mei 2024, § 3.2-16
- Verkeersveiligheid	95	95	95	95	95	95	september 2023, § 3.2-13
Totaal	**4.889.796**	**4.619.299**	**4.533.731**	**4.448.355**	**4.372.659**	**4.307.085**	

*Alle bedragen betreffen decentralisatie-uitkeringen (DU) tenzij in de tabel vermeld dat het een integratie-uitkering (IU) betreft.

Toelichting decentralisatie-uitkeringen

1. Uitvoeringskosten Omgevingswet

De financiële middelen vanuit het Coalitieakkoord (CA) van het kabinet-Rutte IV worden ingezet voor het bereiken van de doelen van de Omgevingswet. Met het uitkeren van deze € 71,5 miljoen in 2024 kunnen de ontvangende partijen in hun transitie ervoor zorgdragen dat ze aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen. Er volgt nog een stelselevaluatie, waarbij de daadwerkelijk gemaakte kosten in kaart worden gebracht. Op de aanvullende post bij het ministerie van Financiën staat nog een reservering van in totaal ruim € 80 miljoen in 2025 voor gemeenten. Deze middelen zullen naar verwachting in een volgende circulaire worden toegevoegd aan het gemeentefonds. De gemeenten ontvangen een uitkering op basis van een vast bedrag (15 procent van het totaal), het aantal inwoners (60 procent) en landoppervlak (25 procent).

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-1 van deze circulaire.

2. Voorkomen van dakloosheid

Het kabinet zet in op het voorkomen van dakloosheid, om- en afbouw van de maatschappelijke opvang en het realiseren van woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigend) dakloze jongeren en volwassenen. Het kabinet heeft daarvoor structureel € 65 miljoen extra beschikbaar gesteld vanuit de coalitieakkoord maatregel dak- en thuislozen. Hiervan staat € 3 miljoen op de begroting van het ministerie van VWS. Deze middelen worden ingezet voor landelijke monitoring, subsidies, opdrachten en apparaatskosten. Zie ook paragraaf 3.2-10 van de meicirculaire 2023.

2a. Nationaal actieplan dakloosheid

Vanaf 2024 wordt structureel € 55 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd en verstrekt aan centrumgemeenten maatschappelijke opvang/beschermd wonen via de decentralisatie-uitkering Nationaal Actieplan Dakloosheid. Voor de verdeling aan centrumgemeenten wordt het objectieve verdeelmodel van de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke Opvang (DUMO) gehanteerd. Zie ook paragraaf 3.2-10a van de meicirculaire 2023.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-2a.

2b. Pilot dakloze EU-burgers

In 2024 wordt € 7 miljoen beschikbaar gesteld voor de specifieke aanpak voor dakloze EU-burgers, conform het plan van aanpak dakloze EU-burgers. Dit bedrag wordt beschikbaar gesteld aan de 6 pilotgemeenten: Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Haag, Eindhoven en Venlo. Dit bedrag wordt ook via het objectieve verdeelmodel van DUMO over de 6 pilotgemeenten verdeeld. Zie ook paragraaf 3.2-10b van de meicirculaire 2023.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-2b.

3. Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus

Decentralisatie uitkering uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus (fase 1)
Sinds 3 juli 2023 zijn de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus) opengesteld, waarmee ondernemers subsidie kunnen ontvangen om hun veehouderijlocatie(s) te beëindigen. De doelstelling van deze subsidieregelingen is om de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te verminderen.

De subsidieregelingen brengen werkzaamheden voor gemeenten, als het bevoegd gezag, met zich mee. Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) wil deze gemeenten daarin ondersteunen. In totaal is een bedrag van € 7 miljoen beschikbaar voor deze decentralisatie uitkering. De gemeenten kunnen de middelen beleids- en bestedingsvrij inzetten.

Deze bijdrage wordt beschikbaar gesteld op basis van door Rijksdienst voor Ondernemend

Nederland (RVO) tot en met 2 februari 2024 verleende (positieve) beschikkingen (€ 7.000 per locatie). In totaal gaat het in deze circulaire om € 1,5 miljoen. Het restant van de € 7 miljoen wordt op een later moment uitgekeerd. De kadastrale ligging van de bedrijfslocatie waarop deze (positieve) beschikking betrekking heeft, bepaald naar welke gemeente de bijdrage wordt uitgekeerd.

Decentralisatie uitkering uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus (fase 2)
Sinds 3 juli 2023 zijn de Lbv en de Lbv-plus opengesteld, waarmee ondernemers subsidie kunnen ontvangen om hun veehouderijlocatie(s) te beëindigen. De doelstelling van deze subsidieregelingen is om de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te verminderen.

De subsidieregelingen brengen werkzaamheden voor gemeenten, als zijnde het bevoegd gezag, met zich mee. Het ministerie van LNV wil deze gemeenten daarin ondersteunen. In totaal is een bedrag van € 20 miljoen beschikbaar voor deze decentralisatie uitkering. De gemeenten kunnen de middelen beleids- en bestedingsvrij inzetten.

Deze bijdrage wordt beschikbaar gesteld op basis van door RVO tot en met 2 februari 2024 geregistreerde ondertekende overeenkomsten tot beëindiging van de veehouderijlocatie (€ 20.000 per locatie). In totaal gaat het in deze circulaire om € 726.000. Het restant van de € 20 miljoen wordt op een later moment uitgekeerd. De kadastrale ligging van de bedrijfslocatie waarop deze overeenkomst betrekking heeft, bepaalt naar welke gemeente de bijdrage wordt uitgekeerd.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-3 van deze circulaire.

4. Bodembescherming

Voor apparaatskosten Wet bodembescherming wordt de decentralisatie-uitkering voor de periode 2024 tot en met 2030 gecontinueerd. Dit maakt onderdeel uit van de bestuurlijke afspraken bodem en ondergrond 2023 tot en met 2030, die eind 2022 zijn gemaakt tussen het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), het IPO, de VNG en de UvW. Het betreft een tegemoetkoming in de kosten van het ambtelijk apparaat dat zorgdraagt voor het uitvoeren van de taken die de Wet bodembescherming toekent aan bevoegde gezagen (gemeenten en provincies).

Als gevolg van gemeentelijke herindeling heeft een technische correctie plaatsgevonden in de verdeling tussen de gemeente Leeuwarden en de provincie Friesland en tussen de gemeente Groningen en de provincie Groningen. De decentralisatie-uitkering voor de gemeente Leeuwarden wordt met een bedrag van € 14.868 verhoogd. De decentralisatie-uitkering voor de gemeente Groningen wordt met een bedrag van € 38.450 verhoogd, waarvan € 25.215 het jaarlijks bedrag van de technische correctie zelf betreft en € 13.235 een jaarlijks bedrag voor de periode van 2024 tot en met 2030 betreft als compensatie voor de jaren 2021 tot en met 2023, toen (onbewust) geen technische correctie is

gehanteerd. De overeenkomstige bedragen worden in mindering gebracht op de algemene uitkering van de provincies Friesland en Groningen.

Rekening houdend met de technische correctie bedraagt het structurele bedrag voor apparaatskosten Wet bodembescherming in het gemeentefonds € 8,6 miljoen. Zie ook paragraaf 3.2-9 van de meicirculaire 2023.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-4 van deze circulaire.

5. Regionale doelgroepspecifieke aanpak

In het kader van het plan van aanpak 'Statushouders aan het werk' en de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur van het ministerie van SZW, is in 2023 budget ter beschikking gesteld aan centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's voor een regionale doelgroepspecifieke aanpak. Het beoogde doel daarvan is om de arbeidsparticipatie van statushouders en andere kwetsbare groepen te vergroten en hen extra te ondersteunen.[6]

Om de inzet van de regionale doelgroepspecifieke aanpak te kunnen borgen en continueren wordt voor de periode 2024 tot en met 2026 jaarlijks een decentralisatie-uitkering verstrekt van € 4,8 miljoen waarbij elke centrumgemeente een gelijk bedrag ontvangt.

6. Gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen

Gemeenten en hun antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) werken samen als het gaat om preventie van discriminatie op lokaal niveau. Voor de kerntaken van de ADV's krijgen gemeenten sinds 2009 structureel middelen via het gemeentefonds. Vanaf dit jaar krijgen gemeenten middelen om samen met hun ADV's méér aan preventie te kunnen doen.

De decentralisatie-uitkering maakt het mogelijk om op lokaal niveau maatwerk te kunnen toepassen. De ADV's kunnen gemeenten aan de hand van hun meldingscijfers adviseren over onderwerpen die hen zijn opgevallen binnen die gemeenten. Hiervoor is in 2024 in totaal € 2,5 miljoen beschikbaar.

Het ministerie van BZK werkt momenteel aan een stelselherziening voor de ADV's en kondigde in een eerdere Kamerbrief en een brief aan alle gemeenten aan dat er vooruitlopende op de stelselherziening extra middelen beschikbaar zijn voor gemeenten.[7] De middelen vanaf 2025 zullen naar verwachting in de komende septembercirculaire worden verwerkt.

De verdeling over de gemeenten is bijgevoegd in bijlage 3.2-6 van deze circulaire.

7. Faciliteitenbesluit opvangcentra

In het faciliteitenbesluit is geregeld dat de gemeenten die een opvangcentrum voor

[6] *Kamerstukken II* 2023/24, 32824, nr. 412
[7] *Kamerstukken II* 2023/24, 30950, nr. 354

asielzoekers hebben, uitkeringen krijgen vanuit een decentralisatie-uitkering. Op basis van dit besluit wordt aan een gemeente waarin een opvangcentrum is gevestigd, jaarlijks door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) een uitkering verstrekt. De uitkering wordt gebaseerd op basis van het aantal door asielzoekers permanent te bezetten capaciteitsplaatsen verminderd met het op 1 januari van het uitkeringsjaar in de basisregistratie personen aantal ingeschreven bewoners van het opvangcentrum. Het bedrag van € 2,2 miljoen betreft een nabetaling aan dertien gemeenten over 2023 om hun werkzaamheden in en voor de opvangcentra te kunnen vergoeden.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-7 van deze circulaire.

8. Maatschappelijke begeleiding

Conform artikel 18 van de Wet inburgering 2013 voorziet het college in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Gemeenten ontvangen hiervoor in 2024 in totaal circa € 1,4 miljoen (579 personen * € 2.370). Zie ook paragraaf 3.2-10 van de septembercirculaire 2022.

In de bijlage 3.2-8 van deze circulaire zijn het betreffende aantal personen op peildatum 1 februari 2024 en de uit te keren middelen per gemeente opgenomen. Het betreft personen die vóór 1 januari 2024 inburgeringsplichtig zijn geworden. Voor nadere informatie en vragen over de selectie van personen ten behoeve van de bijdrage voor maatschappelijke begeleiding wordt verwezen naar de website zakelijk van DUO.[8]

9. Einde lening inburgeringsplicht (ELIP)

In het bestuurlijk overleg van april 2020 zijn tussen het ministerie van SZW en de VNG afspraken gemaakt over het ondersteunen van de zogenaamde ELIPs. Dit zijn inburgeraars die hun lening voor de inburgering (vrijwel) volledig hebben uitgeput, maar nog steeds inburgeringsplichtig zijn. De afspraken zijn met ingang van 1 januari 2023 geformaliseerd in de regelgeving. In het besluit Inburgering is nu opgenomen dat gemeenten inburgeraars die onder de ELIP definitie gerekend worden, hulp en begeleiding kunnen aanbieden. Met deze formalisering is een grondslag gecreëerd op basis waarvan informatie-uitwisseling tussen DUO en gemeenten over deze doelgroep mogelijk is. Hiermee is een knelpunt voor gemeenten om deze doelgroep te bereiken weggenomen.

Gemeenten gaan zelf over de wijze van invulling van de begeleiding. Via een decentralisatie-uitkering worden hiertoe middelen aan gemeenten beschikbaar gesteld voor begeleiding en het in een beperkt aantal gevallen financieel ondersteunen van ELIPs bij het betalen van extra cursusuren of examengelden.

De middelen worden over gemeenten verdeeld op basis van het aantal ELIPS zoals volgt uit deze definitie, gemeten op basis van DUO-cijfers per 1 januari 2024. In 2024 is € 840.000

[8] Maatschappelijke begeleiding, duo.nl

beschikbaar. Zie ook paragraaf 3.2-2 van de meicirculaire 2023.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-9 van deze circulaire.

10. Social Labs

Drie gemeenten ontvangen middelen voor het oprichten van Social Labs in 2023 en 2024. Een Social lab betreft een werkplaats waarin een consortium van wetenschappers, maatschappelijke organisaties en professionals samen met gemeenten als één 'pedagogische coalitie' in de praktijk aan het werk gaan om de veerkracht en weerbaarheid te versterken in gebieden waar de leefbaarheid en veiligheid onder druk staat. Jongeren zelf en de behoeften die zij hebben, staan in een Social lab centraal. Met dit project wordt de veerkracht en weerbaarheid van jongeren in kwetsbare omgevingen versterkt zodat zij minder vatbaar zijn om in de criminaliteit betrokken te raken. Het gaat om een totaalbedrag van circa € 700.000 in 2024 dat als volgt is verdeeld: Amsterdam € 215.702, Tilburg € 244.000 en Zoetermeer € 240.000. Zie ook paragraaf 3.2-15 van de decembercirculaire 2023.

11. Behoud sociale voorzieningen Groningen

Voor de ontwikkeling van de sociale agenda is in *Nij Begun*, de Kabinetsreactie op de parlementaire enquête aardgaswinning Groningen, € 1 miljoen gereserveerd voor 2024. Deze middelen zijn bedoeld voor de organisatie van de ontwikkeling van de sociale agenda, zoals personele inzet (team onder leiding van de kwartiermaker en locatiekosten) en het organiseren van bijeenkomsten. De gemeente Groningen heeft binnen de regio een coördinerende rol bij de ontwikkeling van de sociale agenda. In december 2023 heeft gemeente Groningen via een decentralisatie-uitkering al een voorschot van € 250.000 ontvangen. Het resterende bedrag wordt nu via een decentralisatie-uitkering beschikbaar gesteld aan de gemeente Groningen (€ 629.000) en € 121.000 wordt toegevoegd aan het BCF.

12. LHBTI-beleid Regenboogsteden

Regenboogsteden zetten zich in voor de gezamenlijke doelstelling de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBTI (Lesbische vrouwen, Homoseksuele mannen, Biseksuelen, Transgenderpersonen en Intersekse personen) verder te bevorderen.

In totaal ontvangen 55 gemeenten een bijdragen voor de samenhangende aanpak van de Regenboogsteden voor lokaal LHBTI-beleid voor de periode 2023 tot en met 2026. In totaal gaat het in de periode 2024-2026 jaarlijks om € 533.000, welke middelen in deze circulaire worden verdeeld. Zie ook paragraaf 3.2-14 van de decembercirculaire 2023.

Een overzicht met de verdeling van de middelen voor 2024 tot en met 2026 is opgenomen in bijlage 3.2-12 van deze circulaire.

13. Outreachend werken

Het ministerie van SZW draagt bij aan het preventieve deel van het 'breed offensief tegen ondermijnende criminaliteit'. In het kader van deze aanpak heeft SZW vorig jaar drie gemeenten (Leeuwarden, Heerlen en Schiedam) uitgenodigd om iets extra's te doen voor kwetsbare jongeren die in kwetsbare wijken wonen. Hiervoor hebben deze gemeenten een decentralisatie-uitkering ontvangen. Deze wordt dit jaar verlengd, waardoor de drie gemeenten hun projecten kunnen voortzetten. De verlenging is eenmalig. Leeuwarden en Heerlen zetten deze decentralisatie-uitkering in voor het begeleiden van jongeren naar werk, inkomen of een opleiding. In Schiedam wordt de decentralisatie-uitkering gebruikt om energiearmoede in kwetsbare wijken tegen te gaan. In totaal gaat het om een bedrag van € 508.100. De decentralisatie-uitkering voor de gemeente Leeuwarden bedraagt € 178.600, voor de gemeente Heerlen € 187.500 en voor de gemeente Schiedam € 142.000. Zie ook paragraaf 3.2-3 van de meicirculaire 2023.

14. Veilige steden

De twintig gemeenten die participeren in het programma Veilige Steden van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) ontvangen voor de periode 2023-2026 jaarlijks een bedrag van in totaal € 315.000. Het programma heeft als doel de sociale veiligheid van vrouwen in de publieke ruimte te vergroten. Zie ook paragraaf 3.2-14 van de septembercirculaire 2023.

Een overzicht met de verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-14 van deze circulaire.

15. Ex ante Impact analyse NPLV

Zeventien gemeenten ontvangen in het kader van het interbestuurlijke programma Leefbaarheid en Veiligheid een bijdrage van in totaal € 270.000 voor het uitvoeren van een actualisatie van een eerder uitgevoerde ex ante impactanalyse. Voor elke gemeente is € 15.000 beschikbaar per Stedelijk Focusgebied. Naar verwachting wordt 100 procent van de bijdrage uitgegeven aan de inkoop van de actualisatie. Daarom is een afdracht gedaan aan het BCF. Gecorrigeerd voor deze afdracht gaat het per gemeente om € 12.389 (Amsterdam ontvangt tweemaal dit bedrag).

Een overzicht van de betreffende gemeenten is opgenomen in bijlage 3.2-15.

16. Weerbare gemeenschappen tegen ondermijnende criminaliteit

Zes gemeenten ontvangen een bijdrage van € 35.000 voor het uitvoeren van activiteiten in het kader van het weerbaar maken van gesloten gemeenschappen tegen ondermijning en het leggen van de verbinding tussen gemeente en gesloten gemeenschappen.

De georganiseerde criminaliteit ondermijnt onze rechtsstaat en zet de veiligheid van onze samenleving onder grote druk. Het ministerie van SZW acht het van belang om ondermijnende criminaliteit preventief tegen te gaan vanuit sociale en economische hoek.

Lokaal bestuur kan hier een belangrijk rol in vervullen. Betrokken gemeenten spannen zich hiervoor in en hebben verzocht om ondersteuning voor de voorgenomen interventies. Het gaat in totaal om € 210.000.

Een overzicht van de betreffende gemeenten is opgenomen in bijlage 3.2-16.

17. Versterking arbeidsmarktregio's

In de septembercirculaire 2023 (paragraaf 3.2-11) zijn middelen toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering Versterking arbeidsmarktregio's. Het vanuit het ministerie van SZW overgehevelde budget was niet in overeenstemming met de aangeleverde verdeling van de middelen over de gemeenten. Met deze structurele aanvulling van € 10.000 in 2024 en € 11.000 voor 2025 en verder sluiten verdeling en budget structureel op elkaar aan.

18. Knelpunten verdeelsystematiek

Jaarlijks wordt de decentralisatie-uitkering Knelpunten verdeelproblematiek ten laste van de algemene uitkering geactualiseerd voor het extra jaar dat in de desbetreffende circulaire zichtbaar wordt. In dit geval € 102.000 in 2029.

19. DU Jeugd

Het ministerie van OCW heeft afgelopen najaar een actieplan Voortijdig Schoolverlaten (vsv) naar de Tweede Kamer gestuurd.[9] In de vsv-aanpak werken scholen en gemeenten verplicht samen in de Doorstroompuntregio met een regionaal programma. Met een gezamenlijk en ontschot budget stimuleert het ministerie van OCW dat scholen en gemeenten samenwerken. Hiervoor is niet alleen extra budget beschikbaar gesteld in de Werkagenda mbo, maar zijn ook bestaande middelen geoormerkt specifiek voor dit regionaal programma. Op deze manier kunnen de middelen gericht en herleidbaar worden ingezet voor jongeren die ondersteuning nodig hebben. In dat kader worden de middelen van de DU Jeugd (€ 21,7 miljoen) met ingang van 2025 structureel toegevoegd aan het budget voor de (contact)gemeente voor het regionaal programma, op de begroting van het ministerie van OCW.[10] De DU Jeugd wordt dan beëindigd. Deze voornemens zijn onderdeel van het wetsvoorstel 'van school naar duurzaam werk' dat naar verwachting in het tweede kwartaal van 2024 aan uw Kamer wordt aangeboden.

Toelichting integratie-uitkeringen

20. Compensatieregeling niet-beoogde kosten jeugdzorg

Voor het verlenen van de specifieke uitkering compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg in 2024 wordt € 60 miljoen vanuit het gemeentefonds overgeboekt naar de begroting van het ministerie van VWS. Vanuit de algemene uitkering wordt € 27,9 miljoen overgeboekt (zie paragraaf 2.2-10 van deze circulaire). Het overige deel van de € 60 miljoen (€ 32,1 miljoen) wordt overgeboekt vanuit het restantbudget van de

[9] *Kamerstukken II* 2023/24, 26995, nr. 143
[10] *Kamerstukken II* 2023/24, 26995, nr. 144

integratie-uitkering Voogdij 18+. Dit budget wordt ingezet om de gemeenten te compenseren voor de niet beoogde kosten van 2022 en 2023 na inwerkingtreding van de Wet wijziging woonplaatsbeginsel. Indien er in 2024 sprake is van onderuitputting binnen deze regeling, dan zullen de resterende middelen weer terugvloeien naar het gemeentefonds.

21. Vrijval reservering compensatieregelingen Voogdij 18+

In de meicirculaire 2022 is het budget van de integratie-uitkering Voogdij 18+ overgeheveld naar de algemene uitkering. Zie paragraaf 2.2-17 en 3.2-1 van die circulaire. Op de integratie-uitkering is een reservering achtergebleven voor eventueel nog toe te kennen compensatieregelingen. Dit restbudget (€ 32,1 miljoen) wordt nu voor 2025 en verder overgeheveld naar de algemene uitkering (zie paragraaf 2.2-7 van deze circulaire).

22. Tegemoetkoming sociaal ontwikkelbedrijven

Zoals aangekondigd in de Kamerbrief van 21 december 2023 worden de middelen voor de Wet sociale werkvoorziening (WSW) die onderdeel zijn van de integratie-uitkering Participatie in 2024 opgehoogd met € 63,9 miljoen om gemeenten tegemoet te komen bij de financiële uitdagingen die zij ervaren rondom de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven.[11] De bedragen per gemeente voor de integratie-uitkering Participatie voor het jaar 2024 en verder zijn opgenomen in de gemeentefondsrubriek op internet. Zie ook de paragrafen 3.2-23 tot en met 3.2-26.

23. Verhoging rijksbijdrage beschut werk

Zoals aangekondigd in de Kamerbrief van 6 juli 2023 wordt de rijksbijdrage beschut werk, die onderdeel is van de integratie-uitkering Participatie, structureel verhoogd.[12] Het gaat om € 23,1 miljoen in 2024 oplopend naar € 65,3 miljoen in de structurele situatie (2048). De bedragen per gemeente voor de integratie-uitkering Participatie voor het jaar 2024 en verder zijn opgenomen in de gemeentefondsrubriek op internet. Zie ook de paragrafen 3.2-22 en 3.2-24 tot en met 3.2-26.

24. WSW extrapolatie

In de Voorjaarsnota 2024 is het jaar 2029 toegevoegd aan de begrotingshorizon. De middelen voor 2029 zijn via de extrapolatie aan de begroting toegevoegd. Daarbij worden de budgetten van 2028 in principe horizontaal doorgetrokken. Bij de WSW is sprake van een aflopende reeks. Daarvoor wordt de extrapolatie gecorrigeerd met € 71,2 miljoen. De bedragen per gemeente voor de integratie-uitkering Participatie voor het jaar 2024 en verder zijn opgenomen in de gemeentefondsrubriek op internet. Zie ook de paragrafen 3.2-22 en 3.2-23 en de paragrafen 3.2-25 en 3.2-26.

25. Beschut werk extrapolatie

In de Voorjaarsnota 2024 is het jaar 2029 toegevoegd aan de begrotingshorizon. De

[11] *Kamerstukken II* 2023/24, 34 352, nr. 307
[12] *Kamerstukken II* 2022/23, 34 352, nr. 300

middelen voor 2029 zijn via de extrapolatie aan de begroting toegevoegd. Daarbij worden de budgetten voor 2028 in principe horizontaal doorgetrokken. Bij Beschut werk is sprake van een oplopende reeks. Daarvoor wordt de extrapolatie gecorrigeerd met € 7,7 miljoen. De bedragen per gemeente voor de integratie-uitkering Participatie voor het jaar 2024 en verder zijn opgenomen in de gemeentefondsrubriek op internet. Zie ook de paragrafen 3.2-22 tot en met 3.2-24 en 3.2-26.

26. Loon- en prijsbijtelling 2024 Participatie

De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2024 (€ 113,3 miljoen in 2024, aflopend naar € 93,7 miljoen in 2029). De bedragen per gemeente voor de integratie-uitkering Participatie voor het jaar 2024 en verder zijn opgenomen in de gemeentefondsrubriek op internet. Zie ook de paragrafen 3.2-22 tot en met 3.2-25.

De verdeling van de bedragen per gemeente wijzigt in de eerste plaats door actualisatie van de verdeling van de Wsw-middelen. Deze is gebaseerd op de gerealiseerde omvang van de sociale werkplaatspopulatie (gemeten in standaardeenheden (SE) per betalende gemeente) zoals die bekend is uit het voorgaande jaar en een inschatting van de blijfkansen in de sociale werkplaats. De Wsw-verdeling vanaf 2024 is geactualiseerd met de realisaties van het gemiddeld aantal SE in 2023 en de blijfkansen voor de jaren 2024 tot en met 2029.

Daarnaast is sprake van wijzigingen in de verdeling van de bedragen per gemeente door aanpassing van de drempelbedragen in de verdeling van de middelen voor beschut werk. De drempelbedragen geven (afgerond op honderdtallen) weer wat het gemiddelde bedrag is dat in het betreffende jaar beschikbaar is voor de begeleiding van beschut werk. Iedere gemeente ontvangt ten minste budget voor de financiering van de begeleiding van één beschutte werkplek. De drempelbedragen zijn in deze circulaire aangepast vanwege de loon- en prijsbijstelling en de structurele verhoging. Het drempelbedrag voor 2024 is € 11.300.

Door het gebruik van historische cijfers blijft het aandeel van individuele gemeenten in het verdeelmodel beschut werk ongewijzigd ten opzichte van de meicirculaire 2022.

27. Loon- en prijsbijtelling 2024 Beschermd wonen

De omvang van de integratie-uitkering Beschermd wonen wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2024 (€ 89 miljoen vanaf 2024). De actuele verdeling van de integratie-uitkering Beschermd wonen is opgenomen als internet bijlage bij deze circulaire.

3.3. Verdeling bestaande decentralisatie- en integratie-uitkeringen en overige mededelingen

Deze paragraaf licht de wijzigingen in de decentralisatie-en integratie-uitkeringen toe die niet gepaard gaan met een wijziging in het macrobudget van de betreffende uitkering. Daarnaast bevat de paragraaf overige mededelingen die betrekking hebben op de decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

3.3.1. Armoedebestrijding kinderen

In paragraaf 4.2-1 van de decembercirculaire 2016 zijn gemeenten geïnformeerd over de € 85 miljoen die vanaf 2017 structureel beschikbaar is gesteld voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Jaarlijks vindt in de meicirculaire actualisatie plaats van de verdeling voor het jaar t+1 en verder. De middelen worden verdeeld op basis van CBS-gegevens over kinderen met een kans op armoede.[13]

De verdeling over de gemeenten voor 2025 en verder is gebaseerd op gegevens over het jaar 2021 en is opgenomen in bijlage 3.3.1 van deze circulaire.

3.3.2. Kinderen in een AZC

In paragraaf 2.2-6 van de septembercirculaire 2018 zijn gemeenten geïnformeerd dat zij vanaf 2019 volledig verantwoordelijk worden voor de organisatie en financiering van jeugdhulp, inclusief de jeugd-ggz, aan kinderen in een AZC. Hiervoor is structureel € 5,1 miljoen beschikbaar.

Bijlage 3.3.2 bevat de definitieve verdeling voor 2023. Deze verdeling is gebaseerd op de cijfers van januari 2023 tot en met december 2023. Deze bedragen zijn voorlopig ook voor 2024 en verder gehanteerd.

3.3.3. Voorschoolse voorzieningen peuters

De decentralisatie-uitkering voorschoolse voorzieningen peuters heeft als doel dat alle peuters, zonder recht op kinderopvangtoeslag of voorschoolse educatie, naar een voorschoolse voorziening kunnen gaan. De decentralisatie-uitkering voorschoolse voorzieningen is voor 2024 geactualiseerd met de voluminastanden van uitkeringsjaar 2023 (in de gemeentelijke indeling van 2024).

De verdeling over de gemeenten voor de decentralisatie-uitkering is opgenomen in bijlage 3.3.3 van deze circulaire.

3.3.4. Basisregistratie Personen (BRP): centralisering inschrijving vergunninghouders

Enkele gemeenten ontvangen een bijdrage in verband met het inrichten en in stand houden van een zogeheten BRP-straat. Vanwege wijziging van de taakverdeling tussen de operationele BRP-straten wordt de verdeling van de decentralisatie-uitkering aangepast. In

[13] Zie voor gehanteerde CBS-gegevens: https://jmopendata.cbs.nl/#/JM/nl/dataset/20233NED/table?dl=3801D

overleg tussen Rijk en betrokken gemeenten is met ingang van 2024 de volgende verdeling overeengekomen: Arnhem (€ 507.363), Cranendonck (€ 785.055), Gilze en Rijen (€ 636.291), Haarlemmermeer (€ 70.542) en Westerwolde (€ 2.731.401).

3.3.5. Vangnet constructie energietoelage

Gemeenten kunnen, net als over 2022, een energietoeslag 2023 uitkeren aan huishoudens met een laag inkomen. Gemeenten hebben hiertoe budget ontvangen in de decembercirculaire 2023. Zie ook paragraaf 3.2-1 van de decembercirculaire 2023. Ondanks de aangepaste verdeelsystematiek kunnen net als in 2022 verschillen ontstaan tussen de gebruikte verdeelstatistiek en het werkelijke bereik van een gemeente. Daarom is een vangnetconstructie ingericht. In het gemeentenieuws van het ministerie van SZW (editie 2024-1) is deze vangnetconstructie nader toegelicht.

Voor de vangnetconstructie is € 32,5 miljoen gereserveerd. De vangnetconstructie wordt via de decentralisatie-uitkering energietoeslag aan gemeenten uitgekeerd. In mei/juni 2024 zal de VNG een uitvraag onder haar leden doen waarin zij signalen over afwijkingen tussen de verdeelsystematiek en het bereik uitvraagt. In het derde kwartaal 2024 zal een extern bureau een plausibiliteitstoets uitvoeren op de signalen waarna het bureau advies uitbrengt aan het ministerie van SZW over de verdeling van de gereserveerde middelen. Overblijvende middelen worden over alle gemeenten uitgekeerd o.b.v. de verdeling van het budget dat in de decembercirculaire 2023 beschikbaar is gesteld. Naar verwachting zal dit in de decembercirculaire 2024 worden verwerkt.

4 Overige mededelingen

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat diverse mededelingen over de gemeentefinanciën. Paragraaf 4.2 bevat mededelingen over het gemeentefonds die zowel betrekking hebben op de algemene uitkering als op de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Vervolgd wordt met mededelingen op het terrein van de gemeentefinanciën.

4.2 Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen

Gemeentefondstotalen

Tabel 4.2.1 bevat een overzicht van de gemeentefondstotalen 2024-2029. In de tabel zijn de bedragen uit de hoofdstukken 2 en 3 bij elkaar gebracht.

Tabel 4.2.1 Gemeentefondstotalen 2023-2028 (in duizenden euro's)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Algemene uitkering	38.546.920	39.996.921	38.683.666	40.350.993	41.938.845	43.681.232
DU/IU	4.889.796	4.619.299	4.533.731	4.448.355	4.372.659	4.307.085
Totaal	**43.436.716**	**44.616.220**	**43.217.397**	**44.799.348**	**46.311.504**	**47.988.317**

Bevoorschotting

De bedragen 2024 uit de tabel zullen worden verwerkt in de bevoorschotting vanaf de eerste dinsdag in juli ofwel 2 juli 2024. Tot dat tijdstip is de bevoorschotting gebaseerd op de decembercirculaire 2023. Op de eerste dinsdag in juli zullen ook eventuele verrekeningen plaatsvinden als er eerder dit jaar te veel of juist te weinig voorschot is verstrekt. Verrekeningen over voorgaande uitkeringsjaren worden eveneens in juli uitgevoerd.

Over de voorschotten voor het uitkeringsjaar 2025 volgt informatie in de septembercirculaire 2024.

Voor de volledigheid: aan de berekening van de voorschotten kunnen geen rechten worden ontleend voor de definitieve vaststelling van de uitkeringen.

Nominale ontwikkelingen

De algemene uitkering is via het accres afhankelijk van de ontwikkeling van het bbp waarin rekening is gehouden met loon- en prijsontwikkelingen. Daarmee is de algemene uitkering in de meerjarenraming uitgedrukt in het prijspeil van het betreffende jaar ofwel in lopende prijzen. De decentralisatie-uitkeringen kennen geen correctie voor loon- en prijsontwikkelingen en betreffen nominale bedragen. De integratie-uitkeringen worden wel ieder jaar opnieuw geïndexeerd volgens de voor dat jaar van toepassing zijnde loon- en prijsontwikkeling (constante prijzen).

Het is van belang dat gemeenten in hun ramingen rekening houden met de loon- en

prijsontwikkelingen. Om gemeenten, die niet beschikken over eigen loon- en prijsindexen, te faciliteren bij het omgaan met nominale ontwikkelingen is in tabel 4.2.2 opgenomen. De tabel bevat een aantal loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het CPB, met name de rubriek Centraal Economisch Plan 2024.

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* CEP 2024

mutaties per jaar in %	2024	2025	2026	2027	2028	2029**
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	4,0	2,3	2,6	2,6	2,5	2,5
Prijs nationale bestedingen (pnb)	3,3	2,2	2,6	2,6	2,5	2,5
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	2,9	2,8	2,4	2,3	2,3	2,3
Loonvoet sector overheid	6,4	4,4	3,8	4,8	4,0	4,0
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	5,6	4,4	3,4	4,3	3,9	3,9
Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)	3,0	2,0	2,2	2,1	2,1	2,1
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	2,9	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel
** cijfers 2028 zijn doorgetrokken naar 2029

4.3 Landelijk gemiddelde kengetal belastingcapaciteit

In de meicirculaire wordt jaarlijks de benodigde informatie voor de berekening van het kengetal belastingcapaciteit opgenomen, zoals aangegeven in de ministeriele regeling over de berekeningswijze van de financiële kengetallen (Besluit Begroting en Verantwoording). Voor gemeenten gaat het om het landelijk gemiddelde voor de gemeentelijke woonlasten van een meerpersoonshuishouden. Het laatst bekende gemiddelde bedraagt voor 2024 € 994 (jaar t).[14] In de begroting en het jaarverslag 2024 (jaar t) kan dit gemiddelde worden gebruikt voor de berekening van het kengetal belastingcapaciteit in de verschillende jaren. De cijfers per gemeente zijn gepubliceerd in de Atlas van de lokale lasten 2024.

4.4 Nieuw proces belastingcapaciteit 2024 WOZ

Zoals in paragraaf 4.5 van de decembercirculaire 2023 aangekondigd, is het proces rondom de vaststelling van de belastingcapaciteit van gemeenten per 1 januari 2024 veranderd. Daarbij wijzigt de definitie van de belastingcapaciteit niet.

Het proces is op de volgende punten gewijzigd:

1. De Landelijke Voorziening WOZ (LV WOZ), die nu al de basis is voor de vaststelling van de belastingcapaciteit, wordt uitsluitend leidend. De kwaliteit van de LV WOZ data is de afgelopen jaren aanzienlijk verbeterd, waardoor steeds minder gemeenten het CBS benaderen voor een correctie van de data. De inschatting van de Waarderingskamer is dat in 2024 alle gemeenten hun gegevens tijdig, volledig en correct invoeren in de LV WOZ.
2. Gemeenten kunnen vanaf 2024 geen rechtstreekse verzoeken tot correcties op de belastingcapaciteit indienen bij het CBS en/of het ministerie van BZK. Dat betekent dat gemeenten geen vaststellingsbrief ontvangen met daarin de vastgestelde

[14] Huishoudens betalen gemiddeld 8 procent meer aan gemeente, provincie en waterschap, Coelo.nl

voorlopige en definitieve belastingcapaciteit. Gemeenten kunnen alleen de onderliggende WOZ-waarden corrigeren door deze via de LV WOZ aan te passen. Bij de definitieve vaststelling (2,5 jaar later) ziet het CBS de gecorrigeerde waarden in haar uitdraai van de LV WOZ.

3. De uitvraag uit de LV WOZ gaat later plaatsvinden. Bij de voorlopige belastingcapaciteit wordt de LV WOZ pas in juni uitgevraagd in plaats van begin mei. Bij de definitieve belastingcapaciteit zal de uitvraag in oktober zijn in plaats van in mei. Hierdoor zal de berekening van de belastingcapaciteit op actuelere gegevens worden gebaseerd.
4. Er komt een verbeterde inschattingsmethode van ontbrekende waarden. Het CBS vult momenteel een ontbrekende waarde in met het meest recente gegeven uit het verleden. Het CBS gaat bij de verbeterde inschattingsmethode onder andere rekening houden met de waardeontwikkeling van de woningen.

De aard van de (rechtsbescherming bij de heffing van de) OZB is zodanig dat er altijd kans is dat een paar objecten nog niet definitief zijn beschikt wanneer het CBS de definitieve belastingcapaciteit berekent (ongeveer 2,5 jaar na dato). De mogelijkheid om bezwaar te maken tegen de definitieve vaststelling van de belastingcapaciteit blijft behouden in het nieuwe proces.

4.5 Advies raming ruimte onder het plafond BCF

Met ingang van het begrotingsjaar 2019 is de wijze van verwerking van de ruimte onder het plafond van het BCF in de raming van de algemene uitkering in de circulaires gewijzigd (zie paragraaf 2.2-2 van de meicirculaire 2018). Dat was voor het ministerie van BZK de aanleiding om in afstemming met de VNG en de provinciale toezichthouders een advies op te stellen over de wijze waarop de ruimte onder het plafond BCF door gemeenten kan worden opgenomen als verwachte bate. Dit advies luidt:

Gezien de onzekerheid over de toekomstige ontwikkeling van de ruimte onder het plafond BCF, adviseren we om voorzichtigheid in acht te nemen door een raming op te nemen, die maximaal gebaseerd is op de meest recente, gerealiseerde ruimte onder het plafond BCF.

Voor de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 is dit de realisatie 2023 zoals die in deze circulaire is opgenomen.

4.6 Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteitseisen kinderopvang

In de Voorjaarsnota zijn middelen vrijgemaakt voor incidentele meerkosten voor toezicht en handhaving op aangepaste kwaliteitseisen in de kinderdagopvang, buitenschoolse opvang en meertalige opvang voor 2024 en 2025. De aanpassingen zijn in werking getreden / treden in werking op 1 juli 2023, 1 februari 2024 en 1 juli 2024. Het gaat om kosten van implementatie van de regelgeving bij gemeenten en GGD'en en het uitvoeren van de eerste keer toezicht en handhaving op de aangepaste kwaliteitseisen. De betreffende middelen zullen naar verwachting in de komende septembercirculaire worden toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds.

4.7 Stand van zaken versterken dienstverlening gemeenten

In de kabinetsreactie van 15 januari 2021 op het rapport 'Ongekend onrecht' is toegelicht dat naast de hersteloperatie voor getroffen ouders en kinderen, ook maatregelen nodig zijn die structureel tot brede verbeteringen in beleid en uitvoering moeten leiden (zie ook paragraaf 2.2-3 van de decembercirculaire 2021). Onderdeel hiervan is het versterken van de dienstverlening bij alle onderdelen van de overheid, waaronder de gemeenten. Dit vraagt niet alleen investeringen in de kwaliteit van de directe dienstverlening aan inwoners en aansluiting tussen de dienstverlening van uitvoeringsorganisaties en gemeenten, maar ook investeren in het gezamenlijk leervermogen van gemeenten, het Rijk én de uitvoeringsorganisaties. In de kabinetsreactie is het 'Leren van de praktijk: signalen serieus nemen' dan ook een van de pijlers. Er wordt o.a. gemeld: "De overheid hoort actief te onderzoeken hoe regelingen in de praktijk werken en toegankelijk te zijn als er vragen of onduidelijkheden zijn" en "het is belangrijk om bij de voorbereiding van nieuw beleid en regelgeving steeds goed te kijken naar de werking van regelgeving in de praktijk, juist ook voor burgers".

Het (toenmalige) kabinet heeft besloten voor het versterken van de dienstverlening bij gemeenten en het extra ondersteunen van mensen in kwetsbare posities voor de periode tot en met 2027 € 150 miljoen per jaar beschikbaar te stellen. Daarbij is destijds aangegeven dat het Rijk zich kan voorstellen dat de transitie niet in deze periode kan worden voltooid en het Rijk zal daarom vroegtijdig met de VNG het gesprek aangaan over de periode na 2027. Om te kunnen beoordelen of en hoe de toekenning van de middelen na 2027 kan worden voortgezet is door de fondsbeheerders als voorwaarde gesteld dat uiterlijk in 2027 een evaluatie van de inzet van de middelen is afgerond. Dit kan leiden tot een herziening van het budget of een aanpassing in de verdeling.
Om de effectieve inzet van de middelen door gemeenten te bevorderen is ervoor gekozen een landelijke basisinfrastructuur voor ondersteuning in het sociaal domein in te richten onder regie van de VNG. Het ministerie van BZK heeft de start- en eerste uitbouwfase in de jaren 2022-2024 bekostigd.

4.8 Redelijk peil 2025

De Fvw bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald 'redelijk peil' moeten hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. Voor het jaar 2025 is het redelijk peil OZB vastgesteld op 0,1595, zie bijlage 4.8 van deze circulaire voor de berekening.

4.9 Integraal overzicht financiën gemeenten

Net als vorig jaar zal het ministerie van BZK het jaarlijkse Integraal Overzicht Financiën Gemeenten naar beide Kamers sturen. Het overzicht zal ingaan op de financiële positie, omvang van de baten en lasten, getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen.

4.10 Analyse gemeentebegrotingen

De gemeente kan haar financiële situatie op verschillende manieren onderzoeken. Op verzoek kan bijvoorbeeld de Rijksoverheid, samen met de provincie, de financiën van de gemeente vergelijken met die van andere gemeenten, de zogenoemde begrotingsscan. Ook kunnen gemeenten met behulp van de provincie en de Rijksoverheid de financiële gevolgen van een herindeling (laten) onderzoeken door middel van een herindelingsscan. Voor meer informatie wordt verwezen naar de Rijksoverheid.nl.

4.11 Website gemeentefinanciën: www.findo.nl

De online database met gegevens over de financiën van decentrale overheden (www.findo.nl) is geactualiseerd. De Iv3-data, zoals die door gemeenten en provincies zijn aangeleverd bij het CBS, zijn bijgewerkt tot en met de begroting van 2024, net als de BBV-kengetallen die met de begroting zijn aangeleverd. De originele begrotingen en jaarstukken van gemeenten en provincies tot en met 2022 (jaarrekeningen) en 2024 (begrotingen) zijn aan de website toegevoegd. Door deze informatie en openbare documenten op één plaats beschikbaar te stellen, wil het ministerie van BZK bijdragen aan de transparantie en openbaarheid van de financiën van decentrale overheden.
De gegevens uit deze circulaire zullen zo spoedig mogelijk worden verwerkt, zodat u de meest actuele stand kunt raadplegen.

Vanaf begrotingsjaar 2026 wordt JSON het standaard-format waarin Iv3-data naar het CBS wordt toegezonden. Nu is het nog mogelijk om de Iv3-data in zowel in Excel- als in JSON-format bij het CBS aan te leveren. De Iv3-data over de begroting van 2026 (uiterlijke aanleverdatum 14 november 2025) en alle volgende aanleveringen over 2026 en latere jaren kan alleen nog in JSON-format worden aangeleverd.
De Iv3-data over het vierde kwartaal en de jaarrekening van 2025 (de deadlines hiervoor zijn na die voor de begroting 2026) mogen nog in zowel Excel- als JSON-format worden aangeleverd.

Het CBS biedt hier informatie aan over Iv3-data aanleveren in JSON-format.

Bijlagen

Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2024[15]

Verdeeltabel 2024 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2024 stand december 2023	w ijzigingen volgens deze circulaire	b.p.e. 2024 stand mei 2024
bedrijven	134,78	-	134,78
bew oonde oorden 1930	42,27	-	42,27
historische w oningen in bew oonde oorden 1930	79,48	-	79,48
bijstandsontvangers	5.128,00	51,66	5.179,66
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.037,30	10,45	1.047,75
éénpersoonshuishoudens	166,04	0,15	166,19
extra groei jongeren	766,20	-	766,20
extra groei leerlingen voortgezet onderw ijs	628,55	-	628,55
grote w oonkernen	75.166,66	-	75.166,66
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.779,00	5,12	3.784,12
inw oners	375,98	-0,41	375,57
inw oners 75+ met drempel	1.325,43	1,19	1.326,62
inw oners w addengemeenten (<2500 inw oners)	269,09	-	269,09
inw oners w addengemeenten (>7500 inw oners)	47,34	-	47,34
inw oners w addengemeenten (2500 tot 7500 inw oners)	209,89	-	209,89
jongeren	565,77	0,13	565,90
kernen	114.512,29	5,09	114.517,38
laag opleidingsniveau met drempel	263,59	0,24	263,83
leerlingen (voortgezet) speciaal onderw ijs	528,66	-	528,66
leerlingen voortgezet onderw ijs	384,90	-	384,90
loonkostensubsidie	5.128,00	51,66	5.179,66
migratieachtergrond	386,24	-0,44	385,80
landelijke centrumfunctie	45,41	-	45,41
lokale centrumfunctie	10,86	-	10,86
regionale centrumfunctie	155,12	-0,02	155,10
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	13,42
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	31,40
omgevingsadressendichtheid	86,52	-0,07	86,45
onderw ijsachterstand	150,84	-	150,84
oppervlak bebouw ing buitengebied	7.925,10	-	7.925,10
oppervlak bebouw ing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	2.935,95
oppervlak bebouw ing w oonkern	6.818,51	-	6.818,51
oppervlak bebouw ing w oonkern bodemfactor w oonkern	10.743,51	-	10.743,51
oppervlak binnenw ater	126,10	-	126,10
oppervlak buitenw ater	39,89	-	39,89
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	25,72
oppervlak land	39,00	-	39,00
ozb niet-w oningen eigenaren	-0,293%	-	-0,293%
ozb niet-w oningen gebruikers	-0,223%	-	-0,223%
ozb w oningen eigenaren	-0,089%	-	-0,089%
vast bedrag	980.357,93	1.697,91	982.055,84
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	74.175.269,15
verkiezingen Den Haag	1.326.905,44	167.627,99	1.494.533,43
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	27.064.336,61
w oonruimten	11,81	-0,02	11,79
w oonruimten bodemfactor w oonkern	52,99	-	52,99
uitkeringsfactor	1,399	0,015	1,414

[15] BPE standen december 2022 is de correctie verdeling structurele middelen Wet goed verhuurderschap opgenomen. Zie toelichting decembercirculaire 2022.

Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2024 per cluster

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2024 uitkeringsjaar 2024

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
bedrijven	134,78	-	-	-	-	-	84,44	-	-	50,34	-	-	-
bewoonde oorden 1930	42,27	-	-	-	-	-	-	-	-	42,27	-	-	-
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	-	-	-	-	-	-	79,48	-	-	-	-
bijstandsontvangers	5.179,66	-	5.179,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.047,75	-	1.047,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	166,19	-	-	166,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
extra groei jongeren	766,20	-	-	-	-	-	-	766,20	-	-	-	-	-
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	-	-	-	-	-	628,55	-	-	-	-	-
grote woonkernen	75.166,66	-	-	-	-	-	75.166,66	-	-	-	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.784,12	-	355,90	523,50	2.598,90	-	128,93	176,88	-	-	-	-	-
inwoners	375,57	129,93	-	-	-	205,84	11,53	-	146,16	-	-	-117,89	-
inwoners 75+ met drempel	1.326,62	-	-	1.326,62	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	269,09	-	-
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47,34	-	-
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	209,89	-	-
jongeren	565,90	-	-	-	305,55	-	-	260,35	-	-	-	-	-
kernen	114.517,38	5.562,74	-	23.621,29	-	-	-	-	-	85.333,35	-	-	-
laag opleidingsniveau met drempel	263,83	-	-	263,83	-	-	-	-	-	-	-	-	-
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	-	-	-	-	-	528,66	-	-	-	-	-
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	-	-	-	-	-	384,90	-	-	-	-	-
loonkostensubsidie	5.179,66	-	5.179,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
migratieachtergrond	385,80	151,21	-	-	-	-	150,18	84,41	-	-	-	-	-
landelijke centrumfunctie	45,41	-	-	-	-	-	-	-	45,41	-	-	-	-
lokale centrumfunctie	10,86	-	-	-	-	-	5,39	-	5,47	-	-	-	-
regionale centrumfunctie	155,10	29,00	-	49,88	45,62	-	-	-	30,60	-	-	-	-
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	-	-	-	-	-	-	-	13,42	-	-	-
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	-	-	-	-	-	-	-	31,40	-	-	-
omgevingsadressendichtheid	86,45	17,50	-	-	-26,22	3,66	18,26	-	-	73,25	-	-	-
onderwijsachterstand	150,84	-	-	-	-	-	-	150,84	-	-	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied	7.925,10	-	-	-	-	-	-	-	-	7.925,10	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	-	-	-	-	-	-	-	2.935,95	-	-	-

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2024 uitkeringsjaar 2024

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
oppervlak bebouwing woonkern	6.818,51	-	-	-	-	-	-	-	-	6.818,51	-	-	-
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	-	-	-	-	-	-	-	10.743,51	-	-	-
oppervlak binnenwater	126,10	-	-	-	-	-	-	-	-	126,10	-	-	-
oppervlak buitenwater	39,89	-	-	-	-	-	-	-	-	39,89	-	-	-
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	-	-	-	-	-	-	-	25,72	-	-	-
oppervlak land	39,00	-	-	-	-	-	-	25,26	-	13,74	-	-	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,2933%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2933%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,2231%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2231%
ozb woningen eigenaren	-0,0890%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,0890%
vast bedrag	982.055,84	-	-	-	-	530.897,93	-	-	-	401.336,28	-	-	49.821,63
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.175.269,15	-	-
verkiezingen Den Haag	1.494.533,43	-	-	-	-	1.494.533,43	-	-	-	-	-	-	-
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.064.336,61	-	-
woonruimten *	11,79	-	-	-	-	82,81	56,12	-	-	-65,05	-	-	-62,09
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	-	-	-	-	-	-	-	52,99	-	-	-

Bijlage 2.1.3 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2025

Verdeeltabel 2025 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2024 stand mei 2024	wijzigingen volgens deze circulaire	b.p.e. 2025 stand mei 2024
bedrijven	134,78	-	134,78
bewoonde oorden 1930	42,27	-	42,27
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	79,48
bijstandsontvangers	5.179,66	-55,47	5.124,19
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.047,75	-11,22	1.036,53
éénpersoonshuishoudens	166,19	3,25	169,44
extra groei jongeren	766,20	-	766,20
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	628,55
grote woonkernen	75.166,66	-	75.166,66
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.784,12	-21,47	3.762,65
inwoners	375,57	-0,80	374,77
inwoners 75+ met drempel	1.326,62	22,01	1.348,63
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	269,09
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	47,34
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	209,89
jongeren	565,90	-3,31	562,59
kernen	114.517,38	475,61	114.992,99
laag opleidingsniveau met drempel	263,83	4,96	268,79
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	528,66
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	384,90
loonkostensubsidie	5.179,66	-55,47	5.124,19
migratieachtergrond	385,80	-0,04	385,76
landelijke centrumfunctie	45,41	-	45,41
lokale centrumfunctie	10,86	-	10,86
regionale centrumfunctie	155,10	0,54	155,65
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	13,42
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	31,40
omgevingsadressendichtheid	86,45	0,33	86,79
onderwijsachterstand	150,84	-	150,84
oppervlak bebouwing buitengebied	7.925,10	-	7.925,10
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	2.935,95
oppervlak bebouwing woonkern	6.818,51	-	6.818,51
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	10.743,51
oppervlak binnenwater	126,10	-	126,10
oppervlak buitenwater	39,89	-	39,89
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	25,72
oppervlak land	39,00	-	39,00
ozb niet-woningen eigenaren	-0,2933%	-0,0146%	-0,3079%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,2231%	-0,0111%	-0,2342%
ozb woningen eigenaren	-0,0890%	-0,0024%	-0,0914%
vast bedrag	982.055,84	-1.697,91	980.357,93
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	74.175.269,15
verkiezingen Den Haag	1.494.533,43	-167.627,99	1.326.905,44
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	27.064.336,61
woonruimten	11,79	0,01	11,80
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	52,99
uitkeringsfactor	1,414	0,043	1,457

Bijlage 2.1.4 Bedragen per eenheid 2025 per cluster

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2024 uitkeringsjaar 2025

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
bedrijven	134,78	-	-	-	-	-	84,44	-	-	50,34	-	-	-
bewoonde oorden 1930	42,27	-	-	-	-	-	-	-	-	42,27	-	-	-
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	-	-	-	-	-	-	79,48	-	-	-	-
bijstandsontvangers	5.124,19	-	5.124,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.036,53	-	1.036,53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	169,44	-	-	169,44	-	-	-	-	-	-	-	-	-
extra groei jongeren	766,20	-	-	-	-	-	-	766,20	-	-	-	-	-
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	-	-	-	-	-	628,55	-	-	-	-	-
grote woonkernen	75.166,66	-	-	-	-	-	75.166,66	-	-	-	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.762,65	-	352,10	533,97	2.570,78	-	128,93	176,88	-	-	-	-	-
inwoners	374,77	128,87	-	-	-	206,10	11,53	-	146,16	-	-	-117,89	-
inwoners 75+ met drempel	1.348,63	-	-	1.348,63	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	269,09	-	-
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47,34	-	-
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	209,89	-	-
jongeren	562,59	-	-	-	302,24	-	-	260,35	-	-	-	-	-
kernen	114.992,99	5.578,87	-	24.080,77	-	-	-	-	-	85.333,35	-	-	-
laag opleidingsniveau met drempel	268,79	-	-	268,79	-	-	-	-	-	-	-	-	-
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	-	-	-	-	-	528,66	-	-	-	-	-
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	-	-	-	-	-	384,90	-	-	-	-	-
loonkostensubsidie	5.124,19	-	5.124,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
migratieachtergrond	385,76	151,17	-	-	-	-	150,18	84,41	-	-	-	-	-
landelijke centrumfunctie	45,41	-	-	-	-	-	-	-	45,41	-	-	-	-
lokale centrumfunctie	10,86	-	-	-	-	-	5,39	-	5,47	-	-	-	-
regionale centrumfunctie	155,65	29,08	-	50,84	45,13	-	-	-	30,60	-	-	-	-
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	-	-	-	-	-	-	-	13,42	-	-	-
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	-	-	-	-	-	-	-	31,40	-	-	-
omgevingsadressendichtheid	86,79	17,55	-	-	-25,93	3,66	18,26	-	-	73,25	-	-	-
onderwijsachterstand	150,84	-	-	-	-	-	-	150,84	-	-	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied	7.925,10	-	-	-	-	-	-	-	-	7.925,10	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	-	-	-	-	-	-	-	2.935,95	-	-	-

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2024 uitkeringsjaar 2025

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
oppervlak bebouwing woonkern	6.818,51	-	-	-	-	-	-	-	-	6.818,51	-	-	-
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	-	-	-	-	-	-	-	10.743,51	-	-	-
oppervlak binnenwater	126,10	-	-	-	-	-	-	-	-	126,10	-	-	-
oppervlak buitenwater	39,89	-	-	-	-	-	-	-	-	39,89	-	-	-
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	-	-	-	-	-	-	-	25,72	-	-	-
oppervlak land	39,00	-	-	-	-	-	-	25,26	-	13,74	-	-	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,3079%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,3079%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,2342%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2342%
ozb woningen eigenaren	-0,0914%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,0914%
vast bedrag	980.357,93	-	-	-	-	529.200,02	-	-	-	401.336,28	-	-	49.821,63
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.175.269,15	-	-
verkiezingen Den Haag	1.326.905,44	-	-	-	-	1.326.905,44	-	-	-	-	-	-	-
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.064.336,61	-	-
woonruimten *	11,80	-	-	-	-	82,82	56,12	-	-	-65,05	-	-	-62,09
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	-	-	-	-	-	-	-	52,99	-	-	-

Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkeringen 2024-2029

Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkering 2024-2029 (in duizenden euro's)

clusterindeling van het nieuwe verdeelmodel	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Vindplaats
Algemene uitkering voorafgaand jaar	35.546.854	38.546.920	39.996.921	38.683.666	40.350.993	41.938.845	
algemene mutaties							
- accres	2.410.752	2.115.747	-2.301.476	1.081.885			mei 2022, § 2.2-1
- accres bijstelling tranches 2022 en verder	-111.257	-30.695	916.022	-3.366			mei 2023, § 2.2-1
- accres bijstelling tranches 2023 en verder	861.587	392.416	115.600	687.275	1.646.519		mei 2023, § 2.2-1
- accres bijstelling tranches 2024 en verder	-813.089	-797.105	1.016.292	-73.072	58.601	1.756.279	mei 2024, § 2.2-1b
- incidentele compensatie	719.400	-70.250	-513.510	-26.210	-21.910	-24.370	mei 2024, § 2.2-1c
- opschalingskorting (coalitieakkoord)			0				mei 2024, § 2.2-1a
- plafond BTW-compensatiefonds							september 2022, § 2.2-2
- Plafond BTW-compensatiefonds (afrekening 2022)	2.929						mei 2023, § 2.2-2
- plafond BTW-compensatiefonds 2023	-145.532	-213.835					mei 2024, § 2.2-2
- Eenmalige rijksbijdrage			924.000	-924.000			september 2022, § 2.2-4
- Financieringssystematiek				924.000			september 2023, § 2.2-3
- knelpunten verdeelproblematiek	-91	-93	-95	-97	-100	-102	mei 2024, § 2.2-3
- diversen						-8	mei 2024, § 2.2-3
- kennisscentrum explosieven WOII		908					mei 2021, § 2.2-5
- volkshuisvestingsfonds			150.000				mei 2022, § 2.2-4
- woningbouwimpuls			100.000				mei 2022, § 2.2-5
cluster Participatie							
- Participatie: Wajong overheveling vanuit IU	1.152	1.047	1.518	11.084			mei 2022, § 2.2-13
- Participatie: Regulier werk overheveling vanuit IU	2.987	4.857	4.172	14.936			mei 2022, § 2.2-13
- loon- en prijsbijstelling	2	361	-7.316				mei 2023, § 2.2-4
- Correctie extrapolatie participatie					8.425	9.431	mei 2024, § 2.2-5
- IPS-trajecten	10.750						september 2022, § 2.2-10
- Flankerend armoedebeleid		-50.000					september 2023, § 2.2-7
- Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	0						mei 2024, § 2.2-4
- Re-integratie					-20.000		september 2023, § 2.2-5
- Wet Visueel beperkten	-900	-40	-40	-30	-40		september 2023, § 2.2-6
cluster Individuele voorzieningen Wmo							
- loon- en prijsbijstelling	-261						september 2019, § 2.2-8
- geen aanspraak op begeleiding	-9.000	-9.000	-9.000				mei 2021, § 2.2-11
- overgangsrecht levenslang	1.157	1.157	1.157	1.158	1.157	1.157	mei 2024, § 2.2-13
- mobiliteitshulpmiddelen	-1.000						december 2020, § 2.2-4
- nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wlz	1.000						september 2021, § 2.2-7
- eigen bijdrage huishoudelijke hulp (coalitieakkoord)		-95.000					mei 2022, § 2.2-14
- Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp (coalitieakkoord)		95.000					mei 2023, § 2.2-13a
- Herinvoering eigen bijdrage Wmo			-225.000				mei 2023, § 2.2-13b
- Integraal Zorgakkoord (Wmo abonnementstarief)		110.000					mei 2023, § 2.2-12
- Hulpmiddelen thuis laten staan	300	200	100	0	200		september 2023, § 2.2-8
- Wmo hulpmiddelen	4.500	2.200	-6.700				mei 2024, § 2.2-12
cluster Sociale basisvoorzieningen							
- toezicht voorschoolse educatie	-1.020						mei 2023, § 2.2-15
- landelijke vreemdelingenvoorzieningen	-14.700	14.700					mei 2024, § 2.2-14
- Asiel (inburgering)	-10.000	-30.000					september 2022, § 2.2-7
- versterking ondersteuning wijkteams			5.000		-50.000		mei 2023, § 2.2-16
- impuls integraal werken	-3.000						december 2021, § 2.2-3
- Inburgering: overheveling vanuit IU	-2.134	-2.370	-1.077	-423			mei 2022, § 2.2-18
- valpreventie bij ouderen (coalitieakkoord)	-5.000		-833	-834			mei 2022, § 2.2-19
- rijksvaccinatieprogramma meningokokken en informed consent	42						september 2018, § 2.2-7
- Rijksvaccinatieprogramma	4.427		-265				september 2023, § 2.2-9
cluster Individuele voorzieningen Jeugd							
- jeugdzorg	-83.063	-504.000	-859.000				december 2023, § 2.2-3
- loon- en prijsbijstelling jeugdzorg	126.806	-50.941	-75.865				september 2023, § 2.2-10
- loon- en prijsbijstelling voogdij 18+	1.749		-50.684				mei 2024, § 2.2-8
- Werkdrukverlaging jeugdbescherming	40.000						mei 2024, § 2.2-6
- ketensystemen jeugd	-374		712				mei 2024, § 2.2-9
- compensatieregeling Voogdij/18+	27.394	32.124					mei 2024, § 2.2-7
- Compensateregeling niet beoogde kosten jeugdzorg	-27.876	27.876					mei 2024, § 2.2-10
- Besparingsverlies Jeugd		500.000	-500.000				mei 2024, § 2.2-11
cluster Sport, cultuur en recreatie							
-							
cluster Infrastructuur, ruimte en milieu							
- handhaving energielabel C kantoren			-2.225				mei 2024, § 2.2-18
cluster Bestuur en ondersteuning							
- GDI voorzieningen 2022	7.993						mei 2023, § 2.2-20
- handelsregister	-1.075	537					mei 2024, § 2.2-16
- extra bijdragen BRP	-1.567						december 2023, § 2.2-1
- robuust rechtsbeschermingssysteem					-25.000		mei 2023, § 2.2-13
- Wet Open Overheid (structureel)	5.257	5.258	5.258				mei 2021, § 2.2-18
- Wet Open Overheid (incidenteel)				-24.979			mei 2021, § 2.2-18
- BRP experiment	821	-821					mei 2024, § 2.2-17
- Kiescollege niet ingezetenen		-237					mei 2024, § 2.2-15
- systeemleren monitoring					-10.000		mei 2023, § 2.2-16
Algemene uitkering	38.546.920	39.996.921	38.683.666	40.350.993	41.938.845	43.681.232	

Bijlage 2.2.2 Overzicht mutaties 2023 BTW-compensatiefonds

Overboekingen BCF (GF)

Omschrijving	Departement	bedrag in € 1.000
Lokale isolatieaanpak	BZK	11.40
Vijfde tranche Woningbouwimpuls	BZK	11.89
Overwegproject Elspeterweg	IenW	2.06
Overwegproject Vierpaadjes	IenW	2.70
MIRT verkenning centrumzijde	IenW	17
Mobiliteit en Gebied	IenW	1.2
Brede SPUK GALA en SPUK IZA	VWS	7.00
Startbouwimpuls	BZK	3.80
Overwegproject Blokshekken	IenW	1
Realisatie Flexcity Enschede	BZK	96
25 Regiodeals	BZK	4.59
Volkshuisvestingsfonds	BZK	17.10
Grootschalige woningbouwlocaties	BZK	51.90
SPUK Kernenergie Borsele	EZK	57
Regeling aandachtsgroepen	BZK	1.33
SPUK regionale structuur NPLW	BZK	1.6
Lokale aanpak isolatie	BZK	3.89
Spuk 5 gemeenten	BZK	1
Gebiedsontwikkeling Spoorzone Haarlemmermeer	BZK	2.62
Opvang Oekrainse ontheemden	J&V	109.20
Overig		248
Totaal		**234.570**

Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering bommenregeling

Suppletie-uitkering Bommenregeling			
Gemeente	**Toegekend bedrag 2024**	**Gemeente**	**Toegekend bedrag 2024**
Aalsmeer	21.189	Maasgouw	40.675
Aalten	9.277	Maassluis	3.836
Alkmaar	37.478	Midden-Drenthe	16.954
Almere	459.384	Moerdijk	339.297
Alphen aan den Rijn	226.734	Molenlanden	7.956
Alphen-Chaam	34.447	Mook en Middelaar	0
Altena	113.345	Neder-Betuwe	199.492
Amersfoort	203.349	Nijmegen	2.333.198
Amsterdam	93.567	Noardeast-Fryslân	25.673
Apeldoorn	3.306.652	Nunspeet	179.618
Asten	43.026	Oosterhout	150.071
Baarle-Nassau	18.110	Oude IJsselstreek	117.569
Beesel	40.389	Overbetuwe	622.771
Berg en Dal	146.472	Reimerswaal	28.591
Bergen (L.)	63.498	Renkum	32.362
Bernheze	142.427	Reusel-De Mierden	51.462
Best	99.455	Rheden	34.721
Bladel	31.296	Roerdalen	173.748
Borsele	19.811	Roosendaal	190.905
Breda	289.369	Rotterdam	1.632.334
Den Helder	99.289	Schiedam	484.863
Deventer	250.024	Schouwen-Duiveland	5.205
Dinkelland	49.057	's-Gravenhage	116.410
Duiven	2.108	Sluis	160.686
Echt-Susteren	116.842	Someren	23.328
Edam-Volendam	15.898	Súdwest-Fryslân	1.048.360
Ede	186.459	Terneuzen	124.678
Eemsdelta	830.296	Tiel	105.492
Eindhoven	299.350	Tilburg	10.221
Enschede	394.984	Urk	1.986
Etten-Leur	0	Utrecht	185.909
Gennep	135.215	Utrechtse Heuvelrug	27.412
Gilze en Rijen	121.949	Veere	10.769
Goes	42.913	Velsen	99.082
Goirle	21.074	Venlo	571.346
Haarlem	8.006	Venray	26.986
Haarlemmermeer	667.455	Vlissingen	177.149
Heerenveen	12.920	Voorst	19.789
Hendrik-Ido-Ambacht	92.202	Vught	17.625
Hilvarenbeek	16.816	Waalre	3.998
Hilversum	106.706	Waalwijk	9.085
Horst aan de Maas	36.614	Waddinxveen	115.916
Kampen	12.778	Weert	111.281
Leiden	155.003	Westervoort	20.037
Lingewaard	195.526	Woensdrecht	329.096
Lochem	45.200	Zoeterwoude	1.975
Loon op Zand	105.557	Zutphen	15.282
Maasdriel	41.135	Zwolle	80.349
		Totaal	**19.546.199**

Bijlage 2.5.1 Aanvullende informatie uitkeringsfactor

Het begrip uitkeringsfactor

Op diverse plaatsen in deze circulaire wordt de term uitkeringsfactor genoemd, de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor. De berekening van de uitkeringsfactor is gebaseerd op twee grootheden. De eerste is globaal genomen de som van de algemene uitkering en de OZB-maatstaf, een bedrag van ongeveer € 38,7 miljard.[16] De tweede is de zogenaamde uitkeringsbasis, ongeveer € 29,6 miljard.[17] Dat bedrag wordt verkregen door van alle maatstaven de aantallen te vermenigvuldigen met het bijbehorende bedrag per eenheid (de uitkomst hiervan heet de – landelijke – uitkeringsbasis; er is ook een uitkeringsbasis voor elke gemeente: het product van de gemeentelijke aantallen en de bedragen per eenheid). Beide grootheden worden op elkaar gedeeld om uit te komen op de uitkeringsfactor, die nu ongeveer 1,300 à 1,490 bedraagt.[18] Afronding op drie decimalen is gebruikelijk. Bij definitieve vaststelling van de uitkeringsfactor wordt afgerond op vier decimalen.

De uitkeringsfactor speelt bij de verdeling van bedragen steeds een rol en is daardoor aan veranderingen onderhevig. Die ontstaan – meer bijzondere oorzaken als veranderingen in het verdeelstelsel buiten beschouwing latend – door twee oorzaken:

1. *Mutaties in de algemene uitkering*

Sommige mutaties in de algemene uitkering worden over de gemeenten verdeeld naar rato van de gemeentelijke uitkeringsbasis. Dit gebeurt door de uitkeringsfactor te verhogen (bij een toevoeging) of te verlagen (bij een uitname). Deze verdeelwijze illustreert ook het praktische nut van de uitkeringsfactor. Het alternatief om hetzelfde effect voor de verdeling te bereiken zou zijn om alle bedragen per eenheid met een gelijk percentage te verhogen of te verlagen.

2. *Veranderingen in het aantal eenheden van de maatstaven*

Door de groei van bijvoorbeeld het aantal inwoners neemt de uitkeringsbasis toe. Door een verlaging van de uitkeringsfactor wordt ervoor gezorgd dat niet meer algemene uitkering wordt uitgekeerd dan beschikbaar is. Opnieuw geldt dat zonder uitkeringsfactor alle bedragen per eenheid zouden moeten worden verlaagd om hetzelfde effect te bereiken. Verlaging van het bedrag per inwoner zou even eenvoudig zijn als verlaging van de uitkeringsfactor, maar die verdeelwijze doet geen recht aan de beoogde dynamiek van de verdeling.

[16] Voor uitkeringsjaar 2023 stand meicirculaire 2023.
[17] Voor uitkeringsjaar 2023 stand meicirculaire 2023.
[18] Uitkeringsfactor 2023-2028 stand meicirculaire 2023.

Berekening uitkeringsfactoren in constante prijzen

Om gemeenten die hun begroting in constante prijzen willen opstellen te faciliteren, is in de gemeentefondsrubriek op internet zoals gebruikelijk een rekenmodel in constante prijzen gepubliceerd. In dit rekenmodel is een hulpmiddel opgenomen waarin gemeenten hun eigen prijsindexen kunnen invullen en/of loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt.

Op basis van de CEP of de MEV worden in het rekenmodel en in hoofdstuk 4 van de circulaires, als service, de ramingsgegevens van een aantal indicatoren van het CPB gepresenteerd. Na het invullen van de indexatiecijfers berekent het model automatisch de uitkering in het gemeentefonds in constante prijzen.

Bijlage 2.5.2 Volumina maatstaven 2024-2029

Volumina maatstaven 2024-2029 (ramingen mei 2024)

maatstaven	2024	2025	2026
bedrijven	2.507.770	2.659.065	2.801.056
bijstandsontvangers	384.006	386.097	394.479
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	128.214	137.452	148.192
éénpersoonshuishoudens	3.254.301	3.291.369	3.327.862
extra groei jongeren	7.257	7.267	7.283
huishoudens met een laag inkomen met drempel	1.506.408	1.518.813	1.530.666
inw oners	17.998.922	18.130.127	18.240.737
inw oners 75+ met drempel	612.422	634.691	655.437
jongeren	3.332.329	3.336.887	3.344.195
laag opleidingsniveau met drempel	1.641.622	1.600.245	1.541.529
leerlingen (voortgezet) speciaal onderw ijs	381.241	383.326	384.806
leerlingen voortgezet onderw ijs	699.692	701.779	705.687
loonkostensubsidie	34.178	38.868	41.389
migratieachtergrond	2.654.107	2.725.648	2.795.616
landelijke centrumfunctie	17.811.260	17.941.097	18.050.554
lokale centrumfunctie	17.811.190	17.941.027	18.050.483
regionale centrumfunctie	17.811.310	17.941.147	18.050.604
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	15.052.987	15.052.987	15.052.987
oeverlengte*bodemfactor gemeente	1.162.398	1.162.398	1.162.398
omgevingsadressendichtheid	17.735.272	18.253.510	18.382.585
onderw ijsachterstand	939.333	938.613	934.860
oppervlak bebouw ing buitengebied	28.619	28.729	28.847
oppervlak bebouw ing buitengebied bodemfactor buitengebied	30.291	30.407	30.532
oppervlak bebouw ing w oonkern	88.454	89.389	90.269
oppervlak bebouw ing w oonkern bodemfactor w oonkern	96.336	97.285	98.237
oppervlak binnenw ater	197.361	197.361	197.361
oppervlak buitenw ater	308.399	308.399	308.399
oppervlak land * bodemfactor gemeente	3.578.452	3.578.452	3.578.452
oppervlak land	3.362.324	3.362.324	3.362.324
ozb niet-w oningen eigenaren	318.925.390.317	326.154.462.642	330.305.833.261
ozb niet-w oningen gebruikers	307.639.349.542	314.612.601.516	318.617.064.616
ozb w oningen eigenaren	2.489.437.802.614	2.602.440.611.039	2.630.044.340.579
w adden <2500 inw oners	9.876	9.948	10.009
w adden 2500 tot 7500 inw oners	8.860	8.925	8.979
w adden >7500 inw oners	6.547	6.595	6.635
w oonruimten	8.472.920	8.720.505	8.782.170
w oonruimten bodemfactor w oonkern	9.370.192	9.643.996	9.712.191

Volumina maatstaven 2024-2029 (ramingen mei 2024)

maatstaven	2027	2028	2029
bedrijven	2.966.302	3.137.086	3.314.820
bijstandsontvangers	401.984	411.390	419.753
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	158.451	170.040	182.538
éénpersoonshuishoudens	3.363.591	3.398.734	3.433.562
extra groei jongeren	7.288	7.299	7.318
huishoudens met een laag inkomen met drempel	1.541.921	1.552.600	1.562.802
inw oners	18.330.378	18.418.013	18.505.912
inw oners 75+ met drempel	674.802	695.378	714.725
jongeren	3.346.617	3.351.677	3.360.094
laag opleidingsniveau met drempel	1.500.010	1.455.594	1.410.356
leerlingen (voortgezet) speciaal onderw ijs	387.166	389.161	391.126
leerlingen voortgezet onderw ijs	709.262	712.482	716.086
loonkostensubsidie	43.909	46.491	49.011
migratieachtergrond	2.863.691	2.929.889	2.994.818
landelijke centrumfunctie	18.139.260	18.225.981	18.312.964
lokale centrumfunctie	18.139.189	18.225.910	18.312.892
regionale centrumfunctie	18.139.311	18.226.033	18.313.015
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	15.052.987	15.052.987	15.052.987
oeverlengte*bodemfactor gemeente	1.162.398	1.162.398	1.162.398
omgevingsadressendichtheid	18.512.602	18.643.567	18.775.488
onderw ijsachterstand	932.507	930.243	927.470
oppervlak bebouw ing buitengebied	28.989	29.114	29.243
oppervlak bebouw ing buitengebied bodemfactor buitengeb	30.682	30.814	30.951
oppervlak bebouw ing w oonkern *	91.152	92.025	92.951
oppervlak bebouw ing w oonkern bodemfactor w oonkern	99.177	100.175	101.150
oppervlak binnenw ater	197.361	197.361	197.361
oppervlak buitenw ater	308.399	308.399	308.399
oppervlak land * bodemfactor gemeente	3.578.452	3.578.452	3.578.452
oppervlak land	3.362.324	3.362.324	3.362.324
ozb niet-w oningen eigenaren	334.510.982.610	338.770.612.642	343.085.434.501
ozb niet-w oningen gebruikers	322.673.403.339	326.782.294.798	330.944.424.971
ozb w oningen eigenaren	2.657.947.090.432	2.686.152.121.650	2.714.662.730.941
w adden <2500 inw oners	10.058	10.106	10.154
w adden 2500 tot 7500 inw oners	9.024	9.067	9.110
w adden >7500 inw oners	6.668	6.700	6.732
w oonruimten	8.844.285	8.906.853	8.969.877
w oonruimten bodemfactor w oonkern	9.780.884	9.850.077	9.919.776

Gewijzigde volumina 2024 ten opzichte van stand septemberculaire 2023

bedrijven	omgevingsadressendichtheid
bijstandsontvangers	oppervlak binnenw ater
extra groei jongeren	oppervlak land
extra groei leerlingen voortgezet onderw ijs	oppervlak land * bodemfactor gemeente
huishoudens met een laag inkomen met drempel	oppervlakte bebouw ing buitengebied *
kernen	oppervlakte bebouw ing buitengebied bodemfactor buiteng
kernen >500	oppervlakte bebouw ing w oonkern *
laag opleidingsniveau met drempel	oppervlakte bebouw ing w oonkern bodemfactor w oonkern
landelijke centrumfunctie	oppervlakte buitenw ater
leerlingen (voortgezet) speciaal onderw ijs	ozb niet-w oningen eigenaren
leerlingen voortgezet onderw ijs	ozb niet-w oningen gebruikers
lokale centrumfunctie	ozb w oningen eigenaren
loonkostensubsidie	regionale centrumfunctie
oeverlengte * bodemfactor gemeente	w oonruimten *
oeverlengte * dichtheid * bodemfactor gemeente	w oonruimten bodemfactor w oonkern

Bijlage 3.2-1 Decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten omgevingswet

Decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten omgevingswet			
Gemeente	**Bedrag 2024**	**Gemeente**	**Bedrag 2024**
Aa en Hunze	240.170	Boxtel	149.379
Aalsmeer	121.671	Breda	547.441
Aalten	148.370	Bronckhorst	269.579
Achtkarspelen	153.513	Brummen	126.704
Alblasserdam	85.066	Brunssum	107.257
Albrandswaard	106.399	Bunnik	89.615
Alkmaar	359.429	Bunschoten	101.759
Almelo	245.264	Buren	169.203
Almere	636.976	Capelle aan den IJssel	201.728
Alphen aan den Rijn	373.693	Castricum	145.297
Alphen-Chaam	106.043	Coevorden	274.916
Altena	276.539	Cranendonck	122.321
Ameland	72.052	Culemborg	118.573
Amersfoort	452.009	Dalfsen	190.494
Amstelveen	280.830	Dantumadiel	122.572
Amsterdam	2.344.676	De Bilt	172.198
Apeldoorn	615.017	De Fryske Marren	343.345
Arnhem	482.786	De Ronde Venen	194.174
Assen	242.155	De Wolden	209.962
Asten	110.284	Delft	299.080
Baarle-Nassau	88.902	Den Helder	191.540
Baarn	108.941	Deurne	173.014
Barendrecht	159.356	Deventer	348.459
Barneveld	273.481	Diemen	116.671
Beek	81.456	Dijk en Waard	278.577
Beekdaelen	159.697	Dinkelland	189.277
Beesel	78.549	Doesburg	64.237
Berg en Dal	162.429	Doetinchem	216.045
Bergeijk	131.129	Dongen	112.473
Bergen (L.)	117.480	Dordrecht	364.963
Bergen (NH.)	156.296	Drechterland	111.805
Bergen op Zoom	239.760	Drimmelen	149.182
Berkelland	274.690	Dronten	313.851
Bernheze	156.837	Druten	98.222
Best	123.855	Duiven	109.498
Beuningen	118.164	Echt-Susteren	163.171
Beverwijk	144.069	Edam-Volendam	148.983
Bladel	122.069	Ede	494.599
Blaricum	67.329	Eemnes	71.008
Bloemendaal	110.217	Eemsdelta	283.379
Bodegraven-Reeuwijk	159.090	Eersel	123.439
Boekel	76.631	Eijsden-Margraten	135.255
Borger-Odoorn	240.028	Eindhoven	665.465
Borne	104.285	Elburg	123.238
Borsele	162.413	Emmen	472.309

Decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten omgevingswet			
Gemeente	**Bedrag 2024**	**Gemeente**	**Bedrag 2024**
Enkhuizen	83.606	Hof van Twente	229.578
Enschede	494.744	Hollands Kroon	340.636
Epe	194.601	Hoogeveen	235.229
Ermelo	143.174	Hoorn	223.595
Etten-Leur	168.200	Horst aan de Maas	236.646
Geertruidenberg	98.766	Houten	182.464
Geldrop-Mierlo	145.322	Huizen	139.192
Gemert-Bakel	171.827	Hulst	204.683
Gennep	99.324	IJsselstein	123.205
Gilze en Rijen	130.773	Kaag en Braassem	133.823
Goeree-Overflakkee	295.102	Kampen	240.063
Goes	175.684	Kapelle	82.542
Goirle	112.502	Katwijk	205.057
Gooise Meren	198.792	Kerkrade	152.962
Gorinchem	133.993	Koggenland	130.886
Gouda	221.661	Krimpen aan den IJssel	106.547
Groningen	703.492	Krimpenerwaard	249.728
Gulpen-Wittem	104.536	Laarbeek	116.834
Haaksbergen	146.139	Land van Cuijk	433.109
Haarlem	445.434	Landgraaf	134.037
Haarlemmermeer	527.330	Landsmeer	71.517
Halderberge	145.791	Lansingerland	215.724
Hardenberg	347.924	Laren	66.188
Harderwijk	169.923	Leeuwarden	463.813
Hardinxveld-Giessendam	85.349	Leiden	349.256
Harlingen	83.650	Leiderdorp	104.133
Hattem	73.930	Leidschendam-Voorburg	235.607
Heemskerk	140.899	Lelystad	355.894
Heemstede	103.185	Leudal	204.845
Heerde	119.451	Leusden	138.329
Heerenveen	256.765	Lingewaard	177.992
Heerlen	265.163	Lisse	96.085
Heeze-Leende	126.689	Lochem	227.313
Heiloo	99.919	Loon op Zand	115.267
Hellendoorn	192.113	Lopik	107.093
Helmond	288.305	Losser	140.180
Hendrik-Ido-Ambacht	114.497	Maasdriel	129.081
Hengelo	262.058	Maasgouw	114.246
Het Hogeland	400.009	Maashorst	246.420
Heumen	93.033	Maassluis	120.931
Heusden	183.722	Maastricht	356.772
Hillegom	92.348	Medemblik	206.673
Hilvarenbeek	120.242	Meerssen	90.467
Hilversum	280.499	Meierijstad	330.960
Hoeksche Waard	390.306	Meppel	146.344

Decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten omgevingswet			
Gemeente	**Bedrag 2024**	**Gemeente**	**Bedrag 2024**
Middelburg	177.463	Pijnacker-Nootdorp	189.972
Midden-Delfland	103.419	Purmerend	307.621
Midden-Drenthe	294.436	Putten	136.699
Midden-Groningen	327.426	Raalte	215.061
Moerdijk	206.915	Reimerswaal	141.448
Molenlanden	236.748	Renkum	131.623
Montferland	176.462	Renswoude	55.005
Montfoort	84.934	Reusel-De Mierden	105.373
Mook en Middelaar	60.006	Rheden	179.754
Neder-Betuwe	124.553	Rhenen	102.692
Nederweert	126.679	Ridderkerk	158.277
Nieuwegein	201.371	Rijssen-Holten	174.195
Nieuwkoop	143.888	Rijswijk	178.575
Nijkerk	176.630	Roerdalen	128.196
Nijmegen	499.017	Roermond	208.110
Nissewaard	279.641	Roosendaal	275.050
Noardeast-Fryslân	341.643	Rotterdam	1.748.051
Noord-Beveland	96.088	Rozendaal	50.447
Noordenveld	213.353	Rucphen	122.575
Noordoostpolder	394.676	Schagen	234.910
Noordwijk	171.319	Scherpenzeel	63.738
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	107.122	Schiedam	235.153
Nunspeet	169.074	Schiermonnikoog	55.272
Oegstgeest	97.268	Schouwen-Duiveland	236.456
Oirschot	131.819	's-Gravenhage	1.431.719
Oisterwijk	153.364	's-Hertogenbosch	472.126
Oldambt	245.950	Simpelveld	64.953
Oldebroek	141.821	Sint-Michielsgestel	135.029
Oldenzaal	119.769	Sittard-Geleen	295.193
Olst-Wijhe	136.838	Sliedrecht	101.291
Ommen	172.579	Sluis	235.579
Oost Gelre	161.714	Smallingerland	228.789
Oosterhout	207.743	Soest	170.292
Ooststellingwerf	212.385	Someren	122.332
Oostzaan	60.947	Son en Breugel	88.572
Opmeer	82.778	Stadskanaal	171.442
Opsterland	223.153	Staphorst	145.106
Oss	345.010	Stede Broec	92.387
Oude IJsselstreek	199.132	Steenbergen	168.611
Ouder-Amstel	78.542	Steenwijkerland	293.984
Oudewater	76.786	Stein	102.058
Overbetuwe	206.611	Stichtse Vecht	240.971
Papendrecht	114.107	Súdwest-Fryslân	528.409
Peel en Maas	225.188	Terneuzen	296.814
Pekela	87.333	Terschelling	88.583

Decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten omgevingswet			
Gemeente	**Bedrag 2024**	**Gemeente**	**Bedrag 2024**
Texel	151.237	Wageningen	146.238
Teylingen	139.227	Wassenaar	123.970
Tholen	174.151	Waterland	101.461
Tiel	151.502	Weert	209.307
Tilburg	646.974	West Betuwe	272.975
Tubbergen	161.167	West Maas en Waal	120.113
Twenterand	169.398	Westerkwartier	380.646
Tynaarlo	190.176	Westerveld	227.326
Tytsjerksteradiel	188.466	Westervoort	71.535
Uitgeest	74.020	Westerwolde	241.911
Uithoorn	116.738	Westland	351.159
Urk	90.977	Weststellingwerf	212.212
Utrecht	967.873	Wierden	141.587
Utrechtse Heuvelrug	223.133	Wijchen	166.563
Vaals	68.637	Wijdemeren	116.078
Valkenburg aan de Geul	90.481	Wijk bij Duurstede	114.526
Valkenswaard	136.591	Winterswijk	175.321
Veendam	138.325	Woensdrecht	133.486
Veenendaal	206.801	Woerden	207.008
Veere	155.138	Wormerland	91.809
Veldhoven	160.084	Woudenberg	85.399
Velsen	221.264	Zaanstad	455.116
Venlo	346.309	Zaltbommel	146.182
Venray	225.488	Zandvoort	90.763
Vijfheerenlanden	253.848	Zeewolde	219.859
Vlaardingen	224.808	Zeist	217.737
Vlieland	55.320	Zevenaar	188.940
Vlissingen	158.409	Zoetermeer	355.399
Voerendaal	78.023	Zoeterwoude	65.401
Voorne aan Zee	274.343	Zuidplas	175.464
Voorschoten	99.120	Zundert	149.768
Voorst	157.522	Zutphen	170.027
Vught	140.636	Zwartewaterland	131.338
Waadhoeke	295.702	Zwijndrecht	150.650
Waalre	86.617	Zwolle	409.222
Waalwijk	186.044		
Waddinxveen	124.690	**Totaal**	**€ 71.534.998**

Bijlage 3.2-2a Decentralisatie-uitkering Nationaal actieplan dakloosheid

Decentralisatie-uitkering Nationaal Actieplan	
Gemeente	**Bedrag 2024**
Alkmaar	513.905
Almelo	431.116
Almere	1.225.661
Amersfoort	626.144
Amsterdam	9.269.077
Apeldoorn	604.321
Arnhem	1.210.923
Assen	660.349
Bergen op Zoom	435.833
Breda	886.205
Delft	379.046
Den Helder	255.231
Deventer	549.295
Doetinchem	558.989
Dordrecht	775.205
Ede	518.777
Eindhoven	1.658.332
Emmen	457.217
Enschede	1.291.071
Gouda	311.132
Groningen	2.512.945
Haarlem	1.106.369
Heerlen	835.140
Helmond	434.548
Hilversum	326.708
Hoorn	322.808
Leeuwarden	2.107.986
Leiden	1.148.786
Maastricht	865.197
Nijmegen	1.490.026
Nissewaard	377.083
Oss	454.753
Purmerend	214.234
Rotterdam	5.843.752
's-Gravenhage	4.257.969
's-Hertogenbosch	739.576
Tilburg	1.269.231
Utrecht	3.693.552
Venlo	1.171.172
Vlaardingen	324.458
Vlissingen	998.515
Zaanstad	363.994
Zwolle	1.523.370
Totaal	**55.000.001**

Bijlage 3.2-2b Decentralisatie-uitkering Pilot dakloze EU-burgers

Decentralisatie-uitkering Dakloze EU burgers	
Gemeente	**Bedrag 2024**
Amsterdam	2.505.751
Eindhoven	448.304
Rotterdam	1.579.767
's-Gravenhage	1.151.076
Utrecht	998.494
Venlo	316.608
Totaal	**7.000.000**

Bijlage 3.2-3 Decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus

Decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus			
Gemeente	**Fase 1**	**Fase 2**	**Bedrag 2024**
Apeldoorn	€ 45.598	€ 37.223	€ 82.821
Asten	€ 26.056	€ 0	€ 26.056
Barneveld	€ 195.421	€ 204.727	€ 400.149
Bergen	€ 19.542	€ 0	€ 19.542
Bladel	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Bronckhorst	€ 13.028	€ 0	€ 13.028
Buren	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Cranendonck	€ 32.570	€ 0	€ 32.570
De Wolden	€ 13.028	€ 0	€ 13.028
Deurne	€ 52.112	€ 18.612	€ 70.724
Doetinchem	€ 13.028	€ 18.612	€ 31.640
Dronten	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Duiven	€ 13.028	€ 0	€ 13.028
Ede	€ 156.337	€ 74.446	€ 230.783
Eijsden-Margraten	€ 6.514	€ 18.612	€ 25.126
Epe	€ 19.542	€ 0	€ 19.542
Ermelo	€ 32.570	€ 0	€ 32.570
Gemert-Bakel	€ 6.514	€ 18.612	€ 25.126
Gulpen-Wittem	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Hardenberg	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Harderwijk	€ 13.028	€ 37.223	€ 50.251
Hattem	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Heeze-Leende	€ 26.056	€ 0	€ 26.056
Hellendoorn	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Horst aan de Maas	€ 32.570	€ 18.612	€ 51.182
Land van Cuijk	€ 26.056	€ 37.223	€ 63.279
Leudal	€ 19.542	€ 0	€ 19.542
Lingewaard	€ 13.028	€ 18.612	€ 31.640
Maasdriel	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Meppel	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Midden-Drenthe	€ 13.028	€ 0	€ 13.028
Montferland	€ 13.028	€ 0	€ 13.028
Neder-Betuwe	€ 13.028	€ 0	€ 13.028
Nederweert	€ 84.683	€ 37.223	€ 121.906
Nijkerk	€ 26.056	€ 37.223	€ 63.279
Oirschot	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Oldebroek	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Olst-Wijhe	€ 19.542	€ 0	€ 19.542
Ommen	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Ooststellingwerf	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Opsterland	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Overbetuwe	€ 26.056	€ 0	€ 26.056
Peel en Maas	€ 13.028	€ 0	€ 13.028
Putten	€ 45.598	€ 18.612	€ 64.210

Decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus			
Gemeente	**Fase 1**	**Fase 2**	**Bedrag 2024**
Renswoude	€ 13.028	€ 0	€ 13.028
Reusel-De Mierden	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Rhenen	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Scherpenzeel	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Someren	€ 78.169	€ 18.612	€ 96.780
Staphorst	€ 13.028	€ 0	€ 13.028
Venray	€ 149.823	€ 74.446	€ 224.269
Voorst	€ 39.084	€ 18.612	€ 57.696
Weert	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Westerveld	€ 19.542	€ 0	€ 19.542
Weststellingwerf	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Wijchen	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Woensdrecht	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Woudenberg	€ 6.514	€ 0	€ 6.514
Zevenaar	€ 13.028	€ 18.612	€ 31.640
Totaal	**€ 1.498.231**	**€ 725.851**	**€ 2.224.083**

Bijlage 3.2-4 Decentralisatie-uitkering Bodembescherming

Decentralisatie-uitkering Bodembescherming	
Gemeente	**Bedrag 2024 en verder**
Alkmaar	311.944
Almelo	343.916
Amersfoort	294.662
Arnhem	309.352
Breda	381.937
Deventer	327.498
Dordrecht	311.080
Eindhoven	329.226
Emmen	476.125
Enschede	400.083
Groningen	449.767
Haarlem	287.749
Heerlen	317.129
Helmond	288.613
Hengelo	361.198
Leeuwarden	355.328
Leiden	324.042
Maastricht	358.855
Nijmegen	314.536
Schiedam	298.118
s-Hertogenbosch	273.923
Tilburg	501.611
Venlo	357.742
Zaanstad	366.383
Zwolle	295.526
Totaal	**8.636.343**

Bijlage 3.2-6 Decentralisatie-uitkering Gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen

Decentralisatie-uitkering Gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen			
Gemeente	**Bedrag 2024**	**Gemeente**	**Bedrag 2024**
Aa en Hunze	3.611	Boxtel	4.737
Aalsmeer	4.641	Breda	26.168
Aalten	3.824	Bronckhorst	5.092
Achtkarspelen	3.951	Brummen	2.962
Alblasserdam	2.857	Brunssum	3.885
Albrandswaard	3.699	Bunnik	2.249
Alkmaar	15.697	Bunschoten	3.158
Almelo	10.379	Buren	3.891
Almere	31.276	Capelle aan den IJssel	9.482
Alphen aan den Rijn	16.027	Castricum	5.101
Alphen-Chaam	1.469	Coevorden	5.011
Altena	8.102	Cranendonck	2.927
Ameland	539	Culemborg	4.173
Amersfoort	22.564	Dalfsen	4.156
Amstelveen	13.253	Dantumadiel	2.694
Amsterdam	128.867	De Bilt	6.160
Apeldoorn	23.467	De Fryske Marren	7.298
Arnhem	23.267	De Ronde Venen	6.396
Assen	9.743	De Wolden	3.453
Asten	2.420	Delft	14.890
Baarle-Nassau	992	Den Helder	7.936
Baarn	3.510	Deurne	4.629
Barendrecht	6.851	Deventer	14.426
Barneveld	8.654	Diemen	4.602
Beek	2.264	Dijk en Waard	12.490
Beekdaelen	5.048	Dinkelland	3.754
Beesel	1.888	Doesburg	1.555
Berg en Dal	4.972	Doetinchem	8.309
Bergeijk	2.680	Dongen	3.818
Bergen (L)	1.841	Dordrecht	17.044
Bergen (N-H)	4.230	Drechterland	2.861
Bergen op Zoom	9.666	Drimmelen	3.929
Berkelland	6.179	Dronten	6.119
Bernheze	4.528	Druten	2.738
Best	4.337	Duiven	3.500
Beuningen	3.730	Echt-Susteren	4.487
Beverwijk	5.995	Edam-Volendam	5.160
Bladel	2.949	Ede	17.126
Blaricum	1.753	Eemnes	1.347
Bloemendaal	3.358	Eemsdelta	6.372
Bodegraven-Reeuwijk	5.096	Eersel	2.808
Boekel	1.567	Eijsden-Margraten	3.648
Borger-Odoorn	3.638	Eindhoven	34.210
Borne	3.442	Elburg	3.374
Borsele	3.251	Emmen	15.266

Decentralisatie-uitkering Gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen			
Gemeente	**Bedrag 2024**	**Gemeente**	**Bedrag 2024**
Enkhuizen	2.651	Hof van Twente	4.976
Enschede	22.631	Hollands Kroon	6.938
Epe	4.672	Hoogeveen	7.921
Ermelo	3.859	Hoorn	10.557
Etten-Leur	6.257	Horst aan de Maas	6.125
Geertruidenberg	3.102	Houten	7.100
Geldrop-Mierlo	5.676	Huizen	5.790
Gemert-Bakel	4.405	Hulst	3.873
Gennep	2.493	IJsselstein	4.701
Gilze en Rijen	3.764	Kaag en Braassem	4.011
Goeree-Overflakkee	7.241	Kampen	7.806
Goes	5.535	Kapelle	1.832
Goirle	3.393	Katwijk	9.349
Gooise Meren	8.469	Kerkrade	6.403
Gorinchem	5.398	Koggenland	3.300
Gouda	10.571	Krimpen aan den IJssel	4.141
Groningen	33.426	Krimpenerwaard	8.099
Gulpen-Wittem	1.995	Laarbeek	3.265
Haaksbergen	3.439	Land van Cuijk	12.832
Haarlem	23.215	Landgraaf	5.218
Haarlemmermeer	22.780	Landsmeer	1.643
Halderberge	4.357	Lansingerland	9.089
Hardenberg	8.774	Laren	1.644
Harderwijk	6.864	Leeuwarden	17.836
Hardinxveld-Giessendam	2.622	Leiden	17.838
Harlingen	2.272	Leiderdorp	3.882
Hattem	1.763	Leidschendam-Voorburg	10.913
Heemskerk	5.535	Lelystad	11.655
Heemstede	3.899	Leudal	5.073
Heerde	2.697	Leusden	4.417
Heerenveen	7.248	Lingewaard	6.628
Heerlen	12.228	Lisse	3.283
Heeze-Leende	2.334	Lochem	4.816
Heiloo	3.413	Loon op Zand	3.340
Hellendoorn	5.090	Lopik	2.064
Helmond	13.320	Losser	3.279
Hendrik-Ido-Ambacht	4.517	Maasdriel	3.652
Hengelo (O)	11.553	Maasgouw	3.411
Het Hogeland	6.779	Maashorst	8.272
Heumen	2.361	Maassluis	4.955
Heusden	6.433	Maastricht	17.227
Hillegom	3.152	Medemblik	6.461
Hilvarenbeek	2.239	Meerssen	2.611
Hilversum	13.102	Meierijstad	11.750
Hoeksche Waard	12.599	Meppel	4.978

Decentralisatie-uitkering Gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen			
Gemeente	**Bedrag 2024**	**Gemeente**	**Bedrag 2024**
Middelburg	7.012	Pijnacker-Nootdorp	8.095
Midden-Delfland	2.733	Purmerend	13.193
Midden-Drenthe	4.770	Putten	3.496
Midden-Groningen	8.640	Raalte	5.404
Moerdijk	5.293	Reimerswaal	3.264
Molenlanden	6.338	Renkum	4.416
Montferland	5.177	Renswoude	807
Montfoort	1.955	Reusel-De Mierden	1.901
Mook en Middelaar	1.129	Rheden	6.115
Neder-Betuwe	3.572	Rhenen	2.853
Nederweert	2.456	Ridderkerk	6.664
Nieuwegein	9.183	Rijssen-Holten	5.403
Nieuwkoop	4.135	Rijswijk	8.140
Nijkerk	6.313	Roerdalen	2.906
Nijmegen	25.613	Roermond	8.419
Nissewaard	12.188	Roosendaal	10.894
Noardeast-Fryslân	6.430	Rotterdam	93.185
Noord-Beveland	1.103	Rozendaal	246
Noordenveld	4.434	Rucphen	3.318
Noordoostpolder	6.980	Schagen	6.660
Noordwijk	6.341	Scherpenzeel	1.458
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	3.371	Schiedam	11.317
Nunspeet	4.033	Schiermonnikoog	138
Oegstgeest	3.614	Schouwen-Duiveland	4.851
Oirschot	2.697	's-Gravenhage	79.000
Oisterwijk	4.624	's-Hertogenbosch	22.283
Oldambt	5.480	Simpelveld	1.459
Oldebroek	3.406	Sint-Michielsgestel	4.230
Oldenzaal	4.481	Sittard-Geleen	12.946
Olst-Wijhe	2.622	Sliedrecht	3.675
Ommen	2.661	Sluis	3.262
Oost Gelre	4.189	Smallingerland	7.874
Oosterhout	8.060	Soest	6.659
Ooststellingwerf	3.626	Someren	2.816
Oostzaan	1.364	Son en Breugel	2.528
Opmeer	1.710	Stadskanaal	4.510
Opsterland	4.218	Staphorst	2.474
Oss	13.255	Stede Broec	3.107
Oude IJsselstreek	5.560	Steenbergen	3.454
Ouder-Amstel	2.004	Steenwijkerland	6.369
Oudewater	1.436	Stein	3.477
Overbetuwe	6.837	Stichtse Vecht	9.232
Papendrecht	4.530	Súdwest Fryslân	12.756
Peel en Maas	6.355	Terneuzen	7.719
Pekela	1.741	Terschelling	692

Decentralisatie-uitkering Gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen			
Gemeente	**Bedrag 2024**	**Gemeente**	**Bedrag 2024**
Texel	1.962	Wageningen	5.749
Teylingen	5.405	Wassenaar	3.803
Tholen	3.765	Waterland	2.472
Tiel	5.980	Weert	7.140
Tilburg	31.961	West Betuwe	7.400
Tubbergen	3.005	West Maas en Waal	2.816
Twenterand	4.754	Westerkwartier	9.116
Tynaarlo	4.855	Westerveld	2.788
Tytsjerksteradiel	4.549	Westervoort	2.121
Uitgeest	1.891	Westerwolde	3.725
Uithoorn	4.413	Westland	16.126
Urk	3.064	Weststellingwerf	3.715
Utrecht	51.645	Wierden	3.490
Utrechtse Heuvelrug	7.078	Wijchen	5.830
Vaals	1.430	Wijdemeren	3.461
Valkenburg aan de Geul	2.305	Wijk bij Duurstede	3.368
Valkenswaard	4.425	Winterswijk	4.106
Veendam	3.876	Woensdrecht	3.115
Veenendaal	9.618	Woerden	7.473
Veere	3.094	Wormerland	2.332
Veldhoven	6.515	Woudenberg	2.015
Velsen	9.655	Zaanstad	22.404
Venlo	14.503	Zaltbommel	4.260
Venray	6.264	Zandvoort	2.462
Vijfheerenlanden	8.429	Zeewolde	3.325
Vlaardingen	10.538	Zeist	9.352
Vlieland	181	Zevenaar	6.322
Vlissingen	6.337	Zoetermeer	17.825
Voerendaal	1.741	Zoeterwoude	1.325
Voorne aan Zee	10.379	Zuidplas	6.594
Voorschoten	3.602	Zundert	3.161
Voorst	3.539	Zutphen	6.809
Vught	4.507	Zwartewaterland	3.280
Waadhoeke	6.557	Zwijndrecht	6.319
Waalre	2.524	Zwolle	18.585
Waalwijk	7.011		
Waddinxveen	4.576	**Totaal**	**2.499.991**

Bijlage 3.2-7 Decentralisatie-uitkering Faciliteitenbesluit opvangcentra

Decentralisatie-uitkering Faciliteitenbesluit opvangcentra	
Gemeente	**Bedrag 2024**
Amersfoort	174.687
Amsterdam	42.477
Assen	450.843
Berkelland	31.881
Den Haag	6.929
Gouda	182.219
Het Hogeland	196.122
Meierijstad	36.649
Utrecht	223.354
Zeewolde	174.777
Zeist	208.206
Zoetermeer	309.550
Zwolle	126.937
Totaal	**2.164.631**

Bijlage 3.2-8 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding			
Gemeente	**Bedrag 2024**	**Gemeente**	**Bedrag 2024**
Aa en Hunze	11.850	Boxtel	0
Aalsmeer	0	Breda	11.850
Aalten	2.370	Bronckhorst	0
Achtkarspelen	0	Brummen	2.370
Alblasserdam	0	Brunssum	2.370
Albrandswaard	0	Bunnik	0
Alkmaar	2.370	Bunschoten	2.370
Almelo	7.110	Buren	0
Almere	47.400	Capelle aan den IJssel	0
Alphen aan den Rijn	0	Castricum	0
Alphen-Chaam	0	Coevorden	0
Altena	0	Cranendonck	0
Ameland	0	Culemborg	2.370
Amersfoort	9.480	Dalfsen	7.110
Amstelveen	0	Dantumadiel	0
Amsterdam	260.700	De Bilt	0
Apeldoorn	16.590	De Fryske Marren	4.740
Arnhem	2.370	De Ronde Venen	2.370
Assen	2.370	De Wolden	0
Asten	0	Delft	0
Baarle-Nassau	0	Den Helder	4.740
Baarn	2.370	Deurne	0
Barendrecht	4.740	Deventer	26.070
Barneveld	0	Diemen	2.370
Beek	0	Dijk en Waard	2.370
Beekdaelen	4.740	Dinkelland	0
Beesel	0	Doesburg	2.370
Berg en Dal	2.370	Doetinchem	9.480
Bergeijk	0	Dongen	0
Bergen (L.)	0	Dordrecht	4.740
Bergen (NH.)	0	Drechterland	0
Bergen op Zoom	2.370	Drimmelen	7.110
Berkelland	2.370	Dronten	4.740
Bernheze	0	Druten	0
Best	2.370	Duiven	0
Beuningen	2.370	Echt-Susteren	0
Beverwijk	0	Edam-Volendam	14.220
Bladel	0	Ede	2.370
Blaricum	4.740	Eemnes	4.740
Bloemendaal	4.740	Eemsdelta	2.370
Bodegraven-Reeuwijk	9.480	Eersel	0
Boekel	0	Eijsden-Margraten	4.740
Borger-Odoorn	4.740	Eindhoven	4.740
Borne	0	Elburg	0
Borsele	0	Emmen	0

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding			
Gemeente	**Bedrag 2024**	**Gemeente**	**Bedrag 2024**
Enkhuizen	0	Hof van Twente	0
Enschede	4.740	Hollands Kroon	2.370
Epe	0	Hoogeveen	0
Ermelo	2.370	Hoorn	11.850
Etten-Leur	0	Horst aan de Maas	2.370
Geertruidenberg	2.370	Houten	4.740
Geldrop-Mierlo	4.740	Huizen	0
Gemert-Bakel	0	Hulst	0
Gennep	0	IJsselstein	2.370
Gilze en Rijen	0	Kaag en Braassem	2.370
Goeree-Overflakkee	2.370	Kampen	0
Goes	0	Kapelle	0
Goirle	4.740	Katwijk	0
Gooise Meren	0	Kerkrade	4.740
Gorinchem	0	Koggenland	0
Gouda	2.370	Krimpen aan den IJssel	2.370
Groningen	7.110	Krimpenerwaard	0
Gulpen-Wittem	2.370	Laarbeek	7.110
Haaksbergen	0	Land van Cuijk	0
Haarlem	11.850	Landgraaf	2.370
Haarlemmermeer	28.440	Landsmeer	0
Halderberge	2.370	Lansingerland	4.740
Hardenberg	0	Laren	0
Harderwijk	4.740	Leeuwarden	16.590
Hardinxveld-Giessendam	0	Leiden	7.110
Harlingen	0	Leiderdorp	0
Hattem	2.370	Leidschendam-Voorburg	11.850
Heemskerk	0	Lelystad	9.480
Heemstede	7.110	Leudal	7.110
Heerde	4.740	Leusden	0
Heerenveen	0	Lingewaard	11.850
Heerlen	9.480	Lisse	0
Heeze-Leende	0	Lochem	2.370
Heiloo	0	Loon op Zand	0
Hellendoorn	0	Lopik	2.370
Helmond	2.370	Losser	7.110
Hendrik-Ido-Ambacht	2.370	Maasdriel	2.370
Hengelo	11.850	Maasgouw	0
Het Hogeland	11.850	Maashorst	0
Heumen	0	Maassluis	0
Heusden	2.370	Maastricht	18.960
Hillegom	0	Medemblik	0
Hilvarenbeek	4.740	Meerssen	2.370
Hilversum	2.370	Meierijstad	7.110
Hoeksche Waard	16.590	Meppel	0

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding			
Gemeente	**Bedrag 2024**	**Gemeente**	**Bedrag 2024**
Middelburg	0	Pijnacker-Nootdorp	4.740
Midden-Delfland	18.960	Purmerend	2.370
Midden-Drenthe	2.370	Putten	2.370
Midden-Groningen	0	Raalte	2.370
Moerdijk	0	Reimerswaal	0
Molenlanden	9.480	Renkum	2.370
Montferland	0	Renswoude	0
Montfoort	2.370	Reusel-De Mierden	0
Mook en Middelaar	0	Rheden	4.740
Neder-Betuwe	0	Rhenen	0
Nederweert	0	Ridderkerk	2.370
Nieuwegein	4.740	Rijssen-Holten	0
Nieuwkoop	0	Rijswijk	11.850
Nijkerk	0	Roerdalen	0
Nijmegen	4.740	Roermond	0
Nissewaard	2.370	Roosendaal	4.740
Noardeast-Fryslan	0	Rotterdam	26.070
Noord-Beveland	0	Rozendaal	0
Noordenveld	0	Rucphen	2.370
Noordoostpolder	4.740	Schagen	0
Noordwijk	2.370	Scherpenzeel	0
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	0	Schiedam	4.740
Nunspeet	11.850	Schiermonnikoog	0
Oegstgeest	0	Schouwen-Duiveland	2.370
Oirschot	0	's-Gravenhage	33.180
Oisterwijk	7.110	's-Hertogenbosch	7.110
Oldambt	2.370	Simpelveld	0
Oldebroek	2.370	Sint-Michielsgestel	2.370
Oldenzaal	7.110	Sittard-Geleen	21.330
Olst-Wijhe	0	Sliedrecht	0
Ommen	0	Sluis	2.370
Oost Gelre	9.480	Smallingerland	0
Oosterhout	2.370	Soest	7.110
Ooststellingwerf	0	Someren	4.740
Oostzaan	0	Son en Breugel	2.370
Opmeer	0	Stadskanaal	2.370
Opsterland	0	Staphorst	7.110
Oss	0	Stede Broec	0
Oude IJsselstreek	0	Steenbergen	0
Ouder-Amstel	0	Steenwijkerland	0
Oudewater	0	Stein	2.370
Overbetuwe	0	Stichtse Vecht	18.960
Papendrecht	4.740	Súdwest-Fryslân	4.740
Peel en Maas	0	Terneuzen	0
Pekela	0	Terschelling	0

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding			
Gemeente	**Bedrag 2024**	**Gemeente**	**Bedrag 2024**
Texel	0	Wageningen	0
Teylingen	2.370	Wassenaar	0
Tholen	4.740	Waterland	2.370
Tiel	7.110	Weert	0
Tilburg	2.370	West Betuwe	2.370
Tubbergen	0	West Maas en Waal	0
Twenterand	2.370	Westerkwartier	0
Tynaarlo	0	Westerveld	0
Tytsjerksteradiel	4.740	Westervoort	0
Uitgeest	2.370	Westerwolde	4.740
Uithoorn	0	Westland	4.740
Urk	0	Weststellingwerf	2.370
Utrecht	49.770	Wierden	0
Utrechtse Heuvelrug	7.110	Wijchen	0
Vaals	0	Wijdemeren	2.370
Valkenburg aan de Geul	2.370	Wijk bij Duurstede	2.370
Valkenswaard	0	Winterswijk	2.370
Veendam	0	Woensdrecht	4.740
Veenendaal	0	Woerden	7.110
Veere	0	Wormerland	0
Veldhoven	2.370	Woudenberg	0
Velsen	0	Zaanstad	2.370
Venlo	2.370	Zaltbommel	2.370
Venray	0	Zandvoort	2.370
Vijfheerenlanden	9.480	Zeewolde	16.590
Vlaardingen	7.110	Zeist	0
Vlieland	0	Zevenaar	2.370
Vlissingen	0	Zoetermeer	9.480
Voerendaal	0	Zoeterwoude	0
Voorne aan Zee	4.740	Zuidplas	4.740
Voorschoten	2.370	Zundert	4.740
Voorst	2.370	Zutphen	7.110
Vught	0	Zwartewaterland	7.110
Waadhoeke	0	Zwijndrecht	4.740
Waalre	0	Zwolle	7.110
Waalwijk	2.370		
Waddinxveen	2.370	**Totaal**	**1.372.230**

Bijlage 3.2-9 Decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplicht (ELIP)

Decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplicht			
Gemeente	**Bedrag 2024**	**Gemeente**	**Bedrag 2024**
Aa en Hunze	869	Boxtel	1.449
Aalsmeer	724	Breda	8.548
Aalten	1.739	Bronckhorst	2.318
Achtkarspelen	580	Brummen	724
Alblasserdam	1.883	Brunssum	869
Albrandswaard	1.304	Bunnik	435
Alkmaar	7.823	Bunschoten	869
Almelo	3.042	Buren	1.014
Almere	9.852	Capelle aan den IJssel	4.057
Alphen aan den Rijn	3.187	Castricum	1.304
Alphen-Chaam	145	Coevorden	3.622
Altena	2.028	Cranendonck	724
Ameland	0	Culemborg	1.014
Amersfoort	2.608	Dalfsen	1.449
Amstelveen	6.809	Dantumadiel	580
Amsterdam	54.184	De Bilt	1.883
Apeldoorn	11.300	De Fryske Marren	1.014
Arnhem	3.332	Delft	4.491
Assen	3.477	Den Helder	2.318
Asten	869	De Ronde Venen	2.608
Baarle-Nassau	290	Deurne	2.173
Baarn	580	Deventer	5.650
Barendrecht	1.014	De Wolden	1.594
Barneveld	3.187	Diemen	2.173
Beek	869	Dijk en Waard	3.767
Beekdaelen	3.042	Dinkelland	1.449
Beesel	290	Doesburg	724
Bergeijk	869	Doetinchem	2.608
Berg en Dal	1.159	Dongen	1.739
Bergen (L.)	724	Dordrecht	11.156
Bergen (NH.)	869	Drechterland	1.014
Bergen op Zoom	3.912	Drimmelen	1.594
Berkelland	2.028	Dronten	580
Bernheze	1.594	Druten	1.304
Best	1.739	Duiven	1.739
Beuningen	1.159	Echt-Susteren	2.318
Beverwijk	3.332	Edam-Volendam	1.014
Bladel	580	Ede	6.375
Blaricum	580	Eemnes	145
Bloemendaal	3.042	Eemsdelta	580
Bodegraven-Reeuwijk	1.594	Eersel	869
Boekel	145	Eijsden-Margraten	1.159
Borger-Odoorn	435	Eindhoven	16.516
Borne	2.173	Elburg	1.014
Borsele	1.739	Emmen	5.216

Decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplicht			
Gemeente	**Bedrag 2024**	**Gemeente**	**Bedrag 2024**
Enkhuizen	145	Hof van Twente	2.318
Enschede	9.562	Hollands Kroon	1.594
Epe	1.159	Hoogeveen	1.883
Ermelo	1.014	Hoorn	1.594
Etten-Leur	2.318	Horst aan de Maas	869
Geertruidenberg	2.318	Houten	2.608
Geldrop-Mierlo	1.449	Huizen	1.014
Gemert-Bakel	1.594	Hulst	724
Gennep	1.304	IJsselstein	724
Gilze en Rijen	869	Kaag en Braassem	1.014
Goeree-Overflakkee	1.594	Kampen	2.463
Goes	3.187	Kapelle	1.014
Goirle	2.318	Katwijk	1.883
Gooise Meren	2.463	Kerkrade	1.449
Gorinchem	4.057	Koggenland	1.883
Gouda	4.926	Krimpen aan den IJssel	435
Groningen	8.258	Krimpenerwaard	3.187
Gulpen-Wittem	869	Laarbeek	869
Haaksbergen	1.304	Landgraaf	2.028
Haarlem	7.389	Landsmeer	724
Haarlemmermeer	8.258	Land van Cuijk	3.622
Halderberge	2.753	Lansingerland	2.028
Hardenberg	3.332	Laren	435
Harderwijk	3.332	Leeuwarden	5.216
Hardinxveld-Giessendam	1.159	Leiden	5.940
Harlingen	869	Leiderdorp	2.028
Hattem	580	Leidschendam-Voorburg	3.477
Heemskerk	3.622	Lelystad	6.664
Heemstede	1.883	Leudal	2.173
Heerde	1.014	Leusden	290
Heerenveen	3.187	Lingewaard	2.753
Heerlen	4.926	Lisse	1.449
Heeze-Leende	435	Lochem	1.594
Heiloo	1.449	Loon op Zand	724
Hellendoorn	1.594	Lopik	869
Helmond	4.491	Losser	1.159
Hendrik-Ido-Ambacht	2.463	Maasdriel	1.594
Hengelo	5.505	Maasgouw	1.594
Het Hogeland	3.767	Maashorst	3.477
Heumen	869	Maassluis	1.159
Heusden	1.159	Maastricht	7.099
Hillegom	1.159	Medemblik	1.739
Hilvarenbeek	580	Meerssen	1.449
Hilversum	3.042	Meierijstad	2.318
Hoeksche Waard	3.332	Meppel	1.449

Decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplicht			
Gemeente	**Bedrag 2024**	**Gemeente**	**Bedrag 2024**
Middelburg	2.318	Pijnacker-Nootdorp	2.028
Midden-Delfland	869	Purmerend	3.767
Midden-Drenthe	869	Putten	869
Midden-Groningen	3.622	Raalte	1.739
Moerdijk	2.028	Reimerswaal	1.159
Molenlanden	1.449	Renkum	1.594
Montferland	2.028	Renswoude	0
Montfoort	435	Reusel-De Mierden	1.159
Mook en Middelaar	724	Rheden	1.304
Neder-Betuwe	869	Rhenen	1.883
Nederweert	1.014	Ridderkerk	3.042
Nieuwegein	2.753	Rijssen-Holten	2.173
Nieuwkoop	1.014	Rijswijk	2.898
Nijkerk	1.883	Roerdalen	435
Nijmegen	9.127	Roermond	3.477
Nissewaard	5.795	Roosendaal	2.463
Noardeast-Fryslan	1.594	Rotterdam	28.686
Noord-Beveland	435	Rozendaal	290
Noordenveld	1.014	Rucphen	435
Noordoostpolder	1.883	Schagen	1.449
Noordwijk	2.463	Scherpenzeel	290
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	1.159	Schiedam	4.636
Nunspeet	1.014	Schiermonnikoog	0
Oegstgeest	1.014	Schouwen-Duiveland	1.883
Oirschot	435	's-Gravenhage	25.788
Oisterwijk	724	's-Hertogenbosch	9.562
Oldambt	145	Simpelveld	145
Oldebroek	1.014	Sint-Michielsgestel	1.449
Oldenzaal	1.594	Sittard-Geleen	3.622
Olst-Wijhe	1.014	Sliedrecht	2.318
Ommen	1.449	Sluis	869
Oosterhout	2.318	Smallingerland	1.304
Oost Gelre	1.014	Soest	2.028
Ooststellingwerf	1.159	Someren	1.883
Oostzaan	580	Son en Breugel	145
Opmeer	580	Stadskanaal	1.594
Opsterland	435	Staphorst	724
Oss	3.477	Stede Broec	290
Oude IJsselstreek	1.304	Steenbergen	1.159
Ouder-Amstel	580	Steenwijkerland	2.028
Oudewater	145	Stein	1.014
Overbetuwe	1.883	Stichtse Vecht	2.173
Papendrecht	1.739	Súdwest-Fryslân	3.187
Peel en Maas	1.014	Terneuzen	3.477
Pekela	290	Terschelling	0

Decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplicht			
Gemeente	**Bedrag 2024**	**Gemeente**	**Bedrag 2024**
Texel	145	Wageningen	1.304
Teylingen	1.739	Wassenaar	1.304
Tholen	1.449	Waterland	724
Tiel	1.304	Weert	2.608
Tilburg	11.011	West Betuwe	1.449
Tubbergen	1.449	Westerkwartier	2.173
Twenterand	1.449	Westerveld	145
Tynaarlo	869	Westervoort	290
Tytsjerksteradiel	724	Westerwolde	435
Uitgeest	435	Westland	5.216
Uithoorn	2.173	West Maas en Waal	290
Urk	869	Weststellingwerf	580
Utrecht	16.081	Wierden	1.159
Utrechtse Heuvelrug	1.739	Wijchen	3.332
Vaals	1.014	Wijdemeren	580
Valkenburg aan de Geul	290	Wijk bij Duurstede	435
Valkenswaard	1.739	Winterswijk	1.594
Veendam	1.449	Woensdrecht	869
Veenendaal	5.216	Woerden	2.898
Veere	1.014	Wormerland	580
Veldhoven	1.449	Woudenberg	145
Velsen	1.739	Zaanstad	6.664
Venlo	3.332	Zaltbommel	2.173
Venray	2.898	Zandvoort	869
Vijfheerenlanden	2.898	Zeewolde	1.449
Vlaardingen	3.477	Zeist	1.594
Vlieland	0	Zevenaar	1.449
Vlissingen	3.332	Zoetermeer	5.071
Voerendaal	435	Zoeterwoude	290
Voorne aan Zee	3.622	Zuidplas	2.608
Voorschoten	724	Zundert	2.173
Voorst	1.304	Zutphen	3.042
Vught	1.304	Zwartewaterland	2.028
Waadhoeke	1.304	Zwijndrecht	4.057
Waalre	724	Zwolle	6.519
Waalwijk	2.173		
Waddinxveen	2.463	**Totaal**	**840.009**

Bijlage 3.2-12 Decentralisatie-uitkering LHBTI-beleid Regenboogsteden

Decentralisatie-uitkering LHBTI-beleid Regenboogsteden	
Gemeente	**Bedrag 2024 - 2026**
Alkmaar	20.000
Almere	20.000
Alphen aan den Rijn	17.000
Amerfoort	20.000
Amstelveen	-1.200
Amsterdam	50.000
Apeldoorn	20.000
Arnhem	20.000
Assen	20.000
Cappelle aan den Ijssel	20.000
Delft	20.000
Deventer	20.000
Emmen	20.000
Haarlem	20.000
Leeuwarden	20.000
Leiden	20.000
Maastricht	20.000
Purmerend	20.000
s Herthogenbosch	17.000
Schiedam	20.000
Súdwest-Fryslân	20.000
Tilburg	20.000
Utrecht	50.000
Vlaardingen	20.000
Westland	20.000
Totaal	**532.800**

Bijlage 3.2-14 Decentralisatie-uitkering Veilige steden

Decentralisatie-uitkering Veilige steden	
Gemeente	**Bedrag 2024 - 2026**
Assen	30.000
Breda	25.000
Eindhoven	30.000
Hengelo	30.000
Leeuwarden	30.000
Leiden	30.000
Maastricht	30.000
Nijmegen	30.000
Rotterdam	50.000
Tilburg	30.000
Totaal	**315.000**

Bijlage 3.2-15 Decentralisatie-uitkering Ex ante Impact analyse NPLV

Decentralisatie-uitkering Ex ante Impact analyse NPLV	
Gemeente	**Bedrag 2024**
Amsterdam	24.778
Arnhem	12.389
Breda	12.389
Delft	12.389
Den Haag	12.389
Dordrecht	12.389
Eindhoven	12.389
Groningen	12.389
Heerlen	12.389
Leeuwarden	12.389
Roosendaal	12.389
Rotterdam	12.389
Schiedam	12.389
Tilburg	12.389
Utrecht	12.389
Vlaardingen	12.389
Zaanstad	12.389
Totaal	**223.002**

Bijlage 3.2-16 Decentralisatie-uitkering Weerbare gemeenschappen tegen ondermijnende criminaliteit

Decentralisatie-uitkering Weerbare gemeenschappen tegen ondermijnende criminaliteit	
Gemeente	**Bedrag 2024**
Amsterdam	35.000
Arnhem	35.000
Dordrecht	35.000
Eindhoven	35.000
Groningen	35.000
Utrecht	35.000
Totaal	**210.000**

Bijlage 3.3.1 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	**Bedrag 2025 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2025 en verder**
Aa en Hunze	73.635	Boxtel	124.762
Aalsmeer	87.944	Breda	841.207
Aalten	81.253	Bronckhorst	76.908
Achtkarspelen	128.788	Brummen	63.033
Alblasserdam	75.604	Brunssum	155.583
Albrandswaard	89.161	Bunnik	30.589
Alkmaar	514.023	Bunschoten	59.383
Almelo	488.821	Buren	76.647
Almere	1.361.689	Capelle aan den IJssel	445.139
Alphen aan den Rijn	356.644	Castricum	77.864
Alphen-Chaam	22.421	Coevorden	169.632
Altena	157.929	Cranendonck	57.123
Ameland	5.880	Culemborg	102.486
Amersfoort	709.522	Dalfsen	61.526
Amstelveen	358.498	Dantumadiel	67.783
Amsterdam	6.852.767	De Bilt	170.153
Apeldoorn	703.903	De Fryske Marren	162.969
Arnhem	1.164.046	De Ronde Venen	136.262
Assen	362.466	De Wolden	70.999
Asten	39.975	Delft	567.033
Baarle-Nassau	21.030	Den Helder	354.442
Baarn	83.947	Deurne	99.126
Barendrecht	147.617	Deventer	550.376
Barneveld	180.060	Diemen	135.914
Beek	62.627	Dijk en Waard	319.508
Beekdaelen	117.896	Dinkelland	56.776
Beesel	65.640	Doesburg	64.017
Berg en Dal	136.262	Doetinchem	276.781
Bergeijk	39.859	Dongen	78.965
Bergen (L.)	36.499	Dordrecht	715.113
Bergen (NH.)	67.262	Drechterland	58.340
Bergen op Zoom	399.921	Drimmelen	61.266
Berkelland	130.352	Dronten	164.244
Bernheze	76.908	Druten	63.033
Best	89.219	Duiven	83.425
Beuningen	81.687	Echt-Susteren	107.932
Beverwijk	231.969	Edam-Volendam	93.941
Bladel	43.943	Ede	411.131
Blaricum	38.324	Eemnes	21.899
Bloemendaal	53.184	Eemsdelta	315.018
Bodegraven-Reeuwijk	101.501	Eersel	39.540
Boekel	24.332	Eijsden-Margraten	47.332
Borger-Odoorn	84.323	Eindhoven	1.309.896
Borne	63.873	Elburg	86.902
Borsele	62.569	Emmen	597.709

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	**Bedrag 2025 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2025 en verder**
Enkhuizen	86.670	Hof van Twente	98.778
Enschede	1.138.265	Hollands Kroon	170.791
Epe	108.975	Hoogeveen	282.488
Ermelo	80.645	Hoorn	377.153
Etten-Leur	172.355	Horst aan de Maas	87.597
Geertruidenberg	98.488	Houten	134.205
Geldrop-Mierlo	156.481	Huizen	180.321
Gemert-Bakel	105.846	Hulst	83.136
Gennep	52.923	IJsselstein	133.915
Gilze en Rijen	107.555	Kaag en Braassem	96.026
Goeree-Overflakkee	155.728	Kampen	197.904
Goes	157.205	Kapelle	39.106
Goirle	62.627	Katwijk	214.937
Gooise Meren	169.458	Kerkrade	330.313
Gorinchem	191.270	Koggenland	52.257
Gouda	378.485	Krimpen aan den IJssel	135.016
Groningen	1.305.638	Krimpenerwaard	197.904
Gulpen-Wittem	34.123	Laarbeek	65.321
Haaksbergen	80.963	Land van Cuijk	283.878
Haarlem	816.006	Landgraaf	224.641
Haarlemmermeer	583.978	Landsmeer	37.976
Halderberge	140.346	Lansingerland	215.516
Hardenberg	181.045	Laren	40.149
Harderwijk	200.743	Leeuwarden	781.071
Hardinxveld-Giessendam	48.665	Leiden	612.946
Harlingen	85.250	Leiderdorp	85.685
Hattem	30.126	Leidschendam-Voorburg	392.100
Heemskerk	206.826	Lelystad	585.485
Heemstede	47.854	Leudal	76.647
Heerde	54.748	Leusden	71.259
Heerenveen	208.564	Lingewaard	125.138
Heerlen	799.320	Lisse	66.914
Heeze-Leende	32.849	Lochem	92.463
Heiloo	54.806	Loon op Zand	68.884
Hellendoorn	97.938	Lopik	62.164
Helmond	586.296	Losser	85.511
Hendrik-Ido-Ambacht	112.972	Maasdriel	70.622
Hengelo	385.235	Maasgouw	51.620
Het Hogeland	199.091	Maashorst	210.881
Heumen	53.010	Maassluis	222.700
Heusden	123.516	Maastricht	629.631
Hillegom	73.635	Medemblik	167.430
Hilvarenbeek	34.065	Meerssen	43.683
Hilversum	432.770	Meierijstad	237.386
Hoeksche Waard	219.861	Meppel	143.619

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	**Bedrag 2025 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2025 en verder**
Middelburg	255.491	Pijnacker-Nootdorp	165.692
Midden-Delfland	57.934	Purmerend	415.389
Midden-Drenthe	90.812	Putten	72.418
Midden-Groningen	364.523	Raalte	102.834
Moerdijk	128.035	Reimerswaal	79.776
Molenlanden	105.672	Renkum	114.478
Montferland	127.687	Renswoude	12.977
Montfoort	47.043	Reusel-De Mierden	36.904
Mook en Middelaar	12.861	Rheden	235.677
Neder-Betuwe	88.640	Rhenen	63.264
Nederweert	34.876	Ridderkerk	250.045
Nieuwegein	287.297	Rijssen-Holten	118.592
Nieuwkoop	65.698	Rijswijk	405.772
Nijkerk	130.700	Roerdalen	72.997
Nijmegen	1.018.312	Roermond	359.657
Nissewaard	558.429	Roosendaal	425.007
Noardeast-Fryslân	195.065	Rotterdam	6.306.272
Noord-Beveland	23.898	Rozendaal	2.086
Noordenveld	117.896	Rucphen	87.191
Noordoostpolder	234.634	Schagen	133.017
Noordwijk	111.524	Scherpenzeel	33.979
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	75.981	Schiedam	543.685
Nunspeet	84.816	Schiermonnikoog	1.332
Oegstgeest	76.473	Schouwen-Duiveland	105.151
Oirschot	42.060	's-Gravenhage	4.642.628
Oisterwijk	68.507	's-Hertogenbosch	680.092
Oldambt	236.778	Simpelveld	40.786
Oldebroek	73.866	Sint-Michielsgestel	62.164
Oldenzaal	119.924	Sittard-Geleen	485.432
Olst-Wijhe	51.620	Sliedrecht	119.750
Ommen	68.942	Sluis	67.667
Oost Gelre	66.016	Smallingerland	307.197
Oosterhout	266.498	Soest	182.493
Ooststellingwerf	115.985	Someren	62.048
Oostzaan	30.763	Son en Breugel	49.679
Opmeer	28.678	Stadskanaal	174.730
Opsterland	110.307	Staphorst	37.310
Oss	403.803	Stede Broec	86.380
Oude IJsselstreek	155.264	Steenbergen	81.340
Ouder-Amstel	51.098	Steenwijkerland	175.773
Oudewater	38.816	Stein	79.254
Overbetuwe	143.388	Stichtse Vecht	192.806
Papendrecht	139.593	Súdwest-Fryslân	421.038
Peel en Maas	122.184	Terneuzen	233.910
Pekela	89.798	Terschelling	7.097

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	**Bedrag 2025 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2025 en verder**
Texel	52.315	Wageningen	145.995
Teylingen	82.470	Wassenaar	115.985
Tholen	79.660	Waterland	57.355
Tiel	223.047	Weert	206.478
Tilburg	1.354.216	West Betuwe	127.745
Tubbergen	41.365	West Maas en Waal	56.138
Twenterand	121.344	Westerkwartier	218.413
Tynaarlo	90.609	Westerveld	53.879
Tytsjerksteradiel	104.282	Westervoort	83.686
Uitgeest	39.888	Westerwolde	123.255
Uithoorn	149.471	Westland	355.254
Urk	53.184	Weststellingwerf	97.272
Utrecht	2.001.169	Wierden	46.347
Utrechtse Heuvelrug	138.869	Wijchen	147.733
Vaals	38.874	Wijdemeren	58.659
Valkenburg aan de Geul	48.057	Wijk bij Duurstede	78.617
Valkenswaard	107.179	Winterswijk	98.488
Veendam	173.803	Woensdrecht	68.826
Veenendaal	321.188	Woerden	187.997
Veere	37.281	Wormerland	66.509
Veldhoven	140.143	Woudenberg	40.786
Velsen	353.400	Zaanstad	997.977
Venlo	587.454	Zaltbommel	100.111
Venray	184.666	Zandvoort	96.403
Vijfheerenlanden	221.773	Zeewolde	87.133
Vlaardingen	570.190	Zeist	340.306
Vlieland	2.404	Zevenaar	175.976
Vlissingen	279.128	Zoetermeer	788.371
Voerendaal	45.189	Zoeterwoude	20.856
Voorne aan Zee	304.445	Zuidplas	147.385
Voorschoten	90.580	Zundert	76.821
Voorst	46.637	Zutphen	238.458
Vught	74.156	Zwartewaterland	57.355
Waadhoeke	187.128	Zwijndrecht	331.790
Waalre	49.679	Zwolle	645.099
Waalwijk	183.971		
Waddinxveen	107.526	**Totaal**	**84.892.485**

Bijlage 3.3.2 Decentralisatie-uitkering Kinderen in een AZC

Decentralisatie-uitkering Jeugdhulp aan kinderen in een AZC			
Gemeente	**Bedrag 2023 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2023 en verder**
Aa en Hunze	11.796	Etten-Leur	680
Aalsmeer	374	Geldrop-Mierlo	1.666
Achtkarspelen	578	Gilze en Rijen	118.365
Almelo	39.160	Goes	816
Almere	45.959	Goirle	5.099
Amersfoort	107.283	Gorinchem	26.073
Amsterdam	175.202	Gouda	646
Apeldoorn	40.112	Groningen	52.520
Arnhem	143.758	Haaksbergen	918
Assen	99.363	Haarlem	9.654
Baarn	27.943	Haarlemmermeer	57.313
Barendrecht	7.173	Hardenberg	51.602
Beekdaelen	34.911	Harderwijk	61.392
Berg en Dal	28.181	Heerenveen	1.700
Bergen (L.)	6.731	Heerlen	43.478
Bergen (NH.)	2.040	Hellendoorn	3.739
Berkelland	2.719	Helmond	20.226
Bodegraven-Reeuwijk	30.968	Hendrik-Ido-Ambacht	680
Borger-Odoorn	1.768	Hengelo	42.798
Boxtel	10.504	Het Hogeland	87.669
Breda	28.045	Heumen	12.204
Bronckhorst	8.532	Hoeksche Waard	70.536
Capelle aan den IJssel	3.229	Hof van Twente	10.402
Coevorden	32.328	Hoogeveen	34.571
Cranendonck	71.828	Horst aan de Maas	12.884
Culemborg	10.402	Hulst	714
Dalfsen	2.516	IJsselstein	68
De Fryske Marren	43.920	Kampen	11.184
De Wolden	9.654	Katwijk	128.325
Delft	31.002	Koggenland	12.476
Den Helder	93.686	Krimpen aan den IJssel	12.646
Deventer	50.990	Krimpenerwaard	8.566
Dijk en Waard	55.205	Land van Cuijk	79.001
Doetinchem	30.900	Landgraaf	4.793
Dordrecht	272	Landsmeer	748
Dronten	132.234	Lansingerland	6.119
Duiven	37.665	Leeuwarden	67.239
Echt-Susteren	21.382	Leiden	15.195
Ede	11.116	Leudal	35.897
Eemsdelta	68.735	Leusden	31.512
Eijsden-Margraten	32.396	Lochem	15.671
Eindhoven	22.878	Maastricht	61.936
Emmen	148.211	Medemblik	3.671
Enkhuizen	4.079	Meierijstad	22.198
Enschede	12.340	Middelburg	21.076

Decentralisatie-uitkering Jeugdhulp aan kinderen in een AZC			
Gemeente	**Bedrag 2023 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2023 en verder**
Midden-Drenthe	4.793	Stein	1.904
Midden-Groningen	2.346	Súdwest-Fryslân	65.675
Nijmegen	74.752	Terneuzen	2.346
Noardeast-Fryslân	2.176	Teylingen	8.022
Noordenveld	13.767	Tholen	4.045
Noordoostpolder	100.009	Tiel	340
Noordwijk	782	Tilburg	49.698
Nunspeet	29.846	Twenterand	1.156
Oegstgeest	21.994	Tynaarlo	42.322
Oirschot	32.396	Tytsjerksteradiel	139.679
Oisterwijk	75.771	Uithoorn	3.025
Oldambt	38.175	Utrecht	109.255
Olst-Wijhe	14.889	Utrechtse Heuvelrug	42.730
Ommen	15.093	Veendam	68
Oost Gelre	13.325	Veenendaal	1.938
Oosterhout	27.569	Veldhoven	7.275
Opsterland	7.581	Velsen	46.231
Oss	42.934	Venlo	2.957
Ouder-Amstel	4.963	Venray	306
Overbetuwe	2.448	Vijfheerenlanden	1.462
Papendrecht	13.529	Vlissingen	306
Pijnacker-Nootdorp	2.923	Voorschoten	408
Purmerend	7.343	Waadhoeke	55.715
Raalte	272	Waddinxveen	3.433
Renkum	10.572	Wageningen	28.690
Rheden	37.087	Wassenaar	15.807
Rijssen-Holten	2.040	Waterland	4.113
Roermond	7.513	Westerveld	16.317
Rotterdam	38.956	Westerwolde	174.352
Rucphen	2.244	Wierden	18.220
Schagen	25.121	Winterswijk	55.817
Schouwen-Duiveland	2.550	Woensdrecht	8.430
's-Gravenhage	42.628	Zaanstad	374
's-Hertogenbosch	56.429	Zaltbommel	4.487
Sittard-Geleen	10.368	Zeewolde	25.971
Sliedrecht	5.201	Zeist	60.270
Sluis	578	Zevenaar	14.549
Smallingerland	107.249	Zoetermeer	10.368
Soest	544	Zutphen	57.551
Someren	2.346	Zwolle	16.827
Stadskanaal	49.732	**Totaal**	**5.100.007**

Bijlage 3.3.3 Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorzieningen peuters

Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters			
Gemeente	**Bedrag 2024 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2024 en verder**
Aa en Hunze	60.895	Boxtel	48.428
Aalsmeer	46.890	Breda	287.612
Aalten	44.984	Bronckhorst	61.412
Achtkarspelen	56.900	Brummen	31.328
Alblasserdam	35.757	Brunssum	39.109
Albrandswaard	42.452	Bunnik	25.558
Alkmaar	175.850	Bunschoten	35.094
Almelo	132.381	Buren	51.941
Almere	396.728	Capelle aan den IJssel	110.090
Alphen aan den Rijn	171.193	Castricum	51.171
Alphen-Chaam	21.230	Coevorden	74.072
Altena	101.467	Cranendonck	34.051
Ameland	7.718	Culemborg	45.039
Amersfoort	267.189	Dalfsen	49.938
Amstelveen	141.900	Dantumadiel	37.448
Amsterdam	1.658.060	De Bilt	73.900
Apeldoorn	272.355	De Fryske Marren	110.888
Arnhem	320.023	De Ronde Venen	79.712
Assen	117.583	De Wolden	50.026
Asten	23.291	Delft	147.088
Baarle-Nassau	12.907	Den Helder	90.209
Baarn	39.086	Deurne	47.296
Barendrecht	73.946	Deventer	173.806
Barneveld	121.345	Diemen	43.363
Beek	21.829	Dijk en Waard	135.760
Beekdaelen	52.444	Dinkelland	42.021
Beesel	19.489	Doesburg	16.301
Berg en Dal	58.683	Doetinchem	92.958
Bergeijk	30.794	Dongen	37.424
Bergen (L.)	25.284	Dordrecht	206.521
Bergen (NH.)	36.908	Drechterland	36.795
Bergen op Zoom	115.633	Drimmelen	37.436
Berkelland	74.353	Dronten	72.716
Bernheze	48.019	Druten	29.545
Best	42.545	Duiven	39.200
Beuningen	41.275	Echt-Susteren	45.729
Beverwijk	67.195	Edam-Volendam	55.524
Bladel	31.928	Ede	207.757
Blaricum	21.839	Eemnes	15.502
Bloemendaal	39.101	Eemsdelta	95.382
Bodegraven-Reeuwijk	68.244	Eersel	33.382
Boekel	19.993	Eijsden-Margraten	50.007
Borger-Odoorn	66.636	Eindhoven	366.659
Borne	38.198	Elburg	40.531
Borsele	48.131	Emmen	199.059

Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters			
Gemeente	**Bedrag 2024 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2024 en verder**
Enkhuizen	27.445	Hof van Twente	52.254
Enschede	285.440	Hollands Kroon	89.250
Epe	54.831	Hoogeveen	101.966
Ermelo	45.026	Hoorn	115.425
Etten-Leur	68.991	Horst aan de Maas	67.682
Geertruidenberg	31.117	Houten	83.445
Geldrop-Mierlo	57.088	Huizen	62.109
Gemert-Bakel	52.593	Hulst	46.365
Gennep	26.594	IJsselstein	49.676
Gilze en Rijen	43.327	Kaag en Braassem	51.692
Goeree-Overflakkee	92.680	Kampen	99.659
Goes	62.165	Kapelle	21.513
Goirle	36.507	Katwijk	104.596
Gooise Meren	104.827	Kerkrade	69.825
Gorinchem	60.513	Koggenland	47.108
Gouda	118.218	Krimpen aan den IJssel	46.873
Groningen	410.493	Krimpenerwaard	103.398
Gulpen-Wittem	32.500	Laarbeek	35.276
Haaksbergen	36.443	Land van Cuijk	141.061
Haarlem	259.778	Landgraaf	55.612
Haarlemmermeer	260.363	Landsmeer	22.208
Halderberge	48.746	Lansingerland	110.671
Hardenberg	115.711	Laren	16.113
Harderwijk	77.340	Leeuwarden	258.187
Hardinxveld-Giessendam	30.499	Leiden	170.987
Harlingen	28.071	Leiderdorp	39.195
Hattem	19.272	Leidschendam-Voorburg	124.824
Heemskerk	58.489	Lelystad	148.526
Heemstede	40.826	Leudal	54.601
Heerde	31.826	Leusden	46.087
Heerenveen	102.574	Lingewaard	68.478
Heerlen	157.765	Lisse	32.273
Heeze-Leende	23.040	Lochem	59.446
Heiloo	33.009	Loon op Zand	33.766
Hellendoorn	56.411	Lopik	32.522
Helmond	152.339	Losser	36.565
Hendrik-Ido-Ambacht	53.668	Maasdriel	44.292
Hengelo	129.634	Maasgouw	34.029
Het Hogeland	108.432	Maashorst	89.667
Heumen	25.784	Maassluis	56.379
Heusden	61.900	Maastricht	159.802
Hillegom	30.701	Medemblik	79.833
Hilvarenbeek	27.091	Meerssen	27.449
Hilversum	155.639	Meierijstad	121.762
Hoeksche Waard	140.265	Meppel	57.894

Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters			
Gemeente	**Bedrag 2024 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2024 en verder**
Middelburg	83.432	Pijnacker-Nootdorp	94.077
Midden-Delfland	35.079	Purmerend	132.776
Midden-Drenthe	70.744	Putten	40.189
Midden-Groningen	116.082	Raalte	62.461
Moerdijk	66.440	Reimerswaal	48.972
Molenlanden	90.020	Renkum	46.674
Montferland	51.717	Renswoude	9.834
Montfoort	22.436	Reusel-De Mierden	24.660
Mook en Middelaar	12.488	Rheden	67.550
Neder-Betuwe	52.979	Rhenen	37.373
Nederweert	27.612	Ridderkerk	75.006
Nieuwegein	95.051	Rijssen-Holten	65.626
Nieuwkoop	50.616	Rijswijk	96.806
Nijkerk	73.037	Roerdalen	33.444
Nijmegen	307.712	Roermond	99.806
Nissewaard	144.484	Roosendaal	122.384
Noardeast-Fryslân	104.483	Rotterdam	1.383.518
Noord-Beveland	18.318	Rozendaal	3.384
Noordenveld	57.614	Rucphen	33.953
Noordoostpolder	91.528	Schagen	77.591
Noordwijk	61.207	Scherpenzeel	17.048
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	34.465	Schiedam	134.193
Nunspeet	53.912	Schiermonnikoog	1.685
Oegstgeest	40.374	Schouwen-Duiveland	64.233
Oirschot	29.862	's-Gravenhage	1.087.063
Oisterwijk	44.369	's-Hertogenbosch	237.372
Oldambt	81.641	Simpelveld	14.351
Oldebroek	45.436	Sint-Michielsgestel	45.428
Oldenzaal	46.795	Sittard-Geleen	134.586
Olst-Wijhe	31.070	Sliedrecht	43.025
Ommen	38.689	Sluis	47.020
Oost Gelre	45.787	Smallingerland	104.291
Oosterhout	84.588	Soest	69.775
Ooststellingwerf	53.890	Someren	30.149
Oostzaan	15.440	Son en Breugel	26.576
Opmeer	20.098	Stadskanaal	60.237
Opsterland	63.208	Staphorst	35.249
Oss	149.738	Stede Broec	29.897
Oude IJsselstreek	60.201	Steenbergen	37.860
Ouder-Amstel	22.816	Steenwijkerland	94.208
Oudewater	16.085	Stein	29.601
Overbetuwe	79.835	Stichtse Vecht	106.785
Papendrecht	46.731	Súdwest-Fryslân	200.509
Peel en Maas	70.046	Terneuzen	96.253
Pekela	23.878	Terschelling	10.699

Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters			
Gemeente	**Bedrag 2024 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2024 en verder**
Texel	35.115	Wageningen	49.239
Teylingen	54.990	Wassenaar	41.440
Tholen	50.672	Waterland	32.621
Tiel	67.331	Weert	72.831
Tilburg	363.786	West Betuwe	93.754
Tubbergen	36.418	West Maas en Waal	34.751
Twenterand	58.347	Westerkwartier	130.023
Tynaarlo	68.166	Westerveld	47.689
Tytsjerksteradiel	69.581	Westervoort	23.293
Uitgeest	19.014	Westerwolde	62.189
Uithoorn	46.257	Westland	161.777
Urk	44.916	Weststellingwerf	54.431
Utrecht	608.582	Wierden	41.859
Utrechtse Heuvelrug	85.054	Wijchen	63.772
Vaals	18.172	Wijdemeren	44.027
Valkenburg aan de Geul	23.989	Wijk bij Duurstede	35.483
Valkenswaard	42.213	Winterswijk	50.683
Veendam	49.962	Woensdrecht	31.717
Veenendaal	109.351	Woerden	85.883
Veere	39.334	Wormerland	26.634
Veldhoven	61.314	Woudenberg	23.421
Velsen	103.370	Zaanstad	256.943
Venlo	165.735	Zaltbommel	53.949
Venray	72.676	Zandvoort	25.552
Vijfheerenlanden	105.280	Zeewolde	39.899
Vlaardingen	129.789	Zeist	107.880
Vlieland	2.804	Zevenaar	72.965
Vlissingen	78.661	Zoetermeer	205.340
Voerendaal	19.741	Zoeterwoude	15.153
Voorne aan Zee	109.671	Zuidplas	81.552
Voorschoten	37.609	Zundert	30.825
Voorst	48.796	Zutphen	77.886
Vught	48.514	Zwartewaterland	40.327
Waadhoeke	100.762	Zwijndrecht	74.358
Waalre	25.618	Zwolle	230.194
Waalwijk	69.027		
Waddinxveen	51.082	**Totaal**	**30.000.000**

Bijlage 4.8 Redelijk peil 2025

De Financiële-verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald redelijk peil moeten hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. Daarbij gaat het om de eigen inkomsten uit:
1. de onroerende-zaakbelastingen (OZB);
2. de rioolheffingen;
3. de afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten.

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)
Het redelijk peil voor de OZB wordt berekend via onderstaande tabel.

Totaal WOZ-waarde woningen 2024	*[1]*
Totaal WOZ-waarde niet woningen gebruikers 2024	*[2]*
Totaal WOZ-waarde niet woningen eigenaren 2024	*[3]*
Totaal OZB-opbrengst o.b.v. totaal WOZ-waarde 2024	*[4]*
Totaal onderdekking reiniging/afvalstoffen 2024	*[5]*
Totaal onderdekking riolering 2024	*[6]*
Totaal OZB-opbrengst o.b.v. totaal WOZ-waarde gecorrigeerd voor onderdekking reiniging/afvalstoffen en riool 2024	*[7=4-5-6]*
Werkelijk gewogen landelijk gemiddelde OZB-percentage van de gecorrigeerde WOZ-waarde 2024	*[8=(7/(1+2+3)*100]*
Percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2025	*[9=8*1,20]*

Op basis van deze tabel is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2025 (redelijk peil OZB) vastgesteld op **0,1595**.

Voor de WOZ-waarden worden de gegevens gebruikt van het CBS die ook voor het gemeentefonds gehanteerd worden (betaalmaand februari 2024). Voor de berekening van de totale OZB-opbrengst wordt gebruik gemaakt van de gegevens (OZB-percentages) van de Monitor inkomsten uit lokale heffingen. Voor de berekening van de onderdekking reiniging en riolering wordt gebruik gemaakt van de Informatie voor derden (taakvelden) begrotingen 2024.

Artikel 12-gemeenten moeten gedurende de hele looptijd van de aanvraag en van de toekenning van de aanvullende uitkering blijven voldoen aan het jaarlijks in deze circulaire vastgestelde redelijk peil van de eigen inkomsten. Voor de lopende artikel 12-trajecten kan hier door een bijzonder voorschrift van worden afgeweken.

Berekening gemiddelde OZB-tarief in een gemeente
Uit vragen van gemeenten is in het verleden gebleken dat niet geheel duidelijk is op welke wijze het gewogen gemiddelde OZB-tarief ofwel het percentage voor de toelating tot artikel

12 van de eigen gemeente moet worden berekend. De berekening, zoals die hierboven is opgenomen, is niet bestemd voor gemeenten om het gemiddelde OZB-tarief in de eigen gemeente te berekenen, maar geeft inzicht in de wijze waarop het normtarief OZB voor de toelating tot artikel 12 door het ministerie van BZK wordt berekend. Daarom is in de handleiding artikel 12 de volgende passage opgenomen:

Het gewogen gemiddelde OZB-tarief ofwel het percentage voor de toelating tot artikel 12 moet op de volgende wijze worden berekend:

(PEW x WW + PGNW x WNWG + PENW x WNWE) / (WW+WNWG+WNWE)

Waarbij:
PEW = OZB-percentage eigenaar woning;
PGNW = OZB-percentage gebruiker niet-woning;
PENW = OZB-percentage eigenaar niet-woning;
WW = waarde woningen;
WNWG = waarde niet-woningen gebruikers;
WNWE = waarde niet-woningen eigenaren.

Indien de uitkomst van de berekening hoger is dan het landelijke gemiddelde OZB-percentage voor toelating tot artikel 12, dan voldoet de gemeente aan dit onderdeel voor toelating. Hierbij wordt uitgegaan van de veronderstelling dat bij de riolering én de reiniging sprake is van 100% lastendekkendheid. Een eventuele onderdekking bij de reiniging en/of riolering moet worden gecompenseerd door een daarmee overeenkomende verhoging van het (gemiddelde) percentage WOZ-waarde. Voor de berekening van het gemiddelde OZB-percentage bij de toelating tot artikel 12 wordt uitgegaan van de WOZ-gegevens per 1 januari van het jaar waarop de aanvraag betrekking heeft en de OZB-percentages van het jaar waarop de aanvraag betrekking heeft.

Riool- en afvalstoffenheffing en reinigingsrechten
Voor de onderdelen riolering, afvalstoffen en reiniging moet er sprake zijn van tarieven die resulteren in 100% lastendekkendheid. Dit uitgangspunt volstaat bij de beoordeling van de hoogte van deze heffingen of zij voldoen aan het redelijke peil. Van een minimumtarief per aansluiting is in dit verband dan ook geen sprake meer. Een eventuele onderdekking op de onderdelen riolering, afvalstoffen en reiniging moet gecompenseerd worden door extra baten uit de OZB boven de 120%.

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BFR/Bekostiging Binnenlands Bestuur
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

Mei 2024